şehir

kültür sanat

ISSN: 2548-0081

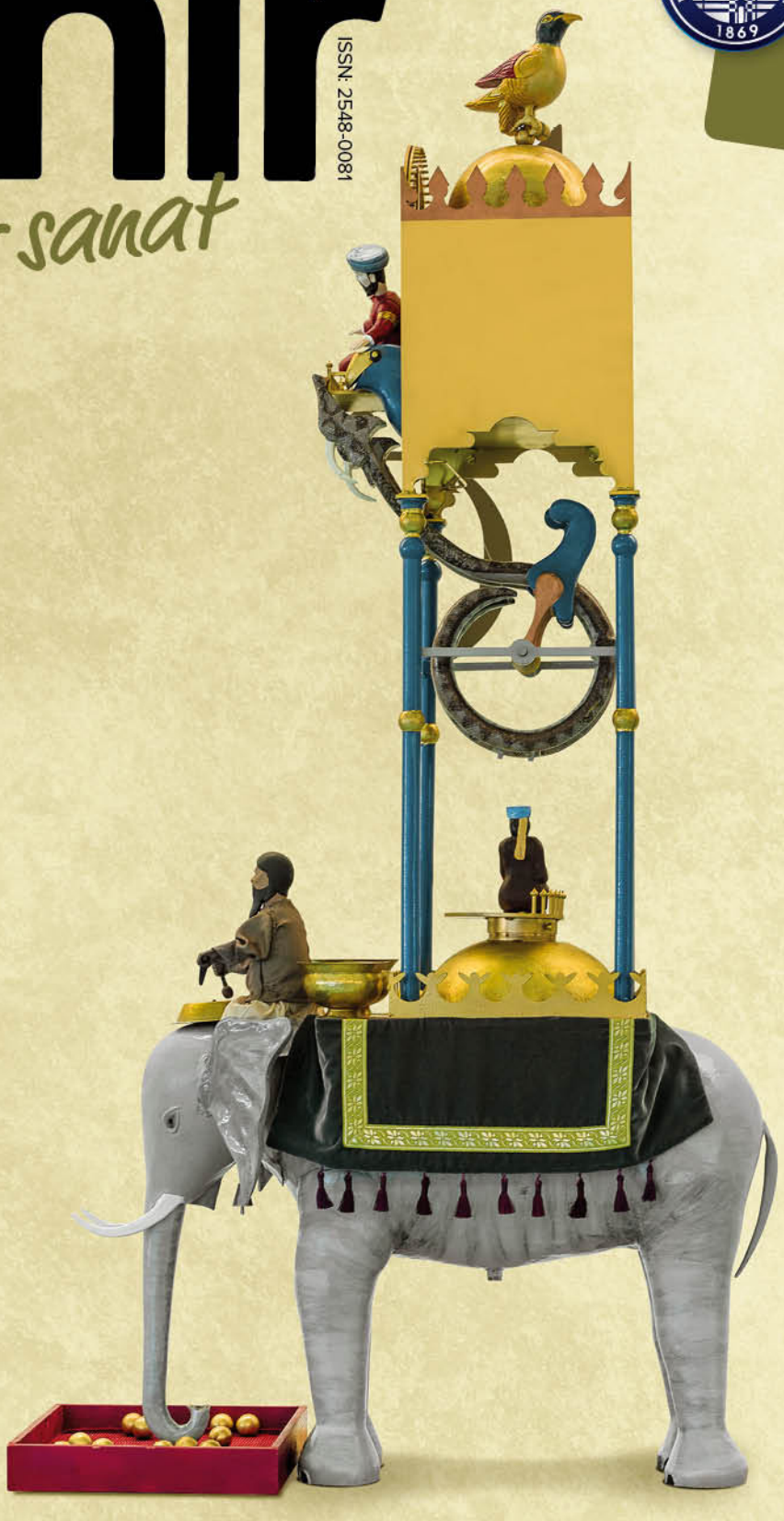

BİLİM MERKEZİ

DAVUD EL KAYSERİ

ALİ DAĞI

HUNAT MAHALLESİ

02

KAYSERİ
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
www.kayseri.bel.tr

Kayseri tarihinin en büyük projesi Sahabiye'de yükseliyor!

Proje bedeli 4 MİLYAR TL.

KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İMAR A.Ş.

Serçeönü Mahallesi Ahi Evran Caddesi No: 32-B Kocasinan/Kayseri
Tel +90 352 333 7 555

SAHABİYE
KENTSEL DÖNÜŞÜM

ŞEHİR KÜLTÜR SANAT
ŞUBAT 2017 SAYI: 2
Ücretsizdir
Yerel Süreli Yayın
ISSN: 2548-0081

İMTİYAZ SAHİBİ
Kayseri Büyükşehir Belediyesi adına
Kayseri Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri
Hüseyin BEYHAN

GENEL YAYIN DANIŞMANI
Yusuf YERLİ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ (SORUMLU)
Salih ÖZGÖNCÜ

YAYIN KURULU
Osman YALÇIN
Mehmet SARIÇİÇEK
Mustafa iBAKORKMAZ
İlyas YILDIRIM
Ahmet Selman AKYURT
Fehmi GÜNDÜZ

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Ahmet Deniz DOĞAN

GÖRSEL YÖNETMEN
Ali SARAÇOĞLU

KATKIDA BULUNANLAR
Alper ASIM
Dursun ÇİÇEK
Mehmet SARIÇİÇEK
Metin ŞİMŞEK
Mustafa SÖĞÜT
Oğuz CELİLOĞLU
Ozan SAĞDIÇ
Prof. Dr. Turan KOÇ
Yard. Doç. Dr. M. Fazıl HİMMETOĞLU
Yusuf KARTAL

KAPAK FOTĞRAFI
El Cezeri'nin Fil Saati

İLETİŞİM
Milli Mücadele Müzesi
Tacettin Veli Mah. İnönü Bulvarı No.72
38050 Melikgazi / KAYSERİ
t: (0352) 220 70 50 - 90
sehir38@kayseri.bel.tr

www.kayseri.bel.tr

şehir
kültür sanat

YAPIM
bilge tasarım atölyesi

Sahabiye Mahallesi Ahmet Paşa Caddesi
Adalet İş Merkezi No: 23 Kat: 2/8
Kocasinan - Kayseri

t: +90 352 221 16 16
f: +90 352 221 16 11
bilgi@bilgegrafik.com

BASKI
M GRUP MATBAACILIK
Kayseri Organize Sanayi Bölgesi
8. Cadde No: 7 38070
Melikgazi-Kayseri

t: +90 352 321 24 11
f: +90 352 321 24 19
mgrup@mgrup.com

Bu dergide yer alan yazı, makale, fotoğraf ve illüstrasyonların elektronik ortamlar da dahil olmak üzere çoğaltılma hakları yalnızca Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ne aittir. Yazılı izin olmadıkça makul alıntılar dışında bir kısmının ya da tamamının çoğaltılması yasaktır. Yayımlanan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

başkandan...

Şehir Kültür Sanat dergimizin ikinci sayısı ile karşınızdayız. İlk sayımıza vermiş olduğunuz olumlu tepkilerden de güç alarak ikinci sayımızı oluşturduk. Dergimizin ortaya koymuş olduğu yayın politikası, estetik kaygısı, kültürel seviyesi, verdiği samimi ve sıcak duygu, şehrimizi ve sahip olduğumuz tabii, tarihi, kültürel, sanatsal, insani ve ekonomik değerlerimizi gündeme getiriş kalitesi ve sunuş biçimi hemen hemen tüm çevrelerin takdirini ve hüsnü kabulünü kazandı. Biz de girdiğimiz yolun ve çizdiğimiz çizginin ne kadar isabetli olduğunu sahada da görme imkanını bulmuş olduk. Dergimizin tanıtımı amacıyla yaptığım basın toplantısında da altını özellikle çizdiğim hususa azami dikkate bundan sonraki sayılarımızda da titizlikle uyacağız: Biz bu dergiyi Siyasetimiz için değil Şehrimiz için çıkarıyoruz. Bu dergide propogandist bir dille Belediye hizmetlerinden bahsetmeyeceğiz. Şehrimize ait her türlü değeri şehrimizin ve ülkemizin gündemine taşıyacağız. Taşırken de etik ve estetik ilkelere sadakat göstereceğiz.

Değerli okurlarımız Şehir Kültür Sanat dergimiz bu sayısında da dopdolu. Kayserimiz için çizdiğimiz Ticaret ve Sanayi şehri olma özelliklerine ilaveten Kültür-Sanat-Bilim şehri de olma vizyonumuzun somut çalışmalarından birini kapak konusu olarak ele alıyoruz: Kayseri Bilim Merkezi... Türkiye'de sadece dört şehirde bulunan Bilim Merkezlerinin en kapsamlısı şehrimiz ve bölgemiz için yeni cazibe merkezi oldu bile. Osmanlı ilim hayatının kurucusu hemşehrimiz olmasıyla gurur duyduğumuz Davud el Kayseri Prof. Dr. Turan Koç hocamızın anlatımıyla bu sayımızda yer aldı. Kayserimizin zengin doğasıyla okuyucularımızı tanıştırmaya bu sayımızda da devam ettik. Oğuz Celiloğlu adeta Ali Dağı Efsanesi ile bizi yüz yüze bırakıyor. Mehmet Sarıçiçek Bir Zamanlar Kayseri'de tadında çocukluk çağının Hunat Mahallesini anlatıyor. Yusuf Kartal'ın Ulu Camii yazısı keşke bitmese bu hikaye dedirten kıvamda olmuş. Metin Şimşek'in Pazırık'tan Pazar'a yazısı Kayseri'nin Halı ve Kilim işçiliğine ve kültürüne doğru bizi sürüklüyor. Yakın tarih ve günümüz seyyahlarının gözünden Kayseri'ye bakmak kadar belki de daha heyecanlı olanı, milattan önceki yıllara ait seyyahlar gözünde Kayseri'yi görmek olacak. Strabon'un Kayseri anlatısı bizim bu merakımızı ve heyecanımızı giderecek cinsten. Ozan Sağdıç'ın Objektifinden yansıyan Kayseri anlatımı çağdaş ve sanatçı bir gözden Kayseri izlenimi olmuş. Hüzünlü, mutlu ve bir o kadar ironik duruş ve bakışlı Kayserili portrelerini Dursun Çiçek'in Ozan Sağdıç ile yaptığı bu söyleşide görebilirsiniz. Alper Asım'ın Kamışa Can Veren Soluk yazısını okuduğunuzda Neyzen Mustafa Demir'in Kamışa mı Kentimize mi Can verdiğini daha bir kavrayacaksınız. Yusuf Yerli'nin bir Kırat Bozlağı'ndan hareketle kaleme aldığı Halep Hane'den Kayseri Vatan'a yazısı Osmanlı coğrafyasının sadece toprak olarak değil her bakımdan nasıl lime lime parçalandığının acıklı ağıdı kıvamında olmuş. Mustafa Söğüt, Belki Bir Gün Dönerim kitabının tanıtım yazısı ile Yerli'nin Halep Hane'den Kayseri Vatan'a yazısı ve Ney'in ne söylediğine, Ney'in hikayesine dair Hunat Günlüğünde anlatılanları birlikte düşündüğümüzde hep aynı hikayeyi başka başka boyutlarda yaşadığımızı anlıyoruz: Gurbet'in Hikayesi... Kayserimizin ekonomimize katkısının altını her sayımızda bir başarı hikayesi ile anlatmak istiyoruz. Bu sayımızda Dener Makina'nın başarı hikayesi var. Medeniyetler Şehri Kayseri konulu fotoğraf yarışmamızın dereceye giren fotoğrafları ile sizleri başbaşa bırakırken bizler daha bir beğeneceğiniz Şehir'imizi hazırlamak için işe koyulmuş olacağız. Yepyeni bir Şehir'de buluşmak dileği ile..

Mustafa ÇELİK
Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı

içindekiler...

KAPAK DOSYASI
Kayseri Bilim Merkezi
6 ▼

İNSAN
Dâvud El Kayserî
14 ▼ *Prof. Dr. Turan KOÇ*

DOĞA
Ali Dağı
20 ▼ *Oğuz CELİLOĞLU*

MEKAN-MAHALLE
Hunat Mahallesi
28 ▼ *Mehmet SARIÇİÇEK*

TARİH
İlk İslam Akınlarında Kayseri
32 ▼ *Yard. Doç. Dr. M. Fazıl HİMMETOĞLU*

MEKAN-MİMARİ
Ulu Cami
38 ▶ *Yusuf KARTAL*

GELENEK-EL SANATLARI
Kayseri'de Halı ve Kilim
44 ▼ *Metin ŞİMŞEK*

GEZİ
Strabon'un Gözünden Kayseri
◀ **50**

SÖYLEŞİ
Ozan Sağdıç ile Kayseri ve Fotoğraf Üzerine
54 ▼

HUNAT GÜNLÜĞÜ
Kamışa Can Veren Soluk
60 ▼ *Alper ASIM*

MÜZİK-KÜLTÜR
Halep Hane'den Kayseri Vatan'a
66 ▼ *Yusuf YERLİ*

KİTABİYAT
Belki Bir Gün Dönerim
72 ▶ *Mustafa SÖĞÜT*

ŞEHİR VE EKONOMİ
Dünyayı Şekillendiren Makineler Kayseri'den
76 ▶

SOFRA
Şebit Yağlaması
78 ▲

FOTOĞRAF
Medeniyetler Şehri Kayseri Fotoğraf Yarışması
80 ▼

KÜLTÜRDEN...
Kültür Sanat Haberleri
86

ZEKA KÖŞESİ
Kelime Avı
Bulmaca
Sudoku
94

ETKİNLİKLER
Şubat 2017 Kültür Sanat Etkinlikleri
95

KAYSERİ BİLİM MERKEZİ

Bilim, birikimli ilerler. Bilgiler ve deneyimler üst üste eklenerek bir yekün oluşur. Bu yekünden hareketle yeni teknolojiler, yeni teknik aletler icat edilir. Yeni kozmolojik, tıbbi açıklamalar yapılır. Bilimsel bilgi hep yenilenen bilgidir. Duragan ve donuk kalıpları yoktur. Sürekli bir merakın ve arayışın tahrik ettiği, yol verdiği, imkan sunduğu bir dünyadır bilim dünyası.

En son buluşlar, icatlar ve keşifler ilk insandan itibaren başlayan ve sürüp gelen deneylerin, deneyimlerin, gözlemlerin, yanılmaların, keşiflerin verdiği ilhamla elde edilen bir birikimin sonucu olarak yaşamımızda yer alırlar.

Türkiye olarak bilim konusunda, bilimsel bilgi ve bu bilgilerin teknolojiye, hayata, ekonomiye aktarılması konusunda arzulanan bir konumda olmadığımız bir gerçek. Üniversitelerimiz olsun, üretim sektörümüz olsun, devlet örgütlenmemiz olsun bilimsel bilgiyi elde etme, yeni keşifler yapma, yeni icatlar ortaya koyma noktasındaki eksikliğimizin artık farkına varmış bulunuyoruz. Bu farkedişle birlikte AR-GE çalışmalarına ayrılan kaynaklarda nisbeten artışlar gözlenmektedir. Çocuklarımızın bilim dünyasına girmeleri ve o alanda söz sahibi olabilmeleri için yoğun bir gayret ve teşvik hemen her alanda gündemimize girmiş bulunuyor. Yerel yönetimler de üzerine düşen görevi yerine getirmeye çalışıyor. Bu konuda öncü ve örnek çalışmalardan birini de Kayseri Büyükşehir Belediyesi ortaya koydu. 4 Aralık 2016 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakanımız Sayın Binali Yıldırımın da katılımıyla on binlerin huzurunda açılışı yapılan Kayseri Bilim Merkezi ile ilgili bilgileri sizlerle paylaşmak istiyoruz.

> Her yaşta öğrenci ve meraklılar için düzenlenen atölye çalışmalarında bilgi birikimlerini ve yaratıcılıkları arttıracak etkinlikler düzenlenmektedir.

İLK ADIM

Kayseri Bilim Merkezi'nin yapımı için 2013 Mart ayı içerisinde TÜBİTAK ve Kayseri Büyükşehir Belediyesi arasında sözleşme imzalandı.

Aynı yıl Mayıs ayı içerisinde ünlü Amerikalı bilim merkezi inşaatı tasarım mühendisi Wayne Labor'dan inşaat danışmanlık hizmeti alınıp bu doğrultuda mimari projeler Kayseri Büyükşehir Belediyesince Türk mimar ve mühendislere hazırlatıldı ve inşaat ihalesi yapılarak Haziran ayında inşaata başlandı.

2013-Temmuz ayı içerisinde Tübitak tarafından yapılan ihale sonucunda BTKF (Baş tasarımcı ve kontrollör firma) olarak Hollandalı NorthernLight firması belirlenerek tasarım çalışmalarına başlanmış olup projeler 2014 yılı Ağustos ayında tamamlandı.

Kayseri Bilim Merkezi; Harikalar Diyarı içerisinde 45.000 m² açık, 10.00 m² kapalı alan üzerinde planlanmış olup yapısı itibariyle her yaştan ziyaretçilerinin bilime olan merakını uyandırarak, bilimsel bilgiyi elde edecek ve bu bilgisini teknik ve teknolojiye dönüştürecek geleceğin bilim adamlarını yetiştirmeye katkı sunmayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda tasarlanmış beş duyuya hitap eden kurguları içeren deneysel ve uygulamalı sergi ve laboratuarlar, planetaryum, konferans salonu, kütüphane gibi imkânları bünyesinde barındırmaktadır.

Kayseri Bilim Merkezinde; 2.280 m² kalıcı sergi alanı, 750 m² geçici sergi alanı, 750 m² üretim atölyesi, üç adet laboratuarı, kütüphanesi, rehber odası, hediyelik eşya mağazası, 740 m2 fuaye, 330 m² idari ofisler, 220 m² restruant, seminer odası ve 14 metre çapında planetaryum bulunmaktadır. Ayrıca bilim merkezinin bahçesinde yer alan 3.380 m² sergi alanı bulunmaktadır. 14 metre çaplı planetarium Türkiye'nin en büyük planetaryumudur.

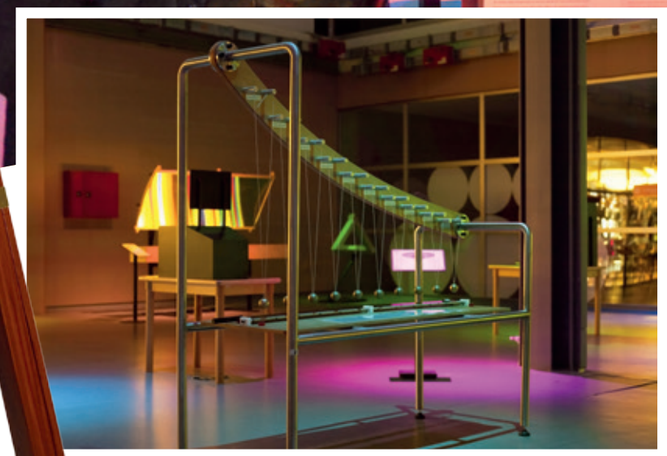

Bilim merkezinde ziyaretçiler ana ve geçici sergi salonlarında yer alan sergileri bireysel veya rehber eşliğinde gezebilmektedirler. Bunun yanında her yaşta öğrenci ve meraklılar için düzenlenen atölye çalışmalarında bilgi birikimlerini ve yaratıcılıkları arttıracak etkinlikler düzenlenmektedir.

Harikalar Diyarındaki Kayseri Bilim Merkezi, dünyanın belli başlı bilim merkezi birliklerinden The Association of Science-Technology Center (ASTC), The European Network of Science Centers and Museums (ECSITE) ve The North Africa and Middle East Science Centers Network'a (NAMES) kurulum aşamasında iken kabul edilen Türkiye'nin ilk bilim merkezi olmuştur.

Bina inşaatı ve iç tefrişatı Kayseri Büyükşehir Belediyesince, sergiler ise Tübitak'ça temin edilmiş olup Bilim Merkezi'ne toplam 52.350.000 TL harcanmıştır. ■

Kayseri Bilim Merkezi'inde
Neler Var?

BİLİMİN İZİNDE

Tavsiye edilen yaş 6+

Doğadaki unsurların işleyiş ya da varoluş biçimlerini deney düzenekleri ile gözlemleyebileceğiniz 6 farklı alanda (Hareket, Evren, Atmosfer ve Işık, Yaşam, Yeryüzü, Madde) 60 sergi düzeneği bulunmaktadır.

YEREL İZLER

Tavsiye edilen yaş 6+

Kayseri ve çevresi hakkında etkileşimli materyallerle bilgi edinirken dinlenebileceğiniz, dinlenirken öğrenebileceğiniz alanlardan oluşmaktadır

KEŞİF KULESİ

Tavsiye edilen yaş 1- 6

1-6 yaş grubunda bulunan çocukların keyifle vakit geçirirken; bilişsel ve duyuşsal gelişimlerine katkıda bulunan, bilimsel süreçlerle tanışmasına imkan sağlayan alanlardan oluşmaktadır.

DENE ve GÖR

Tavsiye edilen yaş 10+

3 farklı alanda (Görme ve Algı, Elektrik ve Manyetizma, Dalgalar ve Rezonas) 37 sergi düzeneği ile temel bilimleri deneyerek keşfederken eğlenebileceğiniz alanlardan oluşmuştur.

CEZERİ-MEKANİK BİLİMİNİN ÖNCÜSÜ

Tavsiye edilen yaş 6+

Dünya bilim tarihi açısından, bugünkü sibernetik ve robot biliminde çalışmalar yapan ilk bilim adamı olan ve mekanik biliminin öncüsü olarak kabul edilen El-Cezeri' ye ait icatlardan bazılarının kitabından birebir alınarak yapılmış hallerinin sergilendiği alanlardan oluşmaktadır.

GEÇİCİ SERGİ SALONUNDA YER ALAN SERGİLER

FACING MARS (MARSLA YÜZYÜZE)

Tavsiye edilen yaş 6+

Kızıl Gezegen Mars'a keyifli bir yolculuk yapmak ister misiniz?

Facing Mars sergisi; Mars'a giden astronotların hazırlık safhası, Mars'ta hayat şartları, yer çekimsiz ortamda hareket edebilme kabiliyeti, uzay ameliyatı ve daha fazlasını 20 farklı interaktif düzenekle sunuyor.

ATÖLYELER

Her yaştan ziyaretçiye; araştırma, gözlem yapma, kıyaslama, keşfetme, ifade etme ve çeşitli çözümler bulabilme becerileri geliştirmesine imkan sağlamak, onları bilim ve teknolojiyle buluşturmak, bilimsel merak ve öğrenme isteği uyandırmak amacıyla gerçekleştirilen atölye ve laboratuar çalışmalarının gerçekleştirildiği alanlardır. Bilim merkezi bünyesinde 3 adet laboratuar alanı bulunmaktadır.

- Robotik ve Elektronik Atölyesi,
- Temel Bilimler Atölyesi,
- Sanat Atölyesi

KÜTÜPHANE

Kayseri Bilim Merkezi Kütüphanesi; geniş bilimsel yayın içeriğiyle, "Bilime Dair" başlığı adı altında buluşmak, merak edilen tüm konuları aydınlatmak ve çözüme kavuşturmak üzere 7'den 70'e kitaba ihtiyaç duyan herkesin yararlanabileceği bir kütüphane hizmeti vermeyi hedeflemektedir. Kütüphanede sadece sayısal bilimlere yönelik kitaplar bulunmaktadır.

PLANETARYUM

Planetaryum ya da gökevi öncelikle astronomi ve gökyüzü olmak üzere bilimin her alanında eğitim ve eğlence amaçlı şovların gösterildiği salondur.

Gökevlerinin en göze çarpan özelliği; kubbe içerisindeki 360 derecelik özel bir perdeye, bir veya daha çok projeksiyon cihazı aracılığıyla yıldızların, gezegenlerin ve diğer gökcisimlerinin evrendeki hareketlerini gerçeğe yakin olarak simule etmesidir. Bu nedenle gökevleri geleneksel sinema salonlarından ayrılmakta ve izleyicinin kendisini filmin içerisinde hissetmesini sağlayarak farklı bir deneyim yaşatmaktadır.

Kayseri Bilim Merkezi bünyesinde bulunan gökevi; 14 metre çaplı kubbesi ve 109 koltuk kapasitesiyle Türkiye'nin en büyük kubbesine sahiptir.

Kayseri Bilim Merkezi Gökevi'nde eğitim ve eğlence amaçlı gösterilecek filmlerin yanında temel astronomiden ileri astronomiye kadar pek çok konuda eğitim verilecektir.

FİLM GÖSTERİMLERİ

- Kozmik Macera
- Buzdan Dünyalar
- Mars İstilacıları
- Evren'in Harikaları
- Kutup Işıkları Deneyimi

TEMEL EĞİTİMLER

- Güneş Sistemi
- Takımyıldızlar
- Astroloji Ne Kadar Gerçek?
- Geçmişten Günümüze Uzay Çalışmaları
- Dünya Dışı Yasam

İLERİ EĞİTİMLER

- Astronomi'ye Giriş
- Güneş Sistemi
- Yıldız Evrimi
- Samanyolu ve Galaksiler
- Büyük Patlama ve Diğer Evren Modelleri

FUAYE VE MEDYA ALANLARI

Bilim merkezinde bulunan fuaye ve medya alanlarında minik sergiler, film gösterimleri, çeşitli etkinlikler ve çeşitli materyaller ile ziyaretçilerin keyifli vakit geçirmesi ve eğlenerek öğrenmesi amacıyla kullanılmaktadır.

KAFETERYA VE HEDİYELİK EŞYA SATIŞ ALANLARI

Sıcak içecekleri ve harika sandviçleri barındıran kafeterya ile hediyelik eşyaların ve bilimsel kitap ve hediyeliklerin olduğu alanlar da bulunmaktadır. ■

BELEDİYELERE YÖNELİK
KÜTÜPHANE
ÇÖZÜMLERİ VE HİZMETLERİ
Klasik Kütüphane / E-Kütüphane

hiperlink
bilgiye erişim

✓ Klasik kütüphane kurulumu ve mevcut kütüphanelerin modernizasyonu,
✓ Elektronik kütüphane kurulumu (15 bin e-kitaptan oluşan dijital kütüphane),
✓ Mevcut kütüphanelere rafa hazır yayın tedariği,
✓ Kütüphane hizmetleri danışmanlığı,

Kütüphane projelerinden edindiği tecrübe ve bilgiyi artık Dijital kütüphane kurulumunda da veren **Hiperlink**, Türkiye'nin ilk ve Tek Dijital Halk kütüphanesi olan **HiperKitap**'ı geliştirmiş olup, yüzlerce kuruma bu hizmeti vermektedir.

Hukuk'tan Sağlık Bilimlerine, Ekonomiden Dil ve Edebiyata, Mimarlıktan Mühendislik, Bilgisayar, Tasarım, Teknik Bilimlere, 28 temel konu başlığında 15.000' den fazla Türkçe E-Kitap, "**Türkiye'nin İlk ve Tek Türkçe İçerikli Online Kütüphanesi**" Hiperkitap'ta

Hiperkitap ile ilgili güncel haberleri, etkinlikleri ve gelişmeleri sosyal medyadan takip edebilirsin.

Türkiye'nin İlk ve Tek Dijital Kütüphanesi

15.000 E-KİTAP, 250 YAYINEVİ

Hiperlink Ltd. deneyimli uzman kadrosuyla basılı ve elektronik ortamda bulunan bilgi kaynaklarını, kullanıcıları ile buluşturmak amacıyla kurulmuştur. Bu kapsamda kütüphane kurma, veritabanı oluşturma ve temsil etme, dijitalleştirme, danışmanlık, yayıncılık gibi alanlarda faaliyetler yürütmektedir.

/hiperkitaptr /hiperkitaptr

Tozkoparan Mah. Haldun Taner Sok. Alparslan İş Merkezi No:27 Kat:6 Daire:21 Tel: 0212 293 07 05 - 06 info@hiperlink.com.tr

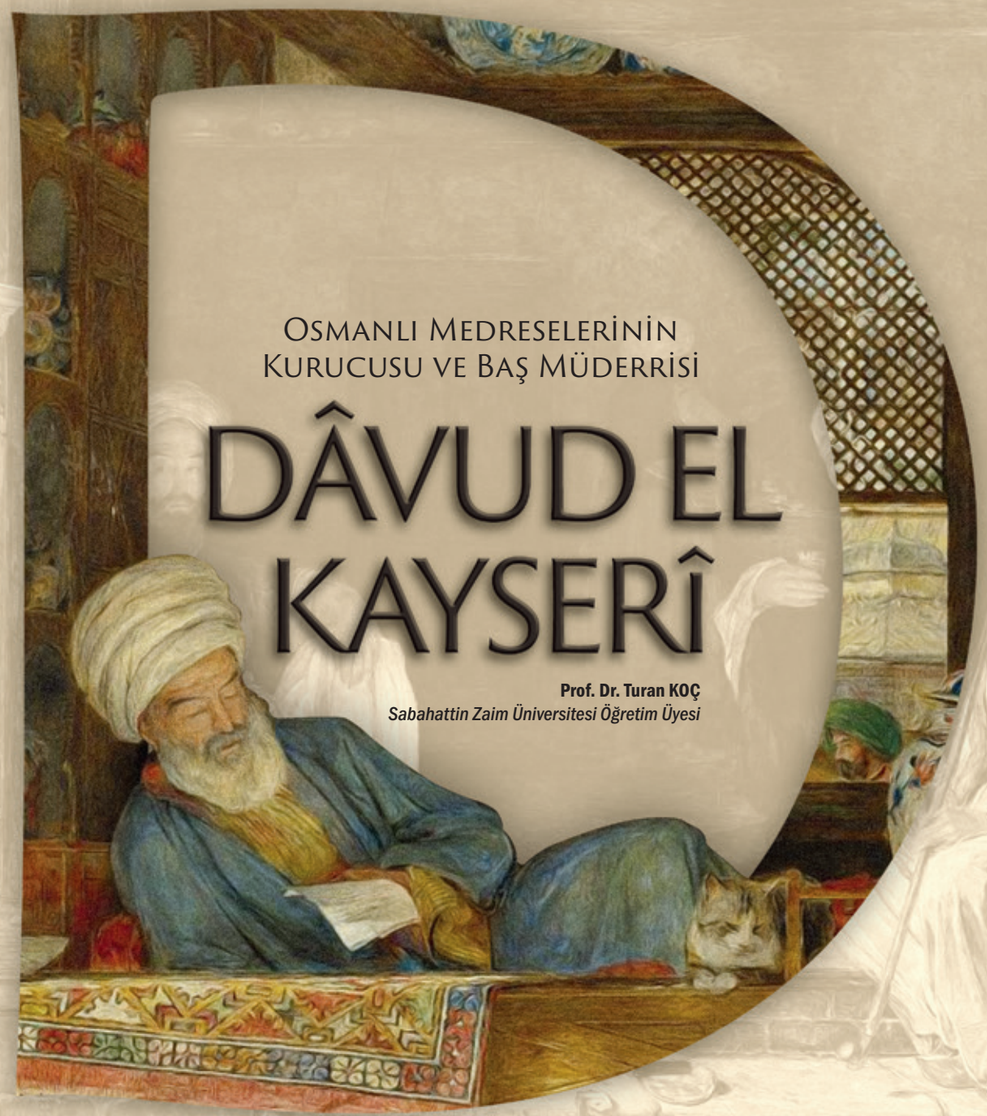

Osmanlı Medreselerinin Kurucusu ve Baş Müderrisi

DÂVUD EL KAYSERÎ

Prof. Dr. Turan KOÇ
Sabahattin Zaim Üniversitesi Öğretim Üyesi

Dâvud bin Mahmud bin Muhammed el Kayserî'nin, Kayseri'de, büyük bir ihtimalle 1260 yılında doğduğu kabul edilir. Buna karşılık hicri 751/ miladi 1350 yılında vefat ettiği konusunda araştırmacılar arasında görüş birliği vardır.

Dâvud el Kayserî'nin temel eğitimi konusunda elimizde kesin hiçbir bilgi bulunmamaktadır. Bu konuda kesin olarak bilinen şey, temel eğitiminden sonra, ihtisas için Kahire'ye gitmiş olduğudur. Dâvud el Kayserî orada 4-5 yıl kadar araştırmalarda bulunmuş, sonra Anadolu'ya dönmüştür. Bir ara Azerbaycan'a seyahate çıkmış, orada ünlü sufi Abdürrezzak el Kaşani (ö.730/1329) ile karşılaşmış ve onun teşvikiyle tasavvufa meyletmiş veya daha açık bir ifadeyle önceki bilgi ve meyli istikrar kazanmıştır. Ata memleketi olan Save'de geçirdiği günler, böylece Dâvud el Kayserî'nin hayatında yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur.

Dâvud el Kayserî'nin hayatının bundan sonraki aşamasını ise eğitim ve öğretimde geçen yılları doldurmuştur. Öyle ki Orhan Gazi İznik'i fethedince 873/1331) orada İznik Medresesi adıyla bilinen bir medrese açmış ve Dâvud el Kayserî'yi oraya 30 akçe gündelikle başmüderris tayin etmiştir (1336 veya 1337 yılı). Dâvud el Kayserî yaklaşık 15 yıl orada başmüderris olarak görev yapmıştır.

Dâvud el Kayserî, hicri 7. Yüzyılın son çeyreği ile 8. Yüzyılın ilk yarısına tekabül eden ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılışı ile Osmanlı Devleti'nin kuruluş dönemlerini ve Anadolu Beylikler Dönemini içine alan bir zaman diliminde yaşamıştır. Bu itibarla o, Şeyh Edebali, Yunus Emre, Geyikli Baba ve Hacı Bektaş-ı Veli'nin de çağdaşları olmaktadır.

Güvenilir kaynaklardan edindiğimiz bilgiler ışığında, Dâvud el Kayserî dini (fıkıh ve hadis) ve akli (felsefe-mantık-kelam) ilimlerde derinleşmiş büyük bir ilim adamı, derin bir mutasavvıf ve hikmet burcuna yükselmiş bir bilge kişidir. O henüz hayatta iken bu özellikleriyle öne çıkmış ve görüşlerine saygı duyulan bir kişi olarak tanınmış ve ünü günümüze kadar artarak devam etmiştir.

Dâvud el Kayserî'nin hayatını, bir başka açıdan da üç aşamada ele almak mümkündür. Öyle ki; bu üç aşama, Anadolu'nun tarihindeki üç önemli siyasi döneme tekabül etmektedir. Çocukluğu, Anadolu Selçukluları dönemine denk gelirken, yetişkinliğini Beylikler döneminin çalkantılı ikliminde geçirir; yaşlılığını ise Osmanlılar'ın ilk dönemlerinde yaşar. Dâvud el Kayserî tasavvuf ve metafizikle ilgili son derece nitelikli eserlerini bu döneminde yazmıştır. Onun, İbni Arabi Okulu'nun öğretilerinin yaygınlık kazanması konusunda önemli bir sima olarak ortaya çıkması da bu döneme rastlar.

Asıl künyesi ile o Dâvud b. Mahmud b. Muhammed er-Rumi el-Kayserî olsa da "Şerefüddin" lakabıyla tanınmış; doğum yeri olan Kayseri'ye nisbetle de daha çok "el-Kayserî" namıyla anılmıştır. Zaman zaman "Karamani" ve "Savi" nisbetleriyle de yad edilmiş olan el-Kayserî, emin kaynaklardan edindiğimiz bilgilere göre, Türk asıllı ve Hanefi mezhebine bağlı bir düşünür-sufi olarak temayüz etmiştir.

Taşköprülüzade'nin (ö. 968/1561) Şakaiku'n-Nu'maniyye fi Ulemai'd-Devleti'l Osmaniyye adlı meşhur eserinde ona dair şu kayda rastlıyoruz:

"Şeyh Dâvud el Kayserî el Karamani önce kendi memleketinde eğitim görmüş, sonra da Mısır'a gitmiştir. Orada Kur'an, Hadis ve dini ilimler

Benim Davud el-Kayserî ile ilgili tecrübem, 20 yıldan fazla bir süre önce Toshihiko Izutsu ve Celâleddin Aştiyânî ile birlikte çalışırken, İran'da başladı; onun bir eğitimci ve İbn Arabi'nin Fusûsul-Hikem'inin önde gelen şarihi olarak olağanüstü başarılarıyla ilk kez orada karşılaştım. Onun eserinin, Fusûsun inceliklerini ve esrarını açıklayan klasik şerhlerin en yararlısı ve en titizi olduğunu, ve bu şerhe yazdığı Giriş (Mukaddime)'in İbn Arabi'nin ruhanî vukuf ve genellikle şiirsel imalarının şahane bir felsefi özeti ve doyurucu açıklaması olduğunu derhal keşfettim. Kayserî'nin bu ünlü eserlerinde ayrıca görülen başka bir şey de kişisel yaratıcı çabasının-gerçi onun bu vurgulamasının altında yatan derin nedeni o günlerde benim için o kadar açık değildi dese de-İlahî / kozmik hayal üzerinde odaklanmasıydı. Ancak, bugün bu uluslararası sempozyum ve bu sempozyumun çalışma alanını önemli bir tarihi aktör ve yaşatıcı olarak öncelikle ona ayırmasının ışığında Kayserî'ye dönüp baktığımda, onun bir eylemci, siyasi yönden bugünkü ve bir bakıma İbn Sina, İbn Rüşd ve Nasiruddin Tusi gibi - her ne kadar Kayserî'nin "Savunduğu" felsefi ve kelami tutumlarının "Peripatetik" düşünürlerin daha dünyevi olan taraflarından genellikle köklü bir biçimde farklı olsa bile- klasik müslüman filozofların geleneğini çağrıştıran alabildiğince geniş önemi karşısında çarpıldım.

- James W. MORRIS

alanında geniş araştırmalarda bulunmuştur. Felsefe, kelam ve mantık gibi akli ilimlerde derinleşmiş ve bu arada da tasavvufi irfanı elde etmiştir. İbni Arabi'nin Füsus'unu şerh etmiş ve bu şerhe bir "Giriş" yazmıştır. Bu "Giriş"te o tasavvuf ilminin ilkelerini açık-seçik bir dille ortaya koymuştur. Burada kullandığı dil ve üsluptan, onun akli ilimlerle ilgili olarak ne kadar derin bir vukuf ve irfana sahip olduğu açıkça görülmektedir. Orhan Gazi, İznik'te bir medrese inşa ettirmişti. Bu medrese güvenilir kaynaklardan edindiğim bilgiye göre, Osmanlı memalikinde kurulan ilk medrese idi ve Orhan Gazi, Şeyh Dâvud el Kayserî'yi onun başına müderris atadı. Dâvud el Kayserî orada dersler verdi, bir dizi eser kaleme aldı ve mükemmel çalışmalarıyla yol gösterici oldu. O, çok mütevazi, vera ve ahlak-ı hamide sahibi zahid bir mü'min idi."

Dâvud el Kayserî, kendi ifadelerinden öğrendiğimize göre, önde gelen büyük sufi alim Abdürrezzak el Kaşani'nin (ö. 730/1329) öğrencisi olmuştur. Dâvud el Kayserî'nin, yukarıda geçtiği üzere sadece Kahire'ye değil; İlhanlılar'a payitahtlık etmiş olan Tebriz'e, Kaşani'nin yaşadığı ve ders verdiği şehir olan Sultaniye'ye ve yine Doğu Azerbaycan'da yer alan ve atalarının geldiği Save şehrine de gitmiş olabileceği kuvvetle muhtemeldir. Bu bağlamda Dâvud el Kayserî'nin bir dizi eserini İlhanlı veziri Gıyaseddin Muhammed'e (ö. 736/1336) adamış olması kayda değer bir husustur. Gerçekten 1328-1336 yılları arasında vezirlik yapmış olan Gıyaseddin, büyük bir ilim, ulema ve sanat hamisi idi. Daha sonra Dâvud el Kayserî, İlhanlılar'dan ayrılarak Osmanlı Sultanı Orhan Gazi'nin hizmetine girdi. Kısaca ifade etmek gerekirse, derin bir ilim ve irfan adamı olan Dâvud el Kayserî, akıl-gönül buluşmasının somut temsilcisi örnek bir şahsiyet olarak karşımıza çıkar.

Dâvud el Kayserî, İbni Arabi'nin Füsus'unu Arapça olarak şerh edip bu şerhe çok önemli bir "Giriş" yazmış; böylece bu eser, çoğunluğu Arapça olan Füsus şerhleri arasında kayda değer yerini almıştır. İbn Arabi Okulu'nun müntesiplerinden Füsus üzerine şerh yazan ilk kişi, Şeyhu'l Ekber'in ölümünden sonra, üvey oğlu Sadreddin Konevi'nin (ö.673/1274) tilmizi olmuş olan Afifüddin et-Tilimsani'dir (ö. 690/1291). Dâvud el Kayserî'nin hocası Abdürrezzak el-Kaşani de Füsusu'l Hikem üzerine bir şerh yazmıştı. Bundan önce yine Konevi'nin bir öğrencisi olan Müeyyedüddin Cendi'nin (ö. 700/1300) şerhi ortaya çıkmıştı.

Dâvud el Kayserî'nin Füsus şerhi geleneğindeki yeri ve önemi, kendisine değin var olan yorumlardaki üst düzey Füsus öğretilerini halkın seviyesine indirerek yaygınlaşmasına katkıda bulunmasında yatar. Öyle ki Doğu İslam ülkelerinde en etkili şerh, 14. Yüzyıldan itibaren Dâvud el Kayserî'ninki olmaya başlamıştır. Gerçekten de Kayserî ile Cendî'nin şerhlerine şöyle bir göz gezdirmekle bile; birincisinde söylenenlerin daha derli toplu bir şekilde anlatıldığı; ayrıca gerek üslup ve gerekse terminoloji açısından yine birincisinin ikincisinden daha açık ve anlaşılır bir dile sahip olduğu görülür. Bu bakımdan Dâvud el Kayserî'nin Füsus şerhindeki başarısını, İbn Arabi'nin öğretilerini kolay nüfuz edilebilir bir açıklığa kavuşturmasında aramak gerekir. Bu özelliği ile Dâvud el Kayserî'nin şerhi, başta Osmanlı-Türkiye, İran ve Hind Alt Kıtası uleması olmak üzere, Abdulgani en-Nablusi'nin eserlerinde de görüldüğü gibi, bütün İslam ülkeleri uleması üzerinde çok etkili olmuştur. Dahası "vahdetü'l vücud" öğretisine felsefi bir dil ya da boyut kazandırma şerefi de Dâvud el Kayserî'ye aittir. Onun şerhi, Füsus şerhleri içinde, denebilir ki en ön sırada yer alır. Hatta öyle ki, Dâvud el Kayserî'nin şerhi, bütün sufiler ve Füsus üzerine şerh ve haşiye yazanlar arasında, bizzat Füsus'tan sonra ikinci kaynak olarak kabul edilir.

Bu arada şu hususa temas etmekte yarar da vardır. Dâvud el Kayserî, tasavvuf düşüncesinde İbn Arabi'nin yolunu takip etmekle birlikte, aktif bir tarikat mensubu ve irşad faaliyeti bulunmuş bir "şeyh" değildi. ■

Çok saygı değer Japon Profesör Izutsu, Prof. Chittick, ve Prof. Morris ile birlikte, İran'lı bir grup arkadaşın da katıldığı toplantılarda Fusûsu'l Hikem okuyorduk. Bu okumalarımız yaklaşık altı yıl sürdü. Karşılıklı metin okumalarımızda şerhlerden de yararlanıyorduk. Ben Kayserî'nin Fusûsu-l Hikem Şerh'ini seçtim. Fusûsu-l Hikem'i Kayserî'nin şerhi ile birlikte başından sonuna kadar yüksek sesle kılı kırk yararcasına tartışarak okuduk. Zaman zaman hem özgün metne, hem de Kayserî'nin şerhine geri dönerek tekrar okuyorduk. Bu olay benim için tasavvuf, Ibn-i Arabi'nin düşüncesi ve Kayserî'nin Fusûs üzerine yazdığı şerhinin derinliğini anlamak bakımından büyük bir tecrübe oldu.

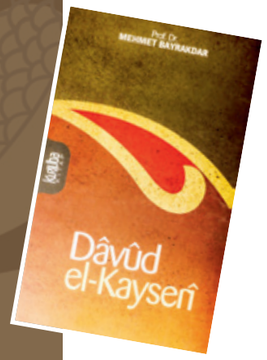

İbn Arabî okulunda, Meşşaî felsefeyi iyi bilen ve İbn Arabî okuluna girmeden önce bizzat Meşşaî (Peripatetik) olan Kâşânî ve Sainuddin İbn Türke gibi alimler vardı. Bunlar, İbn Arabî'nin takipçisi olmadan önce bizzat Meşşaî olan düşünürlerdi. Bu yüzden, onların peripatetik felsefeye yönelttikleri eleştiriler ilk elden eleştirilerdir. Dolayısıyla eleştirileri de çok titiz ve kılı kırk yararcasına olmuştur. Bu arada, Konevî ile Hâce Nasiruddin-i Tûsî arasındaki mektuplaşmada olduğu gibi, eleştiriler bile yazmışlardır. Konyavî (Konevî) Meşşaî felsefenin en önemli gördüğü hususlarda Hâce Nasîruddin-i Tûsî'yi eleştirir. Ben bu eleştirilerin çok yararlı ve açıklayıcı olduğuna inanıyorum. Buna benzer eleştirileri Kâşânî ve Kayserî'de de görüyoruz.

-Ghulam Rıza AWANİ

ESERLERİ

Türkçe Yayınlananlar

- **er-Resail / Şerefüddin Davud b. Mahmud b. Muhammed Davud-i Kayseri**, 751/1350; yay. haz. Mehmet Bayrakdar, İstanbul: Kayseri Büyükşehir Belediyesi, 1997. (Giriş bölümü Türkçedir)
- **Mukaddemat; Matlau hususi'l-kilem fi me'ani-yi fususi'l-hikem** / Şerefüddin Davud b. Mahmud b. Muhammed Davud-i Kayseri, 751/1350; thk. Turan Koç, Hasan Şahin, Seyfullah Sevim, Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi, 1997.
- **Ledünni İlim ve Hakiki Sevgi**, Çeviri Mehmet Bayrakdar, Kurtuba Kitap, 2009
- **Mukaddemat-Fusûsu'l-Hikem'e Giriş**, Çeviri Turan Koç ve Mehmet Çetinkaya, İnsan Yayınları, 2011
- **Aşk Şarabı ve Hayat**, Çeviri Turan Koç ve Mehmet Çetinkaya, İnsan Yayınları, 2011
- **Tasavvuf İlmine Giriş**, Çeviri Muhammed Bedirhan, Nefes Yayıncılık, 2013
- **Vahdet-i Vücud Felsefesi**, Çeviri Mehmet Bayrakdar, MÜİF Vakfı Yayınları, 2013

Arapça

- **Şerhu Füsûsı'l-Hikem**
- **Risâletü fî'ilmi't-Tasavvufi**
- **Şerhu Te'vilâti'l-Besmele bi's-Sûrâti'n-Nev'iyyeti'l-İnsâniyyeti**
- **Keşfu'l-Hıcabi 'an Kelâmi Rabbi'l-Erbâbi**
- **Risaletü fi Marifeti'l-Mahabbeti'l-Hakikiyyeti**
- **Esasü'l-Vahdaniyyeti ve Menbâ'i'l-Ferdaniyyeti**
- **Nihayetü'l-Beyan fi Dirâyeti'z-Zemân**

ALİ DAĞI

Yazı ve Fotoğraflar
Oğuz CELİLOĞLU

Dağlar hikâyeleri, masalları, efsaneleri ile dağlaşır. Bir anlamda dağı dağ yapan onun mekâna kattığı ruhtur. Menkıbesi olmayan dağ, dağ olarak kabul edilmez. Dağ ile özdeşleşen insanlar da dağ ile dağlaşırlar, dağ gibi yücelirler. Hatta mitolojide dağlar Tanrıların yurdudur. Dolayısıyla dağ denildiğinde yücelik, Tanrı, Peygamber, veli, ermiş, derviş, bilge gibi kavramların akla gelmesi gayet doğaldır. Nurdağı peygamberimiz ile Tur dağı Hz. Musa ile özdeşleşirken, Olympos dağı ise Yunan Tanrılarının yurdudur. Orta Asya'daki Tanrı dağları, Bursa'daki Uludağ sözünü ettiğimiz hassasiyetin sonucudur.

Bazı dağlar da vardır ki bir insan ismiyle anılır. Bu ya dağın ya da insanın kutsallığındandır. Kayseri'deki Ali Dağı da bunlardan biridir. Kayseri'den Erciyes'e baktığınızda sol tarafınızda, Erciyes'ten Kayseri'ye baktığınızda sağ tarafınızda göreceğiniz Ali Dağı ilk planda ismini Hz. Ali'den alıyor izlenimini bırakıyor insanda. Ancak rivayetlerin içine girdiğinizde hepsi birbirinden güzel ve anlamlı isimlendirmelerle karşılaşıyorsunuz. Anadolu'da Hz. Ali'nin ve atının ayak izinin, kılıcının iz ve işaretlerinin böylesine yoğunu olmasında ve mekân isimlerinin onun ismiyle anılmasında elbette ki Ehli Beyt ve Türkmen geleneğinin belirleyici izi var. Nitekim bir toprağı mekân kılma da böyle bir şey. Bir toprak parçasında mezarlarınız veya işaretleriniz varsa o size ait olur. Bu anlamda gelenekte Hz. Ali'nin kılıcı Zülfikar fethi temsil eder. Hz. Peygamberimiz onu Hz. Ali'ye vermiş ve onun izi takip edilmiştir. Dolayısıyla Hz. Ali'nin kılıcının, adının, atının izleri Peygamberimizin izi olarak telakki edilir. Tasavvufi anlamda bütün yolların da Hz. Ali ve Hz. Ebu-

bekir üzerinden Peygamberimize ulaşması da bu bağlamda değerlendirilebilir.

Bunun dışında Ali Dağı'nın hemen gölgesinde bulunan Talas isminden yola çıkarak Ali Dağı'nın ismini farklı yorumlayanlara da rastlayabilirsiniz. Talas deyince akla Orta Asya ve Talas Savaşı gelecektir. Talas'ı bugün Kırgızistan sınırları içinde olan Talas bölgesinden gelen insanların kurduğu şehir olarak kabul eden tarihçiler, bölgeye gelen insanların oradaki yer isimlerini de buraya taşıdıklarını belirtirler. Nitekim Kırgızistan'ın karşısında bulunan dağların Aladağlar olmasından mülhem Kayseri'ye gelen Talaslılar, yaşadıkları yere Talas, karşılarındaki dağa da Aladağ demişlerdir. Daha sonra bu kullanım halk ağzında Ali Dağı'na dönüşmüştür.

Bunların dışında Ali Dağı'na Asib Dağı veya Ases Dağı da denir. Arap Tarihçi İbni Abduzzahir (Memlük Sultanı Baybars dönemi) Ali Dağı'na Asib Dağı der ve meşhur şair İmrülKays'ın burada medfun olduğunu belirtir ve onun şu şiirini nakleder.

Ey komşumuz birçok şeyler oldu
Asib burada oldukça ben de buradayım
Ey komşumuz biz ikimiz burada garibiz
Her garip diğer bir garibin akrabasıdır

■ Ali Dağı'ndan bakınca...

Evliya Çelebi ise Ali Dağı'nın ismini Ases Dağı olarak zikreder ve o da İmrulkays'ın burada medfun olduğunu belirtir. Meşhur Seyyah'ımız yeni bir bilgi daha verir Ali Dağı ile ilgili. Bu da Ahmed Tirani (Tayrani) hazretleridir. Havada uçarak gezen bir Şeyh/Veli olduğundan bu isim verilmiştir. Bunun etkisi midir bilinmez ama bugün Ali Dağı yamaç paraşütünün en yoğun yapıldığı bölgelerimizden biridir.

Menakıbu'l Arifin ise Mevlana'nın hocası Seyyid Buhaneddin hazretlerinin Ali Dağı'nda inzivaya çekildiğini belirtir. Rumlar da Ali Dağı'nda kendilerince kutsal kabul edilen bir Kilise'den ve mezardan söz ederler. Ali Dağı ister Müslüman olsun ister gayr-ı müslim olsun toplumun tüm kesimi tarafından önemli kabul edilen bir mekândır.

Ali Dağı ile ilgili bir de menkıbeden söz edilir. Menkıbede sözü edilen Ali Dede'nin Ali Dağı ile bir ilgisi var mıdır bilinmez. Ancak Ali Dede ile Hasan Dede'nin menkıbesi Kayseri'de anlatılır. (Başka bir varyantı da Aksaray/Niğde bölgesinde

> Dağlar hikâyeleri, masalları, efsaneleri ile dağlaşır. Bir anlamda dağı dağ yapan onun mekâna kattığı ruhtur. Menkıbesi olmayan dağ, dağ olarak kabul edilmez.

anlatılır.) Menkıbeye göre Hasan ve Ali adlı iki veli iki ayrı dağda münzevi bir hayat yaşamaktadırlar. İkisi de kerametlerini birbirlerine göstermek isterler. Yaz mevsiminde Hasan Dede sarığını dağın karı ile doldurur; Ali Dede de bir havluya kızgın kor koyar. Birlikte şehirdeki kadınlar hamamına girerler. Ali'nin ateşleri havluyu yakmaz, ama Hasan'ın sarığındaki karlar, kadınları hamamda çıplak bir vaziyette gördüğü için erimeye başlar. Bunlar öldükten sonra, yaşamış oldukları dağlar kendi adlarıyla anılır.

Bir başka rivayette ise; Hasan Dağı'nda yaşayan bir münzevi Veli, Kayseri'de kunduracılık yapmakta olan Veli arkadaşına, yaz mevsiminde mendiline doldurduğu karı hediye olarak götürür. Mendili dükkânın tavanına asar. Kunduracı da ocaktan aldığı bir tutam

kor halindeki kömürü, mendiline sarar, kar dolu mendilin altına asar. Dükkâna gelen kadın müşterilerden birinin açılan bacağını gören dağda yaşayan velinin mendilindeki karlar erimeye başlayınca ayakkabıcı olan Veli ona, dağ başında yaşayarak insanın kendini muhafaza etmesi, nefsine hâkim olmasının kolay olduğunu söyler, asıl zor olan, insanın kendisini şehirde muhafaza etmesidir, der.

Buradaki Ali Dede'nin yaşadığı dağ Ali Dağı, Hasan Dede'nin yaşadığı dağ ise Tur-ı Hasan (Hasan Dağı) olarak nitelenir. (Turasan Hazretlerinin yaşadığı İncesu'daki Dağ.)

Her hikaye bir anlamdır ve her menkıbe bir işaret.. Dolayısıyla bu tür haberleri işaret ettikleri bağlamdan koparmadan anlamak ve yorumlamak, hem tarihi, hem insanı hem de mekânı daha sağlıklı anlamamızı sağlayacaktır. Eğer bir insan Ali Dağı dediğinde Hz. Ali'yi hatırlıyorsa, Hz. Ali dendiğinde de onun duruşunu, ahlakını, ilmini, yaşama biçimini göz önüne alıyorsa Ali Dağı anlamını bulmuş, isminin muktezasını yerine getirmiş demektir.

Ali Dağı'nın coğrafi güzelliği, tırmanışının kolaylığı bugünün insanları için de cezbedici bir noktadadır. Kayserililerin sabah veya akşam yürüyüşlerini yaptığı en önemli mekânlardan biri haline gelmiştir. Erciyes'in ve Kayseri'nin en güzel göründüğü bir balkon veya teras konumundadır. Son dönemlerde yapılan yamaç paraşütü etkinlikleri ise Ali Dağı'nı ulusal ve uluslararası anlamda da duyulur hale getirmiştir.

Bir Kayseri türküsü Erciyes'e rağmen Ali Dağı'na dağların hası der. Nida Tüfekçi'nin sesinden meşhur olan bu türküde yöre ile ilgili mekânsal bilgi de verir.

Ali dağı derler de dağların hası
Kucağına da çekmiş koca Talas'ı
İndim Hisarcığa yedim kirazı

Hâsılı Ali Dağı her bakımdan ismiyle müsemma bir dağ. Türküleri, hikâyeleri, efsaneleri, masalları gerçekten de insanı alıp tarihin derinliklerine götürüyor. Her bakımdan insan ile dağın bütünleştiği bir dağ. Başka bir deyişle insan dağda dağlaşmış veya dağ insanda insanlaşmış. Ali Dağı bunun en müşahhas örneği… ■

CASIO
Global Zaman Senkronizasyonu
Üç Boyutlu, Dönen Küresel Kadran ile Akıllı Telefon Bağlantısı
300 Şehir İçin Dual Time Özelliği
EQB-600D-1A2
◆ Mobil Özellikler
-Otomatik saat düzeltmesi
-300 şehrin üzerinde Dünya saati uygulaması
-Ev saati / Dünya saati arasında kolaylıkla geçiş yapabilme
-Telefon bulucu
◆ Dual time Dünya saati
-Aynı anda 2 şehrin saatini gösterebilme
◆ Güneş Enerjisi ile çalışan pil
◆ 100 metre suya dayanıklılık
Daha fazlası için:
EDIFICE
Speed & Intelligence
CASIO WATCH + FREE
App Store
Google Play
Bluetooth
iPhone ya da Galaxy ile bağlantı için ücretsiz CASIO WATCH + uygulamasının indirilmesi gereklidir. Uygulamayı App Store ya da Google Play'den indirebilirsiniz. Son güncellemeler ve uyumlu akıllı telefon listesi için http://www.edifice-watches.com/bs/
ERSASAAT
444 ER SA (37 72) • www.ersa.com.tr
facebook.com/casiosaatturkiye twitter.com/casiosaattr instagram.com/casiosaat

HUNAT MAHALLESİ

60'lı ve 70'li Yıllardan Bir Kesit

Mehmet SARIÇİÇEK
Fotoğraflar: Albert Gabriel, KBB Arşivi, Kocasinan Belediye Arşivi

Mahallenin Adı

Anadolu Selçuklu Devletinin büyük sultanı Alaaddin Keykubat Alanya (Alaiye) Kalesini Kale Hâkimi Kirvard'dan uzun muhasara sonrasında anlaşma ile aldı. Anlaşmanın bir şartı da Kirvard'ın kızını sultanın eş olarak kabul etmesi idi. Sultan bu şartı yerine getirerek bu kızla evlenmiş kendisine Mahperi ismi verilmiştir. Şehre büyük bir külliye kazandıran bu hanımı Kayseri halkı Farsça hanımefendi anlamına gelen "Huand" ismi ile anmıştır. Bu isim zamanla halk arasında Hunat haline dönüşmüştür. Huand Hatun vefat edince Hunat Külliyesine Medrese ile Camiin ortasındaki yere defnedilmiş ve türbesi yapılmıştır. Huand'ın (hanımefendinin) mezar taşı kitabesinin anlamı şöyledir; "*Bu kabir muhterem hanım, kötülüklerden arınmış, mutlu, şehide, dindar, abide, mukaddes değerlere bağlı, fedakar, cefakar, günahlardan sakınan, yüksek makam sahibi, adaletli, âlemdeki kadınların başı, iffetli, temiz, asrının Meryemi, zamanının Haticesi, anlayışlı, binlerce malını hayır yoluna veren, din ve dünya örneği Mahperi Hatunundur. Gıyaseddin Keyhüsrev'in annesidir.*"

Hunat Camii ve Külliyesi etrafında oluşan mahalleye de Hunat Mahallesi denilmiştir. Diğer deyişle mahalle adını Selçuklu tarihinden almaktadır ve Kayseri'nin en temel simgelerinden biridir.

Doğumumdan yedi yaşına kadar Hunat Camisi'nin avlusunda büyüdüm. Hunat Camisi'nin imamı mihrabda namaza durduğunda doğup büyüdüğüm eve doğru namaza durmuş oluyordu. Caminin güney cephesi yani kıble yönü küçük yaşlarda bize oyun alanlığı yaptı. Çelik çomaklarımızı (Med), saklambacı burada oynadık, avazımız gök kubbeye burada karıştı. Evimizin Bayrami dergâhı ile irtibatlı geçmişine dair bir kısım rivayetleri çok sonraları büyüklerimden dinledim. Hatta öyle ki oradaki evler inşa edilirken dergâhın izlerine rastlandığı yine büyüklerim tarafından anlatılmıştı. Kayseri'deki Bayramiliğin en önde gelen velisi ise malum olduğu üzere İbrahim Tennuri hazretleridir. Ben yedi yaşına geldiğimde 1965 senesinde evimiz istimlak edildi. Evimizin yeri sonraları müftülük binası oldu. Hatta Kayseri fikir hayatı açısından bu bölgenin önemli bir izi de Büyük Doğu Cemiyeti'nin devamı olan Türk Ocağı 1973 yılına kadar binanın zemininin bir kısmında faaliyetlerini sürdürdü.

Beş altı yaşında bir çocuk için caminin diğer cepheleri, tek başıma gitmediğim gidemeyeceğim mesafelerdi. Hunat Hamamı benim açımdan çocukluk hafızamda annemlerle hamama gittiğimizde çıkışta Tertibe simidi alınan bir yerdi. Tertibe simidi yuvarlak olmayan, birbirine bitişik bir simit türüdür. Sokağımızda Şerbetçioğlu Hafızların evi, Bürüngüzlü Osman amcanın evi, Şevki Bey amcanın evi, Fırıncı Hacı Ali Amca'nın evi o dönemde mahalleden hatırladıklarım. 60'lı yıllarda mahallemize çevre köylerden gelen bir aile yine bir memur ailesini hatırlıyorum.

Bir sabah oyuna çıktığımızda develerin Hunat Camii'nin güneyinde misafir olduğunu gördüm. Deve kervanına daha sonra şehrimizde hiç tesadüf etmedim. Benim açımdan çocukluğumun unutulmaz anlarından ve hatıralarından biridir.

Okul şapkalı Ticaret Mektebi talebeleri Talas Caddesi tarafından gelerek bizim oyun mıntıkamızdan okullarına gidip gelirlerdi. Bilindiği gibi eksiden ortaokul ve lise öğrencileri kendileri için belirlenen şapkalar takarlardı. Erkeklerin şapkası bildiğimiz subay şapkalarına benzerdi. Talas Caddesi üzerindeki Hunat Hamamı bitişiğindeki ilk bina Çayırağası apartmanının veya yanındaki binanın altında bulunan kahvehanede pazulu bir adamın zincir kırma gösterisi yaptığına başka bir gösteride def eşliğinde ayı oynatıldığına şahitlik ettim. Ardından tepsiyle para toplamışlardı.

Talas Caddesinde Hunat Hamamı ile Verem Hastanesi arasında eski dükkânlar, değirmen ve kerestelik varmış. 1955 civarında sanayi dükkânları yapılınca kerestelik sanayiye taşınmış. Gavremoğlu Konağı bu bahsi geçen işyerlerinin arkasındadır. Hunat Semti'nin güney tarafına düşen bu yerler Gavremoğlu Mahallesi olarak adlandırılır. Seracettin Medresesinden Yanıkoğlu Camisi'ne kadar pek çok ara sokak vardı.

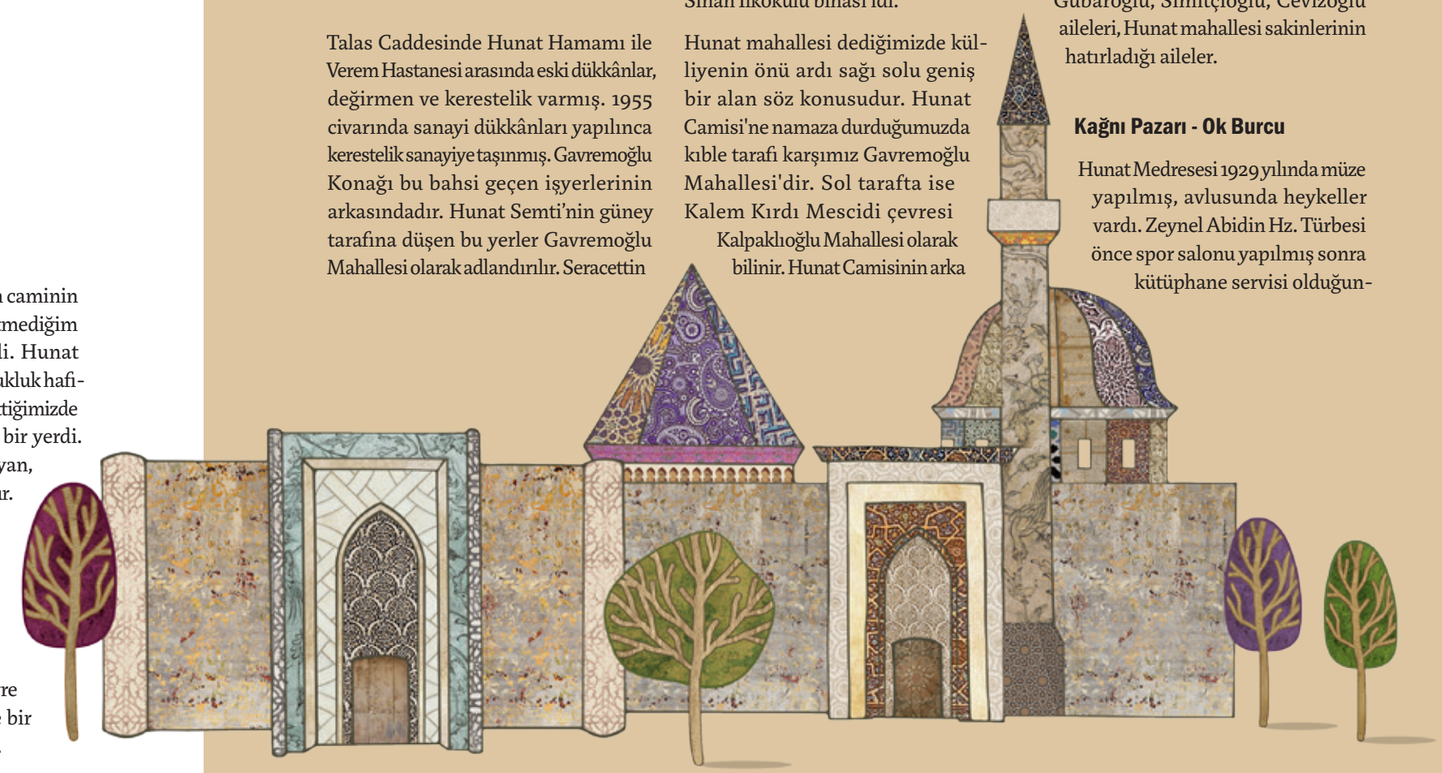

Hunat Hamamı karşısında sur dibinde üzerinde sıra sıra dükkânlar; bakkal, berber, manav, tuzcu yer alıyordu. Bugün düşündüğümde tipik bir geleneksel şehir modeli olduğunu anlıyorum. Berber Sabri Amca aynı zamanda diş çeker, bir kısım çocuk hastalıklarını tedavi ederdi. Bir seferinde küçük kardeşim burnuna iğde çekirdeği kaçırdığında o kurtarmıştı. Dükkânlardan sonra Yoğunburç istikametine giderken Tennuri Sokağı'nın girişinde taş yapılı iki katlı şirin bir bina Mimarsinan İlkokulu binası idi. İttihat Terakki Cemiyeti'ne merkezlik yapmış bu bina da şimdilerde maalesef yok. Bugün Talas Caddesi üzerinde yeraltı otopark girişinin olduğu yer Mimar Sinan İlkokulu binası idi.

Hunat mahallesi dediğimizde külliyenin önü ardı sağı solu geniş bir alan söz konusudur. Hunat Camisi'ne namaza durduğumuzda kıble tarafı karşımız Gavremoğlu Mahallesi'dir. Sol tarafta ise Kalem Kırdı Mescidi çevresi Kalpaklıoğlu Mahallesi olarak bilinir. Hunat Camisinin arka yönünde hal binası ve halin etrafında dükkânlar yer alıyordu. Mekteplerin karşısındaki köşe Belediye itfaiye teşkilatı ve aynı zamanda Belediye bandosu idi. İtfaiye erleri voleybol oynayarak antreman yapıyorlardı. Seçimler sırasında hal binasının bu yüzü konuşmacılara, siyasi partilere süreli olarak tahsis edilirdi. Eski adı Kömürlük Mektebi olan Ticaret Mektebi'nin arkasında Kutluğ Hatun Kümbeti, ilerisinde köy garajı yer alıyordu. İşini bitiremeyen köylüler bu mıntıkadaki Zennecioğlu Hanı'nda yatarlarmış. Mollaoğlu Konağı Kutluğ Hatun Türbesine yakın bir mesafede imiş.Yanıkoğlu Camisi, Emir Şahap Türbesi, Suyakanmış Hatun Türbesi ve Babük Bey Zaviyesi mıntıkası Yanıkoğlu Mahallesi olarak anılır. Tekkenin küçük mekânlı olanına zaviye diyoruz. Gubaroğlu, Simitçioğlu, Cevizoğlu aileleri, Hunat mahallesi sakinlerinin hatırladığı aileler.

Kağnı Pazarı - Ok Burcu

Hunat Medresesi 1929 yılında müze yapılmış, avlusunda heykeller vardı. Zeynel Abidin Hz. Türbesi önce spor salonu yapılmış sonra kütüphane servisi olduğundan Erbakan'ın Başbakanlığı dönemine kadar yapının bir türbe olduğunu bilemedik. Sonra asli haline rücu etti. Nam-ı diğer Kağnı pazarında sanayiye giden dolmuş durakları sıra sıra yer alırdı. Meydan yönünde sırasıyla Sait Fevzioğlu binası, altında Yeni Eczane üstünde kahvehaneler vardı. Daha sonra Tekel binası, Postahane, Alemdar Oteli, Alemdar Lokali vs. yapılar mevcuttu. Caddenin arka tarafında Ok Burcu'na

■ Hunat Camii ve Medresesi

■ Hunat Medresesi duvarı

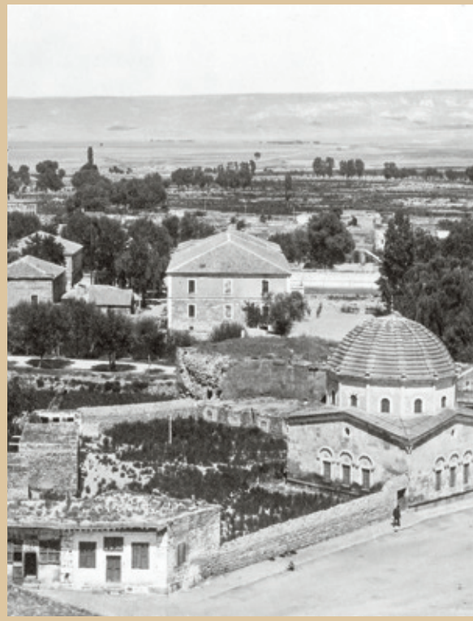

■ Yanıkoğlu Camii

■ Eski Postane ve Tekel Binası

■ Kağnıpazarı ve Jandarma Binası

■ Hunat Camii ve Mahallelerin Genel Görünümü

> Meydan yönünde sırasıyla Sait Fevzioğlu binası, altında Yeni Eczane üstünde kahvehaneler vardı. Daha sonra Tekel binası, Postahane, Alemdar Oteli, Alemdar Lokali vs. yapılar mevcuttu.

kadar olan kısımda Akkaşın Zahire dükkânı, Yaldız Ticaret, Köseoğlu'nun işyeri, Türbede ödünç kitap verme servisi İl Halk Kütüphanesi vardı. Tarihi Ok Burcu etrafı kapalı olduğu için yakın zamanlara kadar bir levhadan bile yoksun bir vaziyette bugünlere geldi.

27 Mayıs ve Sivas Caddesi

Hunat Medresesi kapısı karşısındaki caddenin eski adı 27 Mayıs Caddesi şimdilerde Millet Caddesi girişinde Çamancı Ali Ağa meşhur bir şahsiyetti. Dış surların arkasındaki Sultan Hamamı ilgisizliğe yenik düştü. Bizim çocukluğumuzda kadınlar için görkemli düğün hamamı icra mekânı idi. Düğün hamamı daveti sabunla beraber ulaştırılırdı.

Sivas Caddesi tarafına dair hatırladıklarım ise; şimdi balıkçıların olduğu binalara ve karşısındaki evlere belediye evleri dendiği. Sivas yönüne giderken sağ tarafa dörder girişi olan toplam sekiz bina yapıldı. Yolun karşı tarafında Fevzioğlu konağına kadar şimdiki Fevzioğlu kütüphanesine kadar devam etti. O taraf bloklar ve arkasının eski mahalle adı Halacoğlu Mahallesidir. Şimdiki balıkçıların olduğu bloklar ve arka mıntıka Hunat Semtinin Kalpaklıoğlu Mahallesi olarak isimlendirilir.

Deliçaydan gelen dere stadyumun batısında, Jandarma binasının arkasından Sivas caddesini kesen küçük köprüden geçip Fevzioğlu Konağı dibinden Pervane Yazısı'na doğru akıp gidiyordu. Ara sıra köprüden derenin taştığı da olurmuş. Mahallenin ineklerinin çobana teslimi vesilesiyle babamla gittiğimiz yerde top sahası, nam-ı diğer stadyumun inşaatını hatırlıyorum. Stadyumun batı sınırını çizen, içinde ördeklerin yüzdüğü bu dere, aynı zamanda tarihi Kayseri sınırını da çiziyordu desek abartmış olmayız. ■

İlk İslam Akınlarında Kayseri

Yard. Doç. Dr. M. Fazıl HİMMETOĞLU
Osmaniye Üniversitesi Öğretim Üyesi

Kayseri en erken devirlerden itibaren yerleşim yeri olmuş ve toplumların teveccühüne mazhar olmuştur. Çok bereketli topraklara sahip olmasa da Anadolu'nun doğu batı ve kuzey güney ekseninde kalbi durumunda olması bu teveccühün ana sebepleri arasındadır. Dünyanın Resulü Ekrem Efendimizle şereflendiği dönemde Kayseri Doğu Roma diğer adıyla Bizans idaresindedir. Başkent Kostantiniyye'de Heraklius imparator unvanıyla İklim-i Rum olarak tanınan Anadolu'yu idare etmektedir. Medine'de siyasi otoritesini oluşturan İslam devleti zamanla yayılmış ve Suriye üzerinde Haç ile Hilal sınırdaş olmuştur. Gerek Hulafa-i Raşidîn gerek Emevi gerekse de Abbasi dönemlerinde Roma üzerine olan

■ Melikkgazi Türbesi

> Kayseri'ye ilk Türk-İslam akınları, Selçuklu kumandanları eliyle olmuş ve bu kumandanlar hem savaşçı birer Alp hem de sufî birer Derviştirler.

■ Mehmet Melik Gazi Türbesi'nin Bahçesi

akınların ana prensibi sınırları kısmi olarak ilerletip parça parça fetihle ilerlemek değildir. Arap-İslam Devleti hedef olarak doğrudan Kostantiniye'yi gözüne kestirmiştir. Kısacası İslam akınları İran ve Kuzey Afrika üzerine olan fetih hareketlerinden farklı bir strateji ile Roma coğrafyasını değerlendirmiştir. Bunda şüphesiz efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (a.s)'nın Kostantiniyye üzerine buyurmuş oldukları Hadis-i Şerif'in etkisi büyüktür. Dolayısıyla Arap İslam akınları doğrudan Roma'nın merkezini hedefe alarak top yekûn bir şekilde Rum diyarına hâkim olmayı tasarlamışlardır. Bu cümleden olarak Kayseri henüz Melik Muaviye döneminde geçici olarak İslam idaresine girmiş fakat sefer dönüşünde tekrar terk edilmiştir. Kayseri İstanbul'a

Turasan Hazretlerinin Türbesi

giden yol üzerinde önemli bir uğrak noktasıdır. Nitekim tarihte meşhur olan Bizans-Pers rekabetinde de Kayseri kritik bir şehir olarak nitelendirilmiş ve bu iki süper güç için bir mücadele alanı olmuştur. Bizans-Pers mücadelesinde Herakliyus dönemine kadar Persler avantajlı görünmektedir. Zira bunda Roma'nın paralı lejyoner kullanma sisteminin çökmesi oldukça önemli bir etkendir. Herakliyus derhal bir reform uygulayarak Anadolu'yu Thema olarak adlandırılan yönetim adalarına taksim etmiştir. Her thema kendi bölgesi için asker yetiştirmekle sorumlu kılınmıştır. Bir nevi tımar sistemini andıran bu thema kurgusu orta vadede meyvesini vermiş ve efendimizin haber verdiği üzere Romalılar Persler'e galip gelmiş ve Anadolu ve de Kayseri Romalıların yani Rumların elinde kalmıştır. Bu konu ismiyle müsemma Rum Suresinde geçmektedir.

Kayseri isim anlamı Sezar'a adanmış veya Sezar'a ait olan şehir demektir. Sezar adının Grekçe karşılığı Kayser veya Kayzer olmalıdır. Arapça'ya da Grekçe üzerinde geçmiş olabilir. Zira Kaiserria olarak adlandırılan şehir İslam kaynaklarında fazla bir değişikliğe uğramadan Kaysariyye olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı kelimenin yani Kayser kelimesinin Rusça karşılığı Çar'dır. Bilindiği üzere Roma her ne kadar Latince kullansa da Doğu Roma, Grek kültür ve dilinin temsilcisi olmuştur.

Kayseri, Emevi iktidarı zamanında 726 yılında Abdulmelik oğlu Müslim tarafından fethedilmiştir. Fakat daha sonra 968 yılında Bizans İmparatoru Phokas tarafından tekrar Rum eline geçmiştir. Müslümanlar Emevi devrinde Adana, Antakya ve Mersin gibi güney Anadolu'da iskân hareketlerine girerken Kayseri için aynı ciddiyet göstermemiştir. Fakat Abbasi döneminde özellikle Yeşilhisar üzerinde Müslüman ve Rum ahali arasında bir rekabet söz konusu olmuş ve buradan Müslümanlar galip çıkmıştır. Yeşilhisar ve çevresinin Müslümanların eline geçmesinden sonra bölgeye ***Derevliye*** adı verilmiştir. Bünyan'da bir çömlek içerisinde bulunan Abbasi Halifesi Mustazi Binullah'a ait gümüş paralar; Abbasi döneminde Emevi döneminin aksine Kayseri için bir fetih ve iskân politikasının güdüldüğünü fakat başarının uzun vadeli olmadığı göstermektedir.

İslam'ın erken dönemlerinde Anadolu'da durum böyle iken Hz. Ömer (r.a) ile başlayan İran coğrafyası üzerindeki hâkimiyet neticesinde Türk boyları ile İslamiyet arasında ünsiyet meydana geldi. Türkler 'in Müslüman olmaları ve batıya doğru hareket etmeleri birçok dengeyi kökünden değiştirecektir. Henüz Malazgirt Meydan Muharebesi olmazdan evvel Müslüman Türk akıncılarının Anadolu'yu yokladığı bilinmektedir. Bu yoklama esnasında Türk akıncı beylerinin Kayseri'ye de uğradığı bir sır değildir. Selçuklu akıncılarından Afşin Bey'in 1064 gibi tarihlerde Kayseri dolaylarında Bizans karakollarını bastığı birçok keşif ve vurgun akını yapıp Selçuklu padişahı Sultan Tuğrul'a Anadolu ile ilgili malumat verdiği düşünülürse Türk İslam akınlarının seleflerinin aksine Anadolu'yu

Molu Camii

Molu Camii Kapısı

Dulkadiroğlu Melikaslan Camii

bir makam, cami ve türbe bulunmaktadır. Bu türbede yatan mübarek zatın Seyyid'in kendisi olduğuna dair ciddi bir kaynak yoktur. Caminin mihrabı üzerindeki taşlar İslam mimarisinin en erken örnekleri arasındadır. Caminin bulunduğu bölge eski Mazaka'nın kampüsü dâhilinde olup yüksekçe bir yerdedir. Diğer taraftan cami, Kayseri merkez bölgesindeki en eski camii olmasının yanında en güneydeki yani kıbleye en yakın olan tarihi camidir. Böyle güzel bir özelliği hasebiyle Kayseri'nin bu ilk camii diğer Türk İslam camilerinin İmam'ül Mesacid'i (Mescitlerin İmamı) konumundadır.

dolu'nun İslam yurdu olmasında emekleri unutulmaz.

1063'ten itibaren Danişmend Gazi, Sultan Alparslan'ın danışma meclisinde yer alan önemli bir devlet adamıydı. Onun oğlu Gümüştekin Danişmend Ahmed Gazi, Kutalmış oğlu Süleyman Şah'ın dayısıydı. Kısacası Danişmendliler Alî Selçuk hanedanına çok yakın bir aileydi ve övgülerine mazhar olmuştur. Gümüştekin Ahmed Gazi askeri bir dehaya sahip olmakla birlikte yüksek maneviyat ile donanmış kişiliği ile dikkat çeken tarihi bir şahsiyettir. Nizam'ül Mülk'ün tavsiyesi ve Sultan Melik Şah'ın emri ile Gümüştekin

Seyyid Battalgazi Camii

> Anadolu kıtasının tasavvufi merkezi haline gelen şehir, Erciyes'in gölgesinde Kadiri kumandanların, Bektaşi bekçilerin, Nakşi gözcülerin kolladığı erenler diyarıdır...

Vezirhan ve Camii Kebir

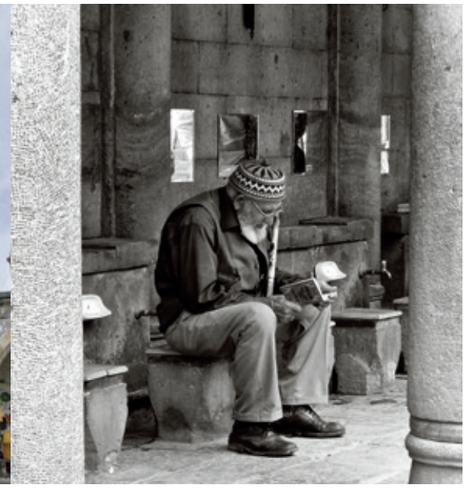

Cami-i Kebir Şadırvanda Kuran okuyan bir amca

İstanbul'a geçiş yolu olarak değil kalıcı bir vatan olarak değerlendirdikleri gerçeği ortaya çıkar. Bu bilgiler ışığında Kayseri'nin bir İslam yurdu haline dönüşmesi Türk akıncılarının gazi ve dervişlerinin aksiyonları sayesinde olacaktır. Tabi burada unutulmaması gereken bazı hususlar vardır. Zira Anadolu'ya yönelen erken İslam hamlelerinin stratejisi ile Türk Gazilerinin stratejileri aynı değildir. Bunda Selçuklu Türklerinin kendilerine yurt arama eğilimi şüphesiz önemli bir faktördür. Bu taktik farklılığına rağmen Kayseri'de erken İslam fetih hareketlerinden kalma eserler ve izler yok değildir. Kayseri'de Battal Gazi Mahallesi, Battalaltı mevkii olarak da bilinir. Burada büyük İslam kumandanı Seyyid Battal Gazi'ye ait 1071'den sonra Diyar-ı Rum'daki defakto Türk varlığı resmiyet kazanmıştır. İslam komutanı Alparslan Malazgirt'te Roma ordusuna ağır bir darbe vurarak kendi komutası altındaki kumandanları Anadolu'nun fethine memur eylemiştir. Bu komutanların başında Gazi Süleyman Şah olmakla birlikte Danişmend, Artuk, Mengücek gibi gaziler Ana-

Danişmend Gazi Anadolu'ya yönelmiş Develi, Yahyalı, Sivas, Amasya, Tokat ve Zamantı havzasını ele geçirmiştir. Kayseri bu devirlerde Danişmendli Beyliği içerisinde görünmektedir. Kayseri'nin bilinen ilk Müslüman valisi Tur Hasan (Turasan) Beydir. Kendisi Danişmend kumandanlarından olan Tur Hasan Bey Danişmendli Emiri Melik Gazi'nin buyruğu altında olduğu halde Kayseri'nin fethini birlikte gerçekleştirmişlerdir. Bu arada Haçlı seferleri de patlak vermiş ve Haçlılar aldıkları Anadolu kentlerini Bizans'a iade etmişlerdi. Tur Hasan Bey Bizans'a karşı tekrar mücadeleye girmiş ve Melik Gazi ile şehri bir daha kaybetmemek üzere Dar'ül İslam'a katmıştır. Kayseri'nin Afşin Beyle başlayan fetih serüveni diğer Selçuklu kumandanlarıyla devam etmiş ve sonunda II. Kılıç Arslan (1155-1192) ile şehir Türkiye Selçuklu Devleti'ne geçmiştir.

Kayseri'ye ilk Türk-İslam akınları, Selçuklu kumandanları eliyle olmuş ve bu kumandanlar hem savaşçı birer Alp hem de sufî birer Derviştirler. Özellikle Tur Hasan Bey hali hazırda Kayseri ahalisi için bir veli kimliği taşımaktadır. Yine Melik Gazi ve Melik Mehmed Gaziler'in türbeleri Kayseri'nin manevi merkezleridir. Kayseri'nin kadim ibadethanelerinden biri olan Cami-i Kebir, Melik Mehmed Gazi tarafından yapılmıştır. Gazi hükümdarın türbesi hemen bu caminin kıble ucundadır. Tabidir ki Kayseri'de Danişmendliler döneminde yapılmış birçok eser mevcuttur. Hacı Hasan medresesi bunlar arasında önemli bir örnektir. Tarihi itibariyle Anadolu'da Türkler'in yaptırdığı ilk medreselerdendir (1141).

Bütün bu bilgiler ışığında Seyyid Battal Gazi'den Tur Hasan Veli'ye kadar, Gümüştekin'den Melik Mehmed Gazi'ye kadar geçen Kayseri'nin İslamlaşma serüveni bu satırlara sığmayacak kadar destansıdır. Şehrin her tarafı bir İslam kumandanı tarafından inşa ettirilen eserlerle donatılmıştır. Her bir köşesinde Gazi Dervişlerin izleri ve anıları parıldamaktadır. Kayseri bu parlak ışıkların altında ruhu aydınlık bir merkezdir. Anadolu kıtasının tasavvufi merkezi haline gelen şehir, Erciyes'in gölgesinde Kadiri kumandanların, Bektaşi bekçilerin, Nakşi gözcülerin kolladığı erenler diyarıdır... ■

ULU CAMİ

Yusuf KARTAL
Fotoğraflar: Yusuf KARTAL, KBB Arşivi

Beş yaşlarında kalenin içinde olan babamın dükkânının önünde iskemlede oturmuş tam öğle uykusunun bastırdığı bir anda o zamana kadar duymadığım gür bir sesle "cenaze camiii kebirdeee mustafendinin hanımı ikindi namazından sonraaa kaldırılacaktııırrr' diye bağıran iri yarı gür sakallı dev gibi bir amcayı gördüğümde birden uykumun kaçtığını ölümün sesini ensemde hissettiğimi hatırlıyorum...

Genelde Cami-i Kebirde eşraftan cenazeler olduğunda şehirde cenazeyi duyurmak için tellal çıkartılır iri yarı siyah sakallı gür sesiyle tellal çarşının belirli yerlerinde durur önce nefes alır o gür sesiyle "Ceeenaaazeeee Caaaamiiii Kebirrrdeee Mustafendilerin anası Rüüziyehanıımmm Öğleeee namazıındaaa kaldırılacaaaaktırrrr"diye çarşıya ilan eder bunu duyan eş dost çarşı esnafı o cenazeye gider...

Cami-i Kebir neydi nasıl bir yerdi ve hemen hemen her gün kalenin içinde bu tellal amcanın sesini duymaya başladıkça bende bir Cami-i Kebir merakı da başlamış oldu. Cami-i Kebir'den yola çıkanlarla Amele Pazarı'nda buluşunca, kalabalık o kadar büyürdü ki uzaktan görenler, bilmeyenler ne oluyor ki diye merak ederlerdi. Cenazeler cenaze arabalarına koyulduktan sonra Asri Mezarlığa doğra yolculuk başlar, önceden hazırlanmış mezarlara

■ Ulu Cami'nin Minaresindeki süslemeler

■ Minberden bir detay

defin işi yapılır, tabutun üzerindeki erkekse ceketi, kadınsa başörtüsü soykacılar tarafından alınır, Hoca efendinin talkını beklenir. Soykacının en son mezarın üzerine su dökmesi ve cenaze sahibinin onlara harçlık vermesiyle biterdi. Büyüdükçe her ölümle karşılaştığımda o sahne hep gözümün önüne gelirdi.

Cenaze evine varıldığında şimdiki gibi kıymalı dağıtılmaz, komşuların yaptığı yemekler ikram edilir, Yasin okunur, dua edilir başsağlığı dileyerek herkes kendi dünyasına dönerdi..

Kayserilinin cenazesinin bu camiden kaldırılması onun için onurdur. Cami-i Kebir'de eskiden beri en iyi hocalar, müezzinler ve vaizler görev alır. Sabah namazının bu camide kılmak bir Kayserili için hala önemini korumaktadır. Öyle ki emekliye ayrılan yaşlılarımız burada soluklanırlar. Bir nevi Cami-i Kebir ahalisi olurlar. Sabah namazıyla başlayan gün öğle

■ Ulu Cami'nin taklit kündekari tekniği ile yapılmış olan minberi (F.: Ali Saraçoğlu)

■ Huzur verici atmosferiyle Ulu Cami avlusu...

ve ikindiyle birlikte akşam namazını da kılarak eve giden çok mübarek müdavimleri vardır bu caminin. Şadırvanında abdest alıp soluklanmak bir ömre bedeldir. Cami-i Kebir her gün dolup taşarken velileri ile delileri ile sessiz ve sakin derin ruhların dolaştığı bir mekân olarak bilinir.

Cami-i Kebir'in içinde en gencinden en yaşlısına Kur'an okuyan veya Kur'an öğreten insanlarla karşılaşırsınız namaz vakti aralarında. Az da olsa tefsir okuyan halkalar zaman zaman kurulur. Ancak Camideki hayat asıl avlusunda devam eder, kimi oturur şadırvanında abdestini alır, kimisi Raşid Efendi Kütüphanesi'nin duvarının önündeki oturaklarda dini veya gündemle ilgili konularda sohbet ederler. Şehrin camileri vardır ya, işaret taşları. Cami-i Kebir de Kayseri'nin işaret taşıdır; şehrin ibadethane olarak kalbidir. Nitekim Kayseri'nin insan yapısını görmek istiyorsanız Cami-i Kebir'in avlusunda oturun veya içine girin bakın: Kayseri oradadır.

Camiler ve cami avluları sadece bir ibadethane değil, aynı zamanda bir geleneğin, sohbetin, kültürün de tevarüs ettiği yerlerdir. Bu anlamda Kayseri'yi Cami-i Kebir'in avlusunda bulursunuz. Bir köşede tefsir sohbeti, bir köşede siyer... Diğerinde günlük olaylar değerlendirilirken, öbür tarafta hayatla ilgili can alıcı tespitler yapılır. Molulu Ahmet Emmi Şadırvanda Kuran okur, Talaslı Mehmet Emmi Trump'ın ABD başkanı olmasını değerlendirir, Erkiletli Abdullah Amca Tefsir-i Kebir'den bakar olaylara..

Kayseri il merkezinde Cami-i Kebir Mahallesi'nde, Kapalı Çarşı'nın hemen yanında yer alan Ulu Cami, eski kayıtlarda Sultan Camisi olarak geçmektedir. Camiyi Kayseri'yi başkent yapan Danişmendlilerin üçüncü hükümdarı Melik Mehmet Gazi 1134-1143 yıllarında yaptırmıştır. Selçuklu hükümdarı I. Gıyaseddin Keyhüsrev'in emirlerinden Muzafferüddin Mahmud bin Yağıbasan 1205-1206 tarihinde onarmıştır. Bu onarımı belirten bir kitabe caminin kuzey yönündeki duvar üzerine yerleştirilmiştir.

Bu kitabe mermer üzerine sülüs yazı ile dört satırlık olup, mealen anlamı

> Cami-i Kebir her gün dolup taşarken velileri ile delileri ile sessiz ve sakin derin ruhların dolaştığı bir mekân olarak bilinir.

şöyledir: "*Bu camiyi, Kılıçaslan oğlu büyük sultan Keyhüsrev devrinde, Allah onun yardımını yüceltsin, h.602 (1205-1206) Yağıbasanoğlu Muzafferüddin Mahmud tarafından onarılmıştır.*" Caminin kuzey kapısı üzerindeki bir kitabeden öğrenildiğine göre; H.1126 (1714) yılındaki depremden kısmen yıkılmış ve Matbah ve Sur Emini Halil Efendi tarafından 1722-1723 yılında tamir edilmiştir.

Ulu Cami bunun dışında birkaç onarım daha geçirmiştir. Caminin içerisinde mihrap içindeki kitabeden Salih Paşa tarafından H.1230'da (1814) onarıldığı öğrenilmektedir. Ayrıca caminin mihrap tarafındaki kubbenin doğu kısmında 1856 yılında bir kez daha onarıldığını belirten bir başka kitabe daha bulunmaktadır.

Ulu Cami dikdörtgen planlı olup, 1750 m²'lik bir yer kaplamaktadır. Cami Selçuklu ve Danişmendli Ulu Cami plan tipinin erken örneklerinden birisidir. İbadet mekânı 47.45 x 27.00 m. ölçüsündedir. Caminin üzeri 12 kemer ayağının taşıdığı düz bir çatı ile örtülüdür. Biri mihrap önünde, diğeri de ortada olmak üzere taş kaplamalı iki kubbesi bulunmaktadır. Yarım yuvarlak olan mihrabı çeşitli motiflerle bezenmiştir. Ayrıca ağaç minberi Anadolu Selçukluları döneminde yaygın olan taklit kündekâri tekniğinde yapılmıştır. İki katlı olan minberin kapısında ortada altı köşeli bir yıldız, geometrik desenler ve Rumiler, kıvrık dallarla bezelidir. Ayrıca Kuran'dan alınma ayetler minber üzerine yazılmıştır.

■ Ulu Cami'den bir görünüm

İbadet mekânı mihrap duvarına dik olarak sıralanmış 30 sütunla sekiz sahna ayrılmıştır. Bu sütun ve sütun başlıklarının çoğu Roma ve Bizans yapılarından toplanmıştır.

Caminin batısında sekizgen bir taban üzerinde kalın silindirik gövdeli tek şerefeli minaresi bulunmaktadır. Bu minare mozaik tuğlalarla yapılmıştır

Yedi Tuğlanın Hikâyesi

Ulu Cami'nin inşası ile ilgili menkıbevi bir hikâye de vardır. Bu hikâyeye göre;

Melik Mehmet Gazi, camiyi yaptırırken ustalarına kimseden yardım almamalarını, caminin tamamen kendi hayrı olacağını söylemiştir. Cami inşaatına gelen yaşlı bir kadın, dul olduğunu belirterek, yanında getirdiği 7 tuğlanın da kendi hayrı olarak caminin duvarına konulmasını ister. Caminin ustabaşı, yaşlı kadının bu isteğini, Melik Mehmet Gazi'nin emri olduğunu hatırlatarak kabul etmez. Ertesi gün cami inşaatını gezmeye gelen Melik Mehmet Gazi, ustabaşını çağırarak gece sabaha kadar uyuyamadığını belirterek "*Gece rüyama girdiler. Yaşlı bir kadını üzdüğünüzü, getirdiği tuğlaları kullanmazsanız caminin ömrünün de tuğla sayısı kadar kısa ömürlü olacağını söylediler*" der. Ustabaşının olayı anlatması üzerine, Melik Mehmet Gazi, yaşlı kadının bulunmasını emreder. Şehre dağılan görevliler, uzun bir araştırmadan sonra evinin önünde 7 adet tuğla bulunan yaşlı kadını alıp cami inşaatına getirirler. Yaşlı kadının elini öpen Melik Mehmet Gazi, "*Anne, bizim kararımız seni üzmek için değil. Biz halk fakir olduğu için, onların zorda kalmalarını önlemek için bağış kabul etmedik. Senin getirdiğin tuğlaları caminin en güzel yerine koyacağız*" der ve tuğlalar uygun bir yere konulur.

Bir başka anlatımında da olay şöyledir: "*Cami Kebirimizin bu konu ile alakalı birde hikayesi vardır. Mahallesinde Cami yaptırıldığını gören yaşlı bir teyzemiz, 'ben ne katkıda bulunurum?' düşüncesiyle mahallesine cami yaptırıldığını görünce gider, tarlada çalışır. Bir haftalık işçiliğine karşılık yedi tuğla alır. Bunu da getirir ustalara 'evladım, bunu camimiz için hayır olarak getirdim' deyince 'teyze zahmet etmişsin Allah razı olsun ama biz kural olarak kimseden yardım almıyoruz, sultanın emri var' deseler de yaşlı kadın pes etmiyor 'yavrum diyor bunu az mı buldunuz niye kabul etmiyorsunuz?' diye ısrar ediyor, ustalara yemek getiriyor, tabi ustalarda kadındaki bu aşk ve muhabbeti, gönülden bağlılığı görünce itiraz edemiyorlar. Sonra 'şu yedi tane tuğla ufacık ufacık duvarın içerisine yerleştirelim de bu kadının da gönlü razı olsun' diyerek tuğlaları yerleştiriyorlar. Daha sonra cami bitiyor inşaat bittikten sonra Melik Mehmet Gaziye rüyasında diyorlar ki 'Allah sizin hayrınızı kabul etti. Ortağına da cennette bir köşk verdi' deyince uyanıyor sultan hem seviniyor hem şaşırıyor rüyadan dolayı. Sonra hemen ustaları çağırıyor, 'kimden ne aldınız?' diye onlarda sultana böyle böyle diye anlatıyorlar. 'Yaşlı bir teyze 7 tane tuğla getirdi kıramadık' diyorlar. Orada bulunan şeyhülislamlar diyorlar ki 'Allah o kadının ihlasla yapmış olduğu o katkıyı mescit yaptırmış gibi sevap vermiştir' diye yorumluyorlar.*" ■

■ Menkıbeye konu olan yedi tuğla

■ Göz alıcı renkteki halı ve kilimler hünerli ellerde alıcısan gösteriliyor (Fatma Güleç)

Pazırık'tan Pazara Kayseri'de Halı ve Kilim

Metin ŞİMŞEK
Fotoğraflar: KBB Arşivi

Halı ve kilim kültürümüz açısından düşünüldüğünde sadece halı ve kilim değildir. Onlar bir tarihi, bir hikâyeyi içinde taşırlar ilmek ilmek. Bir türkünün sesini hissedersiniz motiflerde, bir ağıdın, bir hüznün sessizliğini.. Göçtüğü mekânların izlerini bulursunuz üzerine bastığınız halı ve kilimlerde; bıraktığı toprakların kokusunu alırsınız. Dolayısıyla bir halı ve kilimde dokunan, tarihtir, gelenektir, kültürdür, zamandır, mekândır. En önemlisi de insandır. İnsanın duygu ve düşüncelerinin de en güzel biçimde ifade edildiği bağlamdır.

İçinde bulunduğu tarihi zorunluluklardan dolayı bir dönem göçebe bir hayat yaşayan Türk milleti aslında tarihini ve hikâyesini de en güzel biçimde halı ve kilimlerde anlatmıştır. Diğer deyişle evini ve yurdunu sırtında taşımıştır. Bazılarınca (modern paradigma savunucuları) basit ve ilkel kabul edilen göçebelik, aslında insanın bu dünyaya bakışı ile de doğru orantılıdır. Yaratılış itibari ile göçebedir insan ve bu dünya onun için sadece konaklanacak ve bir nefes miktarı

■ Vezirhan'da Kilimci Ömer Amca

durulacak yerdir. Dolayısıyla göçebe olgusuna modern tarihi anlayışının dışında baktığımızda daha farklı duruşlar görebileceğimize inanıyorum.

Kitabı yazan ile halıyı dokuyan, türküyü söyleyenle kilime duygularını aktaran arasındaki ortak duygudur aslında dokumacılık. Bu anlamda halı ve kilim zamana, mekâna ve tarihe bir söz, bir mesajdır.

Halı ve kilim sadece kültürel boyutu ile değil ekonomik boyutu ile de artık bugün önemini daha çok hissettirmektedir. Geçim kaynaklarının başında gelen küçükbaş hayvancılığın açtığı imkândır dokumacılık. Değerlendirilmesi gereken, geçinmeye örtme ve korunmaya katılması gereken yünün yaratıcı bir katma değere dönüşmesi gerekmektedir. İşte bu zorunluluktan doğan dokuma kültürü korunma ve kapatma ihtiyacını aşmış, pazarlar panayırlar ve en önemlisi ekonomi için bir değer haline gelmiştir. Dokunan eşyalar böylelikle pazarlarda karşılıklı ihtiyaç hâsılı yerini almakla kalmamış onu dokuyanın mensup olduğu topluma göre değerlendirilip ona göre pazarda değer biçilmiş ona göre yer verilmiştir. Belki de bu halı ve kilim dokumalara bu benzersiz Estetik düzeyi kazandıran sebep pazarlarda ve panayırlarda kültürel kimlik üzerinden arz edilmesidir.

Geleneksel el sanatlarımızın en önemlilerinden biri olan dokumacılık, değişen iklim şartları ve sosyal ve siyasal dengelerin zorladığı bir göç ile Orta Asya'dan Batı Asya'ya doğru başlayan yolculukta daha da gelişmesi yol boyunca etkileşim içerisinde olduğu toplumlarla olan kültürel alışverişler neticesinde olmuştur. Zor şartların, çetin iklimlerin yurdu olan Anadolu'ya geldiğimizde ise burada da köklü ve gelişkin bir dokuma ve örme kültürü ile karşılaştık. İşte bu mevcut birikimin üzerine kendi bilgi ve kültürümüzü ve yol boyunca meydana gelen etkileşimler sonucu kendimize kattığımız birikimi koyunca ortaya çıkan eşsiz sonuçtur bugünkü Anadolu'daki dokumacılık.

Türkler dokudukları halı ve kilimlere nakışladıkları şekil ve desenlere mutlak bir anlam, bir dil, bir mesaj yüklemiştir. Türklerin, bugün dünyanın ilgi odağı haline gelmiş geleneksel el sanatlarından olan halı ve kilimlerde duygunun estetiğin buluşması sonucu ortaya çıkan olağanüstü dil ve harikulade ifadeler Orta Asya'dan Anadolu'ya doğru uzanan tarihi seyirde, onların bu el dokumalarını sadece ip ve yün boyayarak düğüm ve ilmek atarak oluşturmadıkları, bu dokuduklarına kültürleri ve inanç sistemleriyle beraber yüreklerini de ekledikleri, desen ve nakışlarında manalarla dolu mesajlar aktardıkları, yaşanan olayları işleyip bunu geleceğe söyledikleri bilinmektedir.

■ Vezirhan'da bir kilimci

El dokumalarının özellikle de daha eski zamanlarda yapılmış, üretilmiş olanlarında tespit edilen ikonografik şekil ve nakışlar ve sembolik dil, sürekli üreten bir milletin hayati önem arz eden millî, kültürel ve dini anlatım biçimleri olmuştur. Bu dokumalar üzerinde son derece sıradan, önemsiz gibi görülen küçük ayrıntıların bile bazen çok özel anlamlar ifade ettiği tespit edilmiştir. Misal; Pazırık kurganında bulunan dünyanın en eski halısı unvanına sahip Türk halısında tespit edilen şekillerden bazıları buna delildir: Halının en ortasında bulunan 24 kare içindeki 24 yıldızın Oğuz boylarını, dört yapraklı yoncanın ise

■ Bedesten'de çaycı (Ali Efe)

dört yön sekiz bucağı temsil ettiği kabul edilmektedir.

Geleneksel halı ve kilim türü dokumalarda yaygın olarak kullanılmış olan renk motif ve desenler, yöreye göre değişmekle birlikte aynı desene farklı anlamlar, farklı desenlere de aynı anlamlar yüklenebilmekteydi. Yani; birden fazla yörede kullanılan bir motif her yörede farklı bir anlam alırken, her yerde aynı olan bir duygunun değişik motiflerle ifadesi mümkün olabiliyordu. Bu zengin motif ve anlamlar birikimi, üstüne işlendiği dokumaların türüne göre de farklı anlamlar kazanabiliyordu. Misal; seccade ya da yolluk üzerine işlenmiş bir motifin anlamı çobançantası ya da bel kuşağının üzerine işlendiğinde değişebiliyordu. Bugün sadece turizme sunulmasından dolayı geleneksel dokuyucu kitle de bu doğrultuda azalmış ve daralmıştır. Bu sebeple ve sipariş ile dokunmasından dolayı doğallığını samimiyetini yitirmiş, bu el sanatı dününe göre zengin ifade gücünü de kaybetmiştir. Siparişe göre şekil renk desen ve hatta anlam seçilir olmuştur. Şöyle ki; tüketici talepleri doğrultusunda şekillenen dokumanın evin şekline ve mobilyanın rengine uyumluluğu esas alınmaktadır Bu cümleden olarak ekonomik değeri artsa da kalite ve anlamını kaybetmiştir. Ve yine bu cümleden olarak bugünkü Türk halı ve kilimciliği dünün mirasını yer durumdadır.

> Kayseri'nin halısı ve kilimi zaman ve mekân olarak Kayseri'nin ve insan olarak da Kayserilinin en derin, en sıcak, en insani eseridir.

Kayseri şehrimiz bağlamında düşünürsek, Kayseri halı ve kilim ile özdeşleşen bir şehirdir aynı zamanda. Kayseri ve çevresinde dokunan halılar, Türk halı sanatının önemli bir bölümünü oluşturur. Kayseri halıları, Bünyan ve Yahyalı halıları olarak iki bölümde karşımıza çıkmaktadır. Bu halılar, incelikleri yanında geleneksel motiflerin sürdürülmesi açısından da halı dokuma sanatının gelişimini belgeleyen eserlerdir. Bünyan halısının çözgüsü pamuk olup, dokusu yün ve floştur. Yaygın olarak doğal renkler, beyaz, siyah, gri, mor renkler kullanılır. Zeminler kırmızı, mavi ve lacivert tonlarındadır. Minder, yastık, taban, sedir halıları olarak boylarına göre sınıflandırılır. Yahyalı halılarını Bünyan halılarından ayıran en önemli özellik hem çözgüsünün hem de dokuma ipinin yün olmasıdır. Geometrik motifler ve çiçek motiflerinin kullanılması, iplerin tamamen kök boya ile renklendirilmesi de Yahyalı halılarının ayrı bir özelliğidir. Yahyalı halıları desen özelliklerine göre, kemerli, göbekli, mihraplı, dabazlı ve iç göbek olarak sınıflandırılır. Bordürler 3 veya 4 olabilir. Geometrik motiflerin kullanıldığı Yahyalı halılarına ait desenlerin 16. yy. başlarına kadar dayandığı anlaşılmaktadır.

■ Pazırık'ta bulunan halı

Kullanıldıkça değerleri artan Kayseri halıları çok yaygın olarak dokunmaktadır. Kayseri yöresi kilimleri, Anadolu'da dokunan kilimlerin birçoğu ile aynı özellikleri taşımakla birlikte, kendine has bir yapıya sahiptir. Kullanılan motifler çinide, mermerde, oymacılıkta hatta tezhipte kullanılan motiflerle benzerlik gösterir. Kilimde kullanılan dokuma tekniğinin gereği olarak motifler, köşeli geometrik biçime dönüşmüştür. Diğer yöre kilimlerine bakıldığında dokuyan kişilerin sabır ve yeteneklerine hayran kalmamak mümkün değildir. Yaygı, perde ve çuval olmak üzere dokunan kilimler daha sonra kullandıkları yere göre isimlendirilirler. Kayseri yöresinin ünlü Sarız ve Yahyalı kilimleri kendine has özellikleriyle, Çubuklu, İbikli, Papatyalı, Nalçalı, Sandıklı, Kırkbudak, Kalaycı, Yusuflar, Yörük ve Avşar kilimleri olarak adlandırılırlar.

Kayseri'de Kapalıçarşı bünyesinde bulunan Vezirhan'ı (Vezirhan şu an restorasyonda) ve Bedesten Kayseri halı ve kilimlerini derli toplu görebileceğimiz en önemli mekânlardır. Ömer amca, Mehmet abi, Mustafa abi, Ahmet abi hepsi bir desenin, bir ilmiğin, bir motifin önünde gelenek taşıyıcılığı yapıyorlar. Tarihi bir yapı içinde, kimisi kilimleri tamir ederken, kimisi halıların önünde dinlenirken zamana anlam katıyorlar. Onlar da halı ve kilim sektöründe modernleşmenin ve yabancılaşmanın yol açtığı sorunların kendi açılarından farkındalar. Ancak sıradanlığın ve yapaylığın sosyal hayatımıza ve alışkanlıklarımıza egemen olduğunu da biliyorlar.

Bunların dışında hala özel atölyeler, evlerde devam eden tezgâhlar geleneksel yapılarını sürdürmeye devam etmektedir. Modernite her alanda olduğu gibi halı ve kilim sektöründe de elbette büyük tahribatlara yol açtı. Yapay olanın çekiciliği, doğal olanın zarafetini ve asaletini perdeledi gibi göründü. Ancak bunların geçici zamansal hevesler olduğunu erbabı bilir. Çünkü kültür ve sanat hakikatte tezahür eder. Bu anlamda bir duygunun, bir hissin, bir düşüncenin, bir derdin, bir geleneğin ilmek ilmek dokunduğu, bir türkünün ve ağıdın namesi eşliğinde ortaya çıkan halı ile bir makinenin kalıplarından çıkan halı arasındaki farkı fark ettiğinde, insan kendini de fark eder. Çünkü insan, duygusunu yansıttığı zaman ortaya çıkan şey bir eser, bir kültür ve sanat unsuru olur. Bu anlamda Kayseri'nin halısı ve kilimi zaman ve mekân olarak Kayseri'nin ve insan olarak da Kayserilinin en derin, en sıcak, en insani eseridir. ■

Strabon'un Gözünden Kayseri

Kappadokia'lıların metropolisi olarn Mazaka (Kayseri) Kilikia eyaleti olarak adlandırılan yerdedir. Bu şehre aynı zamanda "***Eusebia***" ve ilave olarak da "***Argaios'un yanında***" denir. Zira burası (Erciyes Dağı) tepesinde hiçbir zaman kar eksik olmayan, dağların en yükseği, Argaios'un eteklerinde kurulmuştur ve tırmananlar (ki çok azdır) berrak havada hem Pontos (Karadeniz) hem de İssikos (Akdeniz) denizini görülebildiğini söylerler. Genellikle Mazaka bir şehrin kurulması için uygun bir yer değildir. Zira burada ne su vardır, ne de tabii bir şekilde korunmalıdır. Ve Valilerin ihmali yüzünden surları da yoktur. Bir ok atımlık mesafede bulunan ve fayda sağlayan tepelerin önündeki ovada yaşayan halk surlara çok güvenerek yağmacılık yapmasınlar diye belki de kasten tahkimat yapılmamıştır. Ayrıca bütün havalideki toprak düz olduğu halde çok kıraçtır. Ve çift sürmeye elverişli değildir. Kumlu ve altı kayalıktır.

Biraz daha ilerleyince, içinde ateş çukurları bulunan ve birkaç stadion (1 stadion 180 m) uzunluktaki volkanik araziye gelinir. Bütün Kappadokia'da hiçbir kereste olmadığı halde Argaios'un bütün etrafı ormanlarla kaplıdır. Ve böylece kolaylıkla kerestecilik yapılabilir fakat ormanlık bölgenin hemen altında birçok yerlerde ateşler ve aynı zamanda yer altında soğuk su vardır. Fakat ne ateş, ne su toprak yüzeyine çıkar. Bu sebeple memleketin çok kısmı otla kaplıdır. Bazı yerlerde de arazi bataklıktır. Ve geceleri buradan ateş çıkar.

Memleketi tanıyanlar ağaçları işleyebilirler, zira onlar tehlikeye karşı dikkatlidirler, fakat arazi çoğunlukla insanlar ve özellikle de sığırlar için tehlikelidir. Çünkü görünmeyen ateş çukurlarına düşebilirler.

Ayrıca şehrin önündeki ovada bir nehir vardır. İsmi Melas'tır (Sarımsaklı Suyu). Şehirden takriben kırk stadion uzaklıktadır ve kaynakları kentin seviyesinden daha aşağıda bir yerde bulunur. Bu nedenle yerli halk bunu kullanamaz, çünkü yukarı doğru düzenli bir şekilde akmaz; fakat yayılarak bataklık ve göller meydana getirir ve yazın kentin etrafındaki havayı bozar. Başka zamanlarda kolay olan taş çıkarma işini zorlaştırır. Burada Mazaka'lıların yapıları için bol miktarda çıkardıkları düz taşlar vardır. Fakat bu sal taşlar su ile örtüldükleri zaman kolay çıkartılamazlar. Bu bataklıklar her yerde volkaniktir.

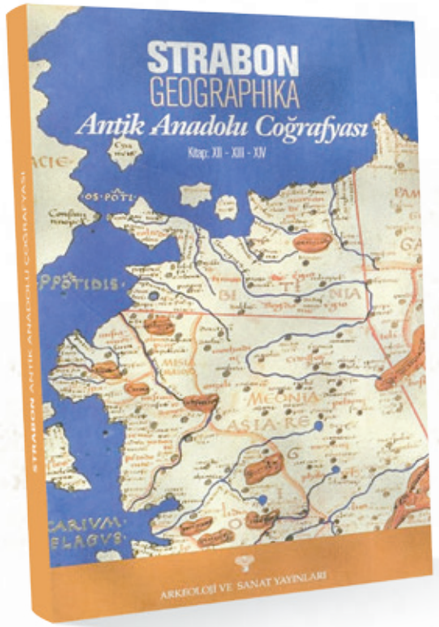

Melas dar bir geçitte Euphrates'e (Euphrates Fırat nehri. Halys ise Kızılırmak. Strabon burada Fırat ile Kızılırmak'ı karıştırmıştır.) bağlandığından, Kral Ariarathes buraya bir baraj yaparak komşu ovayı denize benzer bir göl haline sokmuş ve bazı adaların (Kykladlar gibi) dünya ile ilgisini keserek, burada çocukça zevklerle vakit geçirmiştir. Fakat birden baraj çökmüş, sular tekrar yayılmış ve bu şekilde dolan Halys Kapadokia topraklarının bir çoğunu silip süpürmüş, bir çok iskanı

> Bütün Kappadokia'da hiçbir kereste olmadığı halde Argaios'un bütün etrafı ormanlarla kaplıdır.

ve ekili araziyi bozmuş, ayrıca Phrygia'yı ellerinde tutan Galatia'lıların ülkelerine de oldukça zarar vermiştir. Bu olay hakkındaki kararı Romalılara bırakan yerli halk, zarara karşılık Kral'dan üç yüz talanton'luk bir cereme almışlardır. Herpa'da aynı şey olmuştur. Kral orada da Karmalas Irmağının bir koluna baraj yapmış ve ağzının açılmasıyla su, Mallos civarındaki Kilikia'da çeşitli bölgeleri harap etmiş, o da zarar görenlere tazminat vermiştir.

Her ne kadar Mazaka'lıların bölgesi birçok bakımdan yaşamaya elverişli değilse de Kralların burayı yeğledikleri görülüyor. Çünkü ülkedeki bütün yerlerin içinde, yapılar için gerekli kereste ve taş bulunan, merkeze en yakın yer burasıdır. Bunlar sığır yetiştirdiklerinden, hayvan yemine de çok miktarda gereksinimleri vardır. Kent onlar için bir kamptı ve genellikle hem kendilerinin hem de tutsaklarının güvenliğini, bazıları Krala bazıları da dostlarına ait olan çok sayıda müstahkem mevkii savunarak sağlıyorlardı.

Mazaka Pontos'un yaklaşık sekiz yüz stadion güneyindedir. Euphrates'e olan uzaklığı bunun iki katından biraz azdır. Buraya Kilikia kapılarından (muhtemelen Gülek Boğazı) ve Kyros'un kampından, Tyana'dan (Bor) geçerek gitmek için altı günlük bir yolculuk gereklidir. Tyana yolculuğunun ortasında ve Kybistra'dan (Konya Ereğli) üç yüz stadion uzaklıktadır.

Mazakalılar Kharondas'ın kanunlarını kullanırlar (Bu kanun vatandaş çocuklarının toplum hesabına eğitimini, öksüzlerin bakımını ve aile münasebetlerini düzenlerdi). Ayrıca bir Nomodon seçerler ve bu kişi Romalıların kanun bilginleri gibi kanunları yorumlar. Fakat Armenia Kralı Tigranes Kappadokia'yı aldığı zaman halkı kötü duruma soktu, çünkü her birini Mezopotamya'ya göç etmeye zorladı ve bunların çoğuuyla Tigranokerta kentini (Silvan) kurdu. Fakat Tigranokerta'nın zaptından sonra gelebilenler geri geldiler.

Ülkenin büyüklüğü şöyledir: Genişliği Pontos'dan Tauros'a kadar yaklaşık bin sekiz yüz stadion, uzunluğu Lykaonia (Orta Anadolu'da bulunan antik bölge) ve Phrygia'dan (Sakarya Irmağı ile Büyük Menderes'in yukarı çığırları arasında kalan bölgenin eski çağdaki adıdır. Bu ad, Balkanlar'dan gelip bu bölgeye yerleşen Friglerden geliyordu.) doğuda Euphrates'e ve Armenia'ya kadar yaklaşık üç bin stadiondur. Burası sadece meyve bakımından değil fakat özellikle tahıl ve her çeşit davar bakımından da mükemmel bir ülkedir. Pontos'a nazaran daha güneyde olduğu halde ondan daha soğuktur.

Bagadania (*Anadolu'da, Kappadokia bölgesinin en güney bölümü*) hem düz ve hem de hepsine oranla daha güneyde olduğu halde (zira Tauros'ların dibinde bulunur) burada hemen hemen hiç meyve ağacı yetişmez. Ülkenin geri kalan kısmının çoğunda ve özellikle Garsauira (İlkçağ'da Arkhelais adını taşıyan kenti, son Kapadokya kralı Arkhelaos'un Garsuara adlı yerleşmeyi geliştirerek kurduğu sanılmaktadır), Lykaonia ve Morimene (Avanos yakınlarında bir bölge) civarında çok sayıda eşek otlar.

Kappadokia'da ayrıca Sinopeli (Sinoplu) olarak adlandırılan aşı boyası yapılır. İberialılar bununla rekabet ettikleri halde bunlarınki dünyadakilerin en iyisidir. Sinopeli olarak adlandırılmasının nedeni, Ephesos'luların ticareti Kappadokia halkına ulaşıncaya kadar buralı tüccarların onu Sinope'den sevketmeyi adet edinmelerindendir.

Arkhelaos'un madencileri tarafından Galatia'lıların ülkesi civarında kristal ve onyks plakaların bulunduğu söylenir. Ayrıca belirli bir yerde renk bakımından fildişine benzeyen beyaz bir taş bulunur ve bundan küçük biley taşları ölçüsünde parçalar elde edilir ve bu parçalardan küçük hançerler için saplar yapılır. Başka bir yerde de çok sayıda saydam taş parçası bulunuyordu ve onlar bunu ihraç ediyorlardı. ■

Kaynak: *Strabon, Geographika, Çev. Prof. Dr. Adnan Pekman, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2012*

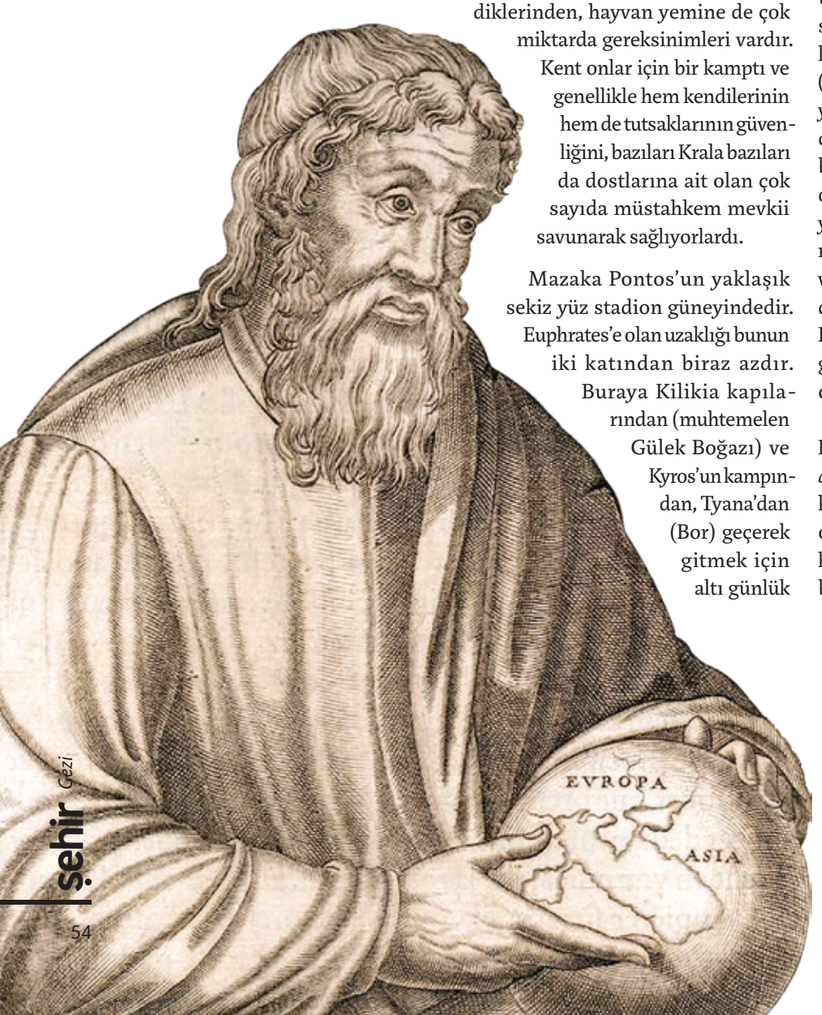

■ **Strabon (MÖ 64- MS 24)**

OZAN SAĞDIÇ

İLE KAYSERİ VE FOTOĞRAF ÜZERİNE

Söyleşi: Dursun ÇİÇEK
Fotoğraflar: Ozan SAĞDIÇ, Dursun ÇİÇEK

Ozan Sağdıç, 1934 yılında Balıkesir'de doğdu. Çocukluğunu Edremit'te geçiren Sağdıç, ortaokul eğitimini İzmir Buca'da, lise eğitimini İstanbul Kabataş Lisesi'nde aldı. Fotoğrafla ilk olarak lise son sınıfta tanıştı. 1956'da Hayat Mecmuası'nda foto muhabiri olarak göreve başladı. 1930'lardan başlayıp 50-60'lı yıllara kadar süren Henri Cartier-Bresson'un öncülük ettiği gerçeklik akımını Hayat ile Türkiye'ye taşıyan kuşağın bir temsilcisi oldu. 1959 sonlarında Hayat mecmuasının Ankara bürosuna geçti.

Çağla Çağı isimli bir şiir kitabı olan Sağdıç, A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi ve H.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde sanat dersleri verdi. Ömer Hayyam ve Mevlana'nın rubailerini Türkçe'ye çevirdi, Nasrettin Hoca fıkralarını manzum tekniği ile anlattı, Nasrettin Hoca'nın fıkralarındaki hicvi, şiirin olanaklarını kullanarak vurguladı.

AFSAD'a onursal üye seçildi. Orada, "**Bir Kutu Makine ve Ben**" adlı bir sergi açtı. Fotoğraf Sanatı Kurumu kurucu üyeleri arasında yer aldı. Hayat mecmuasından ayrıldıktan sonra Ankara'da yayın-endüstri, turizm fotoğrafları, takvim, poster çalışmaları yapan ve baskı hizmetleri veren bir işyeri açtı.

Açmış olduğu sergilerin katologları yayınlandı: **Yaşadığım Ankara'dan Sayfalar**, **Röportaj Fotoğrafları**, **Geçen Yüzyıldan İnsan Manzaraları**, **Doku**, **Baki Kalan Bu Kubbede**, **Dünyanın Çocukları**, **Çocukların Dünyası**, **Menderes Irmağı Boyunca**, **En Büyük Dinleyici İsmet İnönü**, **Doğa'nın Şiiri Kapadokya**... Ankara Büyükşehir Belediyesi için "**Bir Zamanlar Ankara**" ve TRT adına "**Dünyanın Bütün Çiçekleri**" albümlerini hazırladı.

Toplumcu, belgesel fotoğrafın ve fotojurnalizmin ilk temsilcilerinden olan Ozan Sağdıç, fotoğraf yaşamı boyunca günlük yaşama esprili bir dille yaklaşan bir tarz yakalamıştır.

Fotoğraf dalında Devlet Sanatçısı seçilen Ozan Sağdıç, çalışmalarını halen Ankara'da sürdürmektedir.

Fotoğraf nedir sorusu ile başlayalım hocam.

Fotoğraf tanık olmaktır.. Hayata, olaylara, zamana ve mekana tanık olmaktır. Diğer deyişle bir olayı, bir durumu belirliyorsunuz ama bunu yaparken, kendi ruhunuzdan ve bakış açınızdan bir şeyler katıyorsunuz. Tanıklık dediğim budur.

O zaman tanıklığı yapan yani fotoğrafı çeken fotoğrafı tanımlayan ve belirleyendir aynı zamanda.

Elbette.. Mesela bir insana çok sempati duyarsınız onu seversiniz ya da hoşunuza gider, o bir kabahat işlemişse siz fotoğrafla onu yansıtırken farklı yansıtırsınız. Sanki görmezden gelir gibi.. Ya da bir insan hoşunuza gitmiyor o insana gareziniz vardır, çok iyi bir iş yapmıştır herkese göre ama siz onda bir kasıt arar, kusur arar ona göre tanıklık yapar fotoğrafınızı ona göre çekersiniz. Yani kendi dünya görüşünüz, ister istemez fotoğrafınıza aksediyor. Dolayısıyla fotoğrafin taraf olup olmaması, insanın içsel yapısına bağlı bir şey… Ancak fotoğraf nedirin benim açımdan en kısa tarifi en başta söylediğimdir. Hayata, olaylara, zamana, mekana, insana tanık olmaktır.

Bir söyleşinizde sanat, yaratıcılık bağlamında fotoğrafta yaratı kavramına pek olumlu bakmadığınızı hatırlıyorum.

Evet.. Ben fotoğrafta yaratı veya yaratıcılık kavramına olumlu bakanlardan değilim. Daha önceleri de pek çok söyleşimde yazımda

> Elia Kazan Amerika Amerika filmini buralardan ilham alarak yaptı. Kayseri bütünlüğü derken kastettiğim bu.

■ Hunat Hatun Medresesi önünde yaşlılar (Ozan Sağdıç)

belirttiğim gibi benim fotoğraf dünyama bakacak olursak, iki türlü çalışma ile karşılaşılır. Bunlardan bir bölümü soyutlamalardır. Biçim üzerine bugüne kadar ortaya çıkarmadığım fotoğraflardır. Bunlarda bir sanat yapma endişesi elbette vardır. Bunları bir akademik eğitim gibi görsel anlamda kendimi yetiştirmek için kullandığımı söyleyebilirim. Ben fotoğrafta kendimi hiçbir zaman profesyonel olarak tanımlamadım. Ben hala amatörüm. Ruhum amatör. Sunduğum fotoğraflar ise, daha çok fotojurnalizm/fotomuhabirliği boyutunda insanı konu alan, insanın insanla, insanın tabiatla, insanın çevresi ile ilişkilerini konu alan fotoğraflardır.

İroni?

Evet benim fotoğraflarımdaki insanlar mutlu, iyimser ve ironiktir. Mutlu bir havayı hemen teneffüs edersiniz. Diğer deyişle insan ilişkileri ve insan manzaraları, insanın psikolojisini, halet-i ruhiyesini dışa vuran ve hafifçe bıyık altından gülen fotoğraflardır ortaya çıkardıklarım.

O zaman fotoğraftaki amacınız tanımlamak ve belirlemek değil

■ Kuş Pazarı (Ozan Sağdıç)

Kesinlikle.. Benim fotoğraflarıma bakan insanların kendileri kendilerini bulsunlar ve tanımlasınlar. Kendi sanat anlayışları, insan duyarlılıkları çerçevesinde fotoğraflarımla bir yere gitsinler. Fotoğrafıma bakan insanların farklı şeyler gördüğünü hissettiğimde mutlu oluyorum, çünkü o zaman amacıma ulaştığımı düşünüyorum. Benim fotoğrafıma bakanlar aynı fotoğrafta hem gülsünler hem düşünsünler. Hatta hüzünlensinler.

Fotoğraflarınızın arka planı nedir? Kimdir? Ben fotoğraflarınızı izlerken bazen bir mistik boyutta dolaşıyorum, bazen bir şiir okuyorum, bazen bir film izliyorum hatta bazen bir türkü söylüyorum.

İnsanın kültürel ve sanatsal birikimi eserine mutlaka yansır. Benim fotoğraflarımda Mevlana, Nasreddin Hoca, Hayyam bulanlar var. Tarkovsky bulanlar var. Bu çok doğal. Az önce de söyledim. Herkes kendini buluyorsa bir sanat eserinde o sanat eseri amacına ulaşmıştır. Bu görelilik demek değildir. Nitekim benim şiir çevirilerim var. Mevlana'nın bütün rubailerini çevirdim, Hayyam'ı çok iyi biliyorum. Mehmet Akif, Sabahattin Ali gibi insanların (babamdan dolayı) kültür ikliminde yetiştim. Bunun eserinize yansımaması mümkün değildir.

■ Hunat Hatun (Ozan Sağdıç)

■ Ozan Sağdıç

■ Kültepe (Ozan Sağdıç)

Kayseri dediğimde ne dersiniz? Yüzlerce Kayseri fotoğrafınız olduğunu biliyorum. Defalarca Kayseri'ye geldiğinizi biliyorum. Sizin için ne ifade ediyor Kayseri?

Kayseri benim için öncelikle bir bütünlük arzediyor. Merkezine doğru olabildiğine bütün, çevresine göre ise alabilidiğine dağınık. Ancak Kültepe'den, Roma'ya, Selçuklu'dan Danişmend'lilere, Osmanlılardan bugüne şehrin belirgin bir karakteri var. Kayseri deyince benim aklıma bu bütünlük geliyor. Belki de bu Erciyes'in eteğinde olması olarak da değerlendirilebilir coğrafi anlamda. Ancak benim kastettiğim daha çok insani ve kültürel bir bütünlük ve süreklilik.

Kayseri kültürünü ve tarihini tanıyorsunuz

Kayseri'ye 1950'lerin sonlarından itibaren fotoğraf jürileri de dahil sanırım 10 kez gelmişimdir. Elia Kazan ile geldim. Germir'i, Kayseri'nin köylerini, mahallelerini fotoğrafladım. Elia Kazan Amerika Amerika filmini buralardan ilham alarak yaptı. Kayseri bütünlüğü derken kastettiğim bu. Rumlar, Ermeniler de bu bütünlüğe dahil. Ancak Kapadokya'ya onlarca kez geldim. Develi, Talas, İncesu, Soğanlı defalarca gezdiğim fotoğrafladığım yerler. Kapadokya ile ilgili en çok fotoğraf çeken kitaplar yayınlayan insanım. Tarihi anlamda da Kayseri Kapadokya'nın merkezidir zaten.

Kayseri merkezde de çok güzel fotoğraflarınız var.

Tabi ki. Şehre her gelişimde takip ettiğim insanın fotoğraflanması dışında, dinleneceğim zamanlarda şehri gezmeye çıkarım. Bu esnada şehri ve insanlarını fotoğraflarken dinlenirim. İşte Kayseri fotoğrafları ile ilgili arşivim de böyle oluştu. Döner Kümbet'ten, Hunat Camiine, Kale'den, Ulu Camiye, Kapalıçarşı'dan Bedesten'e yüzlerce fotoğrafını çektim Kayseri'nin. 1960'lardan bugüne ben de kendimce Kayseri'yi fotoğraflarımla taşıdım. Mesela bu geldiğimde de kahvaltı yaptıktan sonra Kurşunlu Camiin yanından Meydan'a, oradan Kale'ye, Kale'nin yanından Kapalıçarşı ve Bedesten'e, daha sonra Cami-i Kebir'e geçtik ve yine fotoğraflar çektim. Zaten bir fotoğrafçıysanız daha önce fotoğraflarını çektiğiniz yerleri yeniden çekerken hem kendi hatıralarınızla baş başa kalırsınız, hem de fotoğrafını çektiğiniz şehirdeki ve insandaki sosyal ve kültürel değişimi görürsünüz.

Değişim çok mu?

Elbette çok. Ancak değişmeyen tek şey gülme ve hüzün. Gülen insanlarla, hüzünlü insanlar tarihin hiçbir döneminde bitmeyecek. Siz de bunları görerek ve bunları fotoğraflayarak hayatın devam ettiğini fark edersiniz.

Fotoğraf ile başladık fotoğraf ile bitirelim. Yeni fotoğrafçıları beğeniyor musunuz? Yoksa siz de eskinin daha iyi olduğunu düşünenlerden misiniz?

Beğenmek ne kelime.. Zaman zaman fotoğraflarını gördüğüm gençlere gıpta ediyorum. Keşke o fotoğrafı ben çekseydim diyorum. Fotoğrafın geçmişi geleceği olmaz. Fotoğraf fotoğraftır. Dün de çok iyi fotoğraf çekenler vardı ama çok kötü fotoğraf çekenler de vardı. Bugün de çok kötü fotoğraf çekenler olduğu gibi çok güzel fotoğraf çekenler var. Bu yarın da böyle olacak. Önemli olan fotoğrafı çekenin birikimi ve kalitesidir. Hangi dönemde olursa olsun fotoğrafa kişiliğini katan kişi fotoğrafçıdır ve önemlidir. Böyle gençlerin olduğunu görünce de gıpta ederek mutlu oluyorum. ■

Kamışa Can Veren Soluk

NEY VE NEYZEN

Alper ASIM

Ney neyi anlatır?

Bazı soruların cevabı bizatihi soruların kendindedir. Bazı seslerin sükut olması veya hüzünlere, çığlıklara, çilelere, hasretlere kapı olması gibi.. Ney neye işarettir ya da neyi temsil eder? Nefesteki ses… Nefesteki can…

Yaratılışın ve varoluşun özüne götürür belki de insanı.. Toprağa can veren sesi ve toprağa can veren nefesi hatırlatır.. "Ol" denileni duyduğunda toprak "nefesi" hissettiğinde eşya, canı gördü, canlandı, can oldu. Nefes ve ses canın remzi, temsili, işaretidir. Belki de ruhun sesidir Ney'den tezahür eden.. Ayrılışın hüznüdür.. Göçebeliğin çilesi ve feryadıdır… Neyde hüzün insanın, çile varlığın, hasret canın..

Üflemek can vermektir..

Hz. Mevlana kamış üzerinden okur Ney'in hikâyesini… İkliminden ayrılan neyin inlemesini, hüznünü, derdini bu ayrılıkla anlatır. Varoluşsal ikliminden ayrılanın hikâyesini anlatır aslında. İnsanın ayrılığını, derdini, hüznünü ve feryadını… Bu hüzün ve feryad teslimiyettir. Çünkü her nefeste varoluşa dikkat çekerken, Var edenin zikriyle "Hu" der, O der. O'nu bilmenin, O'nun bilincinde olmanın idraki… Kamış üzerinden başlayan neyin hikâyesi Mevlana'da insan-ı kamil'e varır. Dolayısıyla ney aynı zamanda insan-ı kamil'in hikayesidir. Kamış'ın hüznü, ney'in feryadı nefsin terbiye ve tezkiyesinin nasıl olacağının merhalelerini de anlatır. Başka bir deyişle Ney ilk olarak kamış olarak bulunduğu sazlıktan ayrılmış ve bu ayrılık, onun nasıl feryadına ve hüznüne sebep olmuşsa; ruhlar âleminden gelip balçıktan/topraktan yaratılmış bedene, yani ten kafesine giren "**kâmil insan**"da da o rûhânî âleme hasret ve özlem başlamıştır. Bu hasreti, çile, riyâzât, murâkabe, tefekkür, ilâhî aşk ve ilahi kaygılarla hemhal olan insan olgunlaşır ve sonunda kemale erer.

Mevlevilere göre Ney insanı nefsinden uzak tutar. İnsanın enaniyet sahibi olmasını, dünyaya bencilce bakmasını engeller. Nefesin insana kattığı anlam alçakgönüllülüktür.

İnsanın bu dünyadaki varlığı bir ayrılığı, uzaklığı temsil eder. Ve yeniden kavuşma çabasını.. Vuslatı… İnsan bu ayrılıkta O'nun nazarıyla bakarsa O'nun ipine sımsıkı sarılırsa ve her şeyi O'ndan bilirse bu ayrılığı bitirebilir. Ancak ayrılığın, bekleyişin de bir hüznü, çilesi vardır. Ney bir anlamda bu sürecin mücessem hali..

Allah nefesiyle insana can/ruh verir. İnsan nefesiyle kamışa "can/ruh" verir. İnsan nasıl cennetten uzaklaşmanın hüznünü yaşarsa, Ney de ikliminden ayrılmanın (çünkü sazlığı onun için cennettir) hüznünü yaşar. İnsan özüne dönmek ister, tıpkı ney gibi. Dönme bilincinin simgesi ise nefes ve ses.. Ve aşk.. Ney bu aşkı terennüm eder. O da kendisi gibi yârinden ayrı kalmış insana dostluk eder. Bir gönül sürgünüdür çünkü o. Bir cennet kokusu.. Onun yanmasına eşlik eder, insanın içindeki yangını somutlaştırır. Aşk yanarak olmak değil mi?

Neyzen'lerin boynu hep bükük olur. Olgun bir başak gibi… Ya da huzurda olmanın bilincindeki bir kul gibi… Boynu bükük olmayandan Neyzen olmaz. Çünkü o alçakgönüllülüğü temsil eder. Bir hüznü taşıyan, aşk ateşinde yanan insanın tabii halidir bu.

30 yıl önce Akabe kitabevinin bir köşesinde sigarasını derin derin çekerken de boynu bükülüydü. Necip Fazıl'dan, Sezai

Karakoç'tan, İsmet Özel'den, İbni Arabi'den söz ederken de öyleydi. Hikâyesini anlattığında iki gurbeti birden yaşadığını hissettim. Gurbetin gurbetini yaşıyordu o. Tüm Balkan göçmenleri gibi.. Onlar iki kez yurdundan ayrı kalan, iki yurt gurbeti çeken insanlardı. Bunun için yangınları büyük, boyunları bükülüydü.

Balkan göçmeni olması aslında genelde insanın özelde ise Ney'in hikâyesi ile aynıydı. Bir ayrılığın, hasretin hüznüydü yüzüne yansıyan. Sesindeki titreklik ve nezaket, bakışlarındaki gurbet elbette ki nefesinde tecelli edecekti. Mustafa abi aslında üflediği Ney'i ile mücessemdi. Geçmişinin ve ruhunun ayrıldığı diyarların hüznünü taşıyordu. Ney'indeki nefes sadece ruhunun yoğrulduğu iklimlere olan hasret değil, aynı zamanda o iklimlerin manadan soyutlanmasının yol açtığı acıyı da nefesinde taşıyordu.

Dedesinin, babasının taşlı bir araziyi tarlaya dönüştürmesini anlatırken aslında hüznü ve gönlü hiç görmediği Balkanlarda ata yurdundaydı. İnsan görmediği mekânın hüznünü taşır mı? Kim bilir belki de asıl görmediği mekânın hüznünü taşır. Tıpkı bizim görmediğimiz ama Âdem babamızın anlattığı Cennetten uzakta kalmanın hüznü gibi. Diğer taraftan bizde dert, hüzün, çile tevarüsle gelir. Hz. Âdem üzerinden biz nasıl Cennetin hüznünü taşıyor ve yaşıyorsak o da dedesi ve babası üzerinden bu hüznü hep yaşardı.

Göçmen olmak, seyyah olmak, gezgin olmak.. İnsanın varlık hikâyesi değil mi?

Belki de o Ney'de bu göçmenliği buluyor, onu terennüm ediyordu. Önce kendi hikayesini sonra dedesinin ve Adem üzerinden insanın hikayesini.. Onun İbni Arabi sevgisi de bundan bağımsız değildi. Varlığı anlıyor, varoluşunu anlatıyor ve Var'ın idrakinde kalıyordu.

Tanburi Cemil Bey ile oğlu Mesut Cemil arasında yaptığı mukayese, aslında onun son yüzyıldaki dönüşüm ve yabancılaşma sürecimizi, kültür ve sanat alanında neyi kaybettiğimizi, içine düştüğümüz yozlaşmayı en kestirme biçimde anlatıyordu. Birisi manayı arıyor ve onun sesini terennüm ediyor, diğeri ise kabukla uğraşıyor demişti. Ney denildiğinde çoğunluğun aklına Neyzen Tevfik gelirken, onun alçakgönüllü ve kısık sesli biçimde Niyazi Sayın'ı terennüm etmesi tesadüf değildi.

Sanat insanın ahlakı/yaratılışı ile doğru orantılıdır. Sesinden, nefesinden, yaptığından, terennümünden, tecessüsünden ahlakı yansır. Bu anlamda ahlaki kaygısı ve duruşu olamayan insanların sanatkâr olması mümkün değildir. Başka bir deyişle insan karakterini sanat ile yansıtır. Bir anlamda onun tanburu, kalemi ve neyi karakterinin tezahürleridir. Çünkü sanat aşktır ve varlığa O'nun nazarı ve sevgisiyle bakabilmektir. Öyleyse bir neyzen de varlıktaki nefesin, canın idrakindedir. Bu bilinçle üfler, bu bilinçle nefes verir.

Ney buydu
Ney neyi anlatır
Ney Ney'i anlatır
O'nu O anlatır
O O'nunla bilinir. ■

KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

emir kalkan

HİKAYE YARIŞMASI

KONU: 'SERBEST'

SEÇİCİ KURUL
Prof.Dr. Atabey Kılıç / Erciyes Üniv. Öğretim Üyesi
Ali Haydar Haksal / Hikayeci Yazar
Necip Tosun / Hikayeci Yazar
Cemal Şakar / Hikayeci Yazar
Özcan Ünlü / Yazar, Şair
Aykut Ertuğrul / Hikayeci Yazar
Nurkal Kumsuz / Hikayeci Yazar
İmdat Avşar / Hikayeci Yazar
Salih Özgöncü / Kül. ve Sos. İşler Daire Bşk.

ÖDÜLLER
BİRİNCİLİK: 7.500 TL
İKİNCİLİK: 6.000 TL
ÜÇÜNCÜLÜK: 5.000 TL
MANSİYON (3 ADET): 1.000 TL

SON BAŞVURU
21 NİSAN 2017

Detaylı bilgi için www.kayseri.bel.tr

Halep Hane'den

■ Halep Kalesi (F.: Mustafa AKSAY)

Kayseri Vatan'a

■ Kayseri Kalesi (F.: İbrahim İŞLERTAŞ)

Yusuf YERLİ

Bir zamanlar türkülerimizde andığımız, sevgilimize benzettiğimiz, sevgilimizi benzettiğimiz şen şehirdi Halep.

Aşık Garip'in dillendirdiği

"İşte geldim gidiyorum
Şen kalasın Halep şehri
Çok nan ü nimetin yedim
Helal eyle Halep şehri"

dizeleri dillerimize pelesenk olmuş, hayallerimizde yer etmiş Halep resmidir. Halep hep şendir ve bizden alacaklıdır.

Halep'te hep "bir güzel" görülür, yiğitler menbaıdır, âşıklar durağıdır Halep.

Karacaoğlan'ın,

"Koca Halep derler yiğit vatanı
Aramazlar gurbet elde yiteni
Ak göğsün üstünde çakırdikeni
Bitmeyince gönül yârden ayrılmaz"

dizeleri ise yıllar sonra Çanakkale'de şehit düşecek yüzlerce Halep'liye "selam" niyetiyle söylenmiş dizelerdir adeta.

Bugün ise Halep haraptır.

Bizler ise onun "dost", "düşman" elinde hayalet şehre çevrilişini, iç savaşla tüketilişini çaresizce izlemekten öte bir şey yapamıyoruz.

Halep, Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli ilk beş şehri arasında yer almıştır.

Halep'ten mi Haraphane'den mi?

Yedi yıl önce 22.05.2010 yılında, Şair İsmet Özel ile TV Kayseri'nin yayın Yönetmenliğini yaptığım sırada iki saate yakın bir söyleşi gerçekleştirmiştim. Söyleşinin sonunda Ahmet Gazi Ayhan'ın derlediği ve havalandırdığı Kırat Bozlağı'nı hemşehrileri için çalmamızı istemişti. Kimi ozanlar tarafından kullanılan, Bozlağın ilk mısraında geçen "haraphane" sonraki mısralarla bir uyumsuzluk içindeydi. Ozan bir yerden bir yere atını sürüyor ve konakladığı şehirlerin isimlerini sayıyordu. Eğri Kuleden Antep'e, oradan Maraş, Adana, Tekir yaylası, Gülek Boğazı ve nihayet Kayseri. Son durak Kayseri ama ilk kalkış noktasının ismi Haraphane. Ozan niçin Halep'i Haraphane olarak değiştirmişti? Her halde bugünlerde zalimler tarafından yıkıma uğratılan Halep'i tasvir etmek için Haraphane dememiştir. Balkan türküsünde olduğu gibi bu Bozlak'da da Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi sınırları dışında kalan yerlerle olan doğal devamlılığımızı koparmak adına Halep yerine meçhul bir Haraphane'den çıkış yapılmış olmalı diye düşünmeden edemiyorum. Halep'in de bizim için bir vatan (hane, ev, yuva) olduğu bilinci yaşamasın adına yapılan bir kıyım ya da müdahale olmasın? Kayseri ise vatan. Tam bir ricat'ın türküsü, tam bir geri çekilmenin ve içe kapanmanın,

■ Halep şehrinden bir görünüm (F.: Mustafa AKSAY)

büzülmenin ağıdı. Ya da Halep'e göç etmiş bir Kayserilinin vatan özlemi ile yanıp tutuştuğu bir esnada Hayal hanesinde çıktığı bir Kayseri yolculuğu. Nasıl ve ne şekilde olursa olsun Türkü'nün orijinalinde geçen (A. Gazi Ayhan da bu orijinal haliyle söylemiş) Halephane'yi Haraphane'ye çevirerek bu Kırat Bozlağını okumak bugünlerde Halep'i harap edenlerden daha az cürüm işlemiş olmuyor. Halep ile Kayseri arasındaki Habl'ı (ip) koparıyor.

Oysa Halep ile Kayseri bir birine o kadarda benziyor ki. Aralarında öylesine güçlü bir Habl (ip-bağ) var ki...

- Halep, Halep kalesi etrafında halka halka yapılaşmış bir Kadim Kent. Kayseri'de böyle: Kale etrafında halka halka genişleyerek kent dokusunu oluşturmuş bir şehir.
- Kayseri gibi Halep de ticaretin hayat verdiği bir şehir. İkisinin de Kapalıçarşısı var ve işlek.
- Evliya Çelebi seyahatnamesinde Kayseri için "*Şehrin ilk kurucusu Hazreti Zekeriya (as) zamanında Kayser Erciş'dir.*" der. Hz. Zekeriya'nın mübarek Makberi Halep'te Emevi Camiindedir.
- Ermeni tüccar ve sanatkârları ile de meşhurdur Halep, bir zamanlar Kayseri'nin olduğu gibi.
- Tıpkı Kayseri gibi Halep de bağrında Çerkezleri konuk eder.
- Kayseri kadim mimari yapılarını Yonu taşı ile yükseltmiş ve günümüze kadar taşımış. Halep de Kalesini, çarşısını, medrese ve hamamını taşla, Kayşani adı verilen taşlarla inşa etmiştir. Bu bakımdan Kayseri de Halep de bir bakıma "Taşkenttir."
- Nasıl ki 800 yıl önce Moğol tehditi altına düştüğünde Hunat Hatun ve ailesi kendileri için bir sığınak olarak Haleb'i tercih etmişse, bugün de benzer bir "Moğol" saldırısına maruz kalan Haleplilerin Kayseri'yi bir sığınak ve vatan olarak seçmeleri Kayseri ile Halep arasındaki o manevi bağın günümüze akseden göstergesidir.
- Aslısı'nı aramak için Isfahan'dan yola çıkan Kerem'in bir anlatıma göre vuslat mekânı Kayseri ise, diğer bir anlatımda kavuşma mekânı Halep'tir.

Haleple Kayseri arasındaki bağ koptuğu için darmadağınığız. Ne zaman ki bu bağlar yeniden kurulur; Haraphane Halephane olur.

KIRAT BOZLAĞI

Kırat Bozlağının sözlerini birlikte okuyalım, dinlemek için internet âlemi sizi bekliyor. Bu bozlağı Kayseri Türkülerini derleyenlerin listesinde görmemek beni üzdüğünü belirtmiş olayım.

Kıratım kalk gidelim haraphaneden (Halep Hane'den)
Yemini kestireyim eğri kuleden
Herkesin kısmetini verir Yaradan
Çırpını çırpını gidelim atım
Bugün de Antep'e yetelim atım

Kaldır kıratı kaldır perçemi kaldır
Öğle namazımı Maraş'ta kıldır
Bugün gideceğim bir hayli yoldur
Çırpını çırpını gidelim atım
Bugün Adana'da yatalım atım

Uzun olur aman Adana'nın ovası
Cana can katıyor Tekir yaylası
Binboğa burnundan Gülek boğazı
Çırpını çırpını geçelim atım
Bugün Kayseri vatana yetelim atım.

ANILARIMDA HALEP

2004 yılında Suriye'ye yaptığım seyahat notlarımdan Halep ile ilgili bölümü paylaşmak istiyorum:

"Halep Suriye'nin Şam'dan sonra gelen en önemli şehirlerinden biri. Misakı Milli sınırları içinde yer almasına rağmen, Ankara Hükümeti Fransızlar tarafından siyasi olarak tanınabilmek ve İngiltere ile yapılan pazarlıklarda Fransa'nın siyasi desteğini sağlayabilmek adına Misakı Milli'nin delinmesine göz yumar ve Suriye topraklarından vazgeçer. Yani Halep de Musul vb. Olduğu gibi savaşsız terk edilen Osmanlı şehirlerinden biri. Halep; Ermeni, Yahudi, Türk ve Arapların iç içe barış içinde yaşadığı bir şehir. Zaten Şehir demek, bir anlamda, farklı renkten, ırktan, din ve kültürden olanların, sorunsuzca kendilerini, hemen her alanda ifade etme imkânını bulduğu mekân demektir. İlk İslam şehri böyle idi. Ondan sonra oluşan tüm İslam şehirleri de böyle oldu.

Halep düzenliliği, bakımlılığı ve Şam dâhil diğer Suriye kentlerine oranla zenginliği ile dikkati çekiyor. Hz. Zeke-

Kayseri kadim mimari yapılarını Yonu taşı ile yükseltmiş ve günümüze kadar taşımış. Halep de Kalesini, çarşısını, medrese ve hamamını taşla, Kayşani adı verilen taşlarla inşa etmiştir. Bu bakımdan Kayseri de Halep de bir bakıma "Taşkenttir."

riya'nın kabrinin de bulunduğu Emevi Camii ilk durak yerimiz. Şam emevi caminin bir ikizi adeta. Zaten Şam Emevi camiinden yaklaşık on yıl sonra inşa edilmeye başlanmış. Cami avlusunun bir köşesinde, siyah gözlükleri ile dikkat çeken, şifa umuduyla dua eden özürlüler dikkatimi çekiyor. Saat 13 civarı. Akşam 18 30'a kadar serbest gezi... Aziziye'de dükkân vitrinlerine göz atıyoruz. Çoğu dükkân kapalı. Nedeni Pazar olması. Pazar günleri Hristiyan esnaf tatilde. Halep Kalesine yöneliyoruz. Halep adeta bu kalenin etrafında halka halka bir daire şeklinde yapılanmış. Şehrin tam göbeğine oturan kalenin surlarından çıplak gözle, tüm şehri ve bu şehrin doyumsuz güzelliğini, tahrik edici gizemini izlemeniz mümkün. Kaleden şehre kuş bakışı bakanlar, şehrin tarihe, doğuya, İslam'a ait tüm renklerini algılayabilirler. Halep Kalesinin etrafında açılmış hendek, tehlike anlarında su ile doldurulup savunma yapılıyormuş. Hendeği görünce, bizde meşhur olan bir deyim aklıma geldi: Halep oradaysa arşın burada. Bu deyimi haklı çıkaracak atlamanın yapılabileceği tek hendek burası olmalı. Ya Yavuz Sultan Selim'in ordusuyla 1516 yıllarında Mısırı almak için yola çıkan askerler, ya da Kuyucu Murat Paşa komutasında, Celali isyanlarından birinin lideri olan, Canbolat oğlu Ali Paşa'ya haddini bildirmek üzere 1607'li yıllarda Haleb'e yolu düşen askerlerimizden birinin, Kaleyi nasıl teslim aldıklarına dair anlattığı hikâyeye muzırca su katmak isteyen bir dinleyicinin tepkisi olabilir: Boşa atma arkadaş, o dediğin hendeği atlayabildiysen, buyur. Halep ordaysa arşın burada, atla da görelim.

Kale içinde kazılar, kısmen de olsa restorasyon çalışmaları başlamış. Kalede bulunan anfi tiyatroda zaman zaman konser ve temsiller yapılıyormuş. Kaleyi giriş kapısı

Halep caddelerinde dolaşan biri binalardaki uyumu hemen fark eder. Yasal zorunluluk mudur bilemiyorum, tarihi dokuyu bozacak ya da rengi ve mimarisi ile ortalıkta sırıtacak bir garip yapı görmedim.

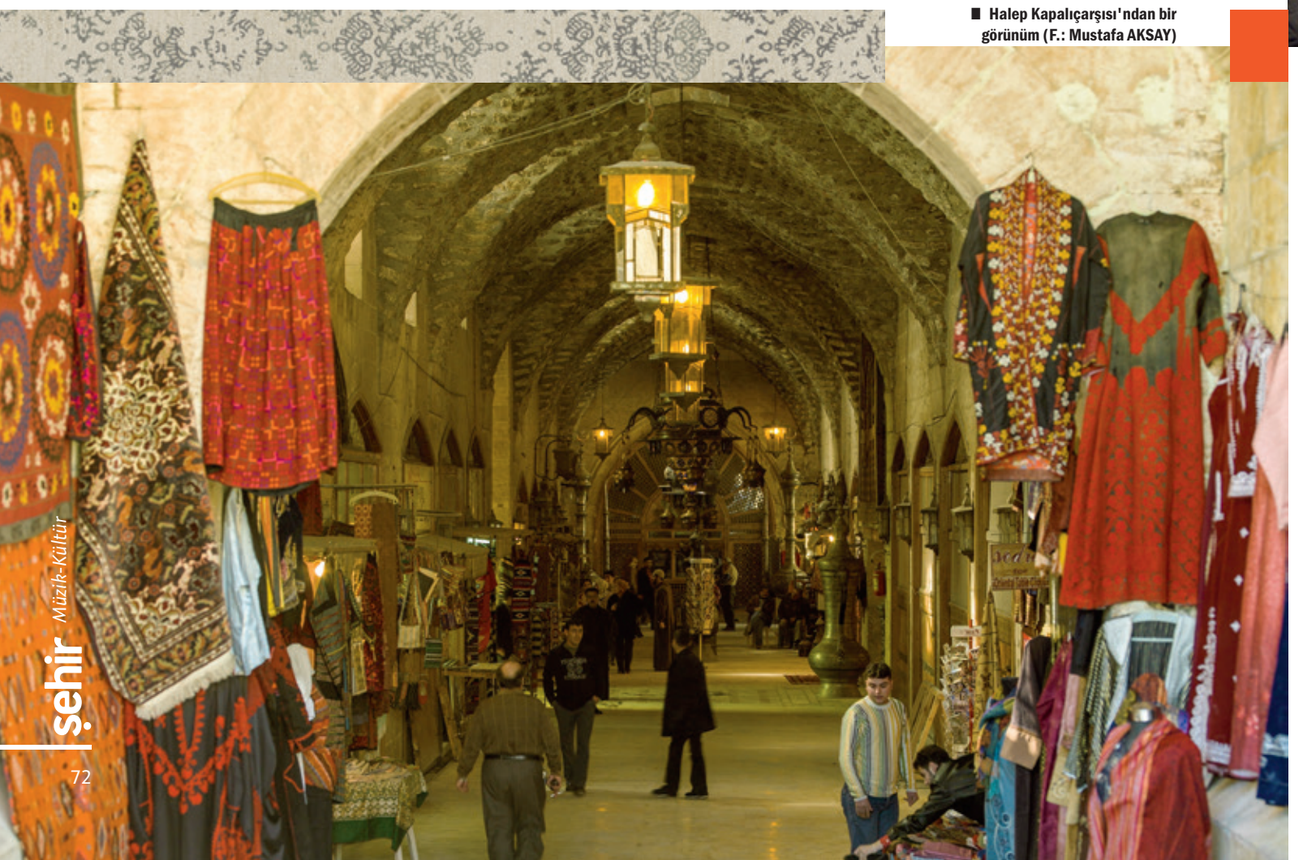

■ Halep Kapalıçarşısı'ndan bir görünüm (F.: Mustafa AKSAY)

■ Kayseri Kapalıçarşısı (F.: Şehir Kültür Sanat)

yönünden seyreden kahvehaneye oturup, bir yandan çaylarımızı yudumlayıp, diğer yandan bu kale merkezli yaşanmış nice olayları zihnimde kurguladım. Akşamın hüznü çökmeye başlamıştı bile. O muhteşem Halep kapalı çarşısını gezmemek olmazdı. Mihmandarlarımız bizi uyarmıştı: Sakın kapalı çarşıyı baştan sona gezmeye kalkmayın. 10 km yol kat etmek zorunda kalabilirsiniz. Çarşının bir ucundan girip, sağa sola sapmadan bir ucundan çıkmak için sözleştik. Çarşıya modern müdahalelerin yapılmamış olması bir avantaj. Çarşı sokaklarında hayvanları ile yük taşıyanlara rastlamak bile mümkün. Çarşıyı gezerken yüziki yüz yıl önce de bu çarşı böyle olmalı diye düşündüm: Yüncüler, yastıkçılar, yorgancılar, bakırcılar... Arkadaşlarımızdan biri anlatıyor. Üzeri fiyatı 900 lira olan bir hediyelik eşya için pazarlığa başladım. Türkiyeli olduğumu öğrenen esnaf: "*Ağa bu fiyat kesinlikle olmaz, ancak Tayyip Erdoğan'ın hatırına sana 750 olur*" demiş. Bizimkilerin Suriye'deki popülaritesine ben de şahit oldum.

Halep caddelerinde dolaşan biri binalardaki uyumu hemen fark eder. Yasal zorunluluk mudur bilemiyorum, tarihi dokuyu bozacak ya da rengi ve mimarisi ile ortalıkta sırıtacak bir garip yapı görmedim. Hele Kayseri Meydanındaki, Nevşehir taşından yapılma vilayet konağının Kayseri taşından yapılma ve taş işlemeciliğinin harika numunelerinin sergilendiği Kayseri meydanındaki uyumsuzluğuna benzer bir münasebetsizliğin burada görülmesi mümkün değil gibime geldi. Beş-altı katlı yükselen binanın BAAS Parti binası olduğunu öğreniyoruz. Hemen yanında Osmanlı döneminden kalma başka bir bina. Eğer BAAS binası inşaat halinde olmasa, iki binanın hangisinin daha eski olduğunu, geriden bakan birinin çıkarabileceğini sanmıyorum: Anlayacağınız kentin tarihi ve estetik dokusuna fazla müdahalenin yapılmadığı, kelimenin tam anlamı ile tarih kokan bir şehir Halep.

Halep'ten Antep'e doğru yola çıktığımızda içimde garip bir duygunun oluştuğunu hissettim. Aynı duyguyu Kahire'den ayrılırken de hissetmiştim; bir farkla ki, buradan ayrılırken kendimi borçlu hissediyorum, oysaki Kahire'den ayrılırken kendimi alacaklı hissetmiştim. ■

Kayseri'den Göçen Son Rum Ailesinin Hüzünlü Hikâyesi

Belki Bir Gün Dönerim

Kostas için Zincidere'de hayat Rumlar ve Türkler arasında tamamen sevgiye ve dini hoşgörüye dayanan bir hayattı ve olağan akışı içinde akıp gidiyordu. Ne var ki mübadele ile birlikte evlere, konaklara, kiliselere, mahallelere bir hüzün çöktü.

Mustafa SÖĞÜT

Kitapların hikâyesi şehirlerin hikâyesidir. İnsan ve kitap zaman ve mekân içinde şehirde anlam bulur. Kitaplar da insanın şehirleridir bir bakıma. Bazı kitapları okuduğunuzda uzun bir yolculuğa çıkarsınız geçmişe doğru. Tarihin izbe yollarına gider, hatta çoğu zaman gelmek istemezsiniz. Çünkü kaybettikleriniz vardır o yolculukta. Bulamadıklarınız vardır. Hele okuduğunuz kitaplar bağlamında yaptığınız yolculuklar bir göçün, bir gezginin hikâyesi ise bu yolculuk biraz hüzünlüdür de. Artık kitabın noktaları gözyaşlarınız olur. Hüzünleriniz karışır sayfalara. Kendinizi yazarın yerine koyarsınız. Anlatılan mekânları kendiniz penceresinden anlamaya çabalarsınız. Ama sonuçta her kitap

özel bir tecrübe. Tıpkı her duygu ve hayat gibi..

Belki Bir Gün Dönerim bir Kayseri ve Kayserili hikayesi.. Kayseri'den mübadele bağlamında göç eden son ailenin hikayesi.. Savaşın insanı, zamanı ve mekânı ne hale getirdiğinin hüzünlü öyküsü. Balkanlardan gelen Türklerin hikâyeleri ile Türkiye'den Balkanlara giden insanların hikâyeleri neredeyse birebir aynı. İnsanlar gelirken veya giderken aslında zamanlarını ve mekânlarını bırakıyorlar, hüzünlerini ve duygularını alıp götürüyorlar. Bir anlamada zaman ve mekân onların zorunlu olarak çıkardıkları mana giysileri. Onun içindir ki ister gelen olsun ister giden olsun aynı hüznü, aynı duyguyu, aynı gurbeti yaşıyor. Toprağından yetim kalıyor.

Şehir ve hatıra kitaplarını okumadan tarih yazılamaz. Genel anlamda tarihi iktidar yazar ve belirlerken, asıl tarihi, kültürel ve sosyal tarihi ise gezginler, seyyahlar, göçün hikâyesini yazan insanlar yazar. Sosyal ve kültürel tarih hatıralarda, fotoğraflarda saklıdır.

Kostas T. Tsolakidis'in Belki Bir Gün Dönerim kitabı bu anlamda sadece Kayseri'nin değil, Türkiye'nin bir döneminin de tarihidir. Yazar 1924 yılına kadar Kayseri Zincidere'de yaşamıştır. Bir Öğretmenin oğludur. Mübadele anlaşması gereği Yunanistan'a göç eden bir ailenin oğludur. Hatıraları özellikle Kayseri kültür ve sosyal tarihi bağlamında önemlidir. Özellikle kitaptaki yer ve mekân isimleri tarihçiler için önemli malzemeler içeriyor. Bilhassa iç içe yaşayan Rum, Ermeni ve Müslümanların karşılıklı insan ve komşuluk ilişkilerini okurken gerçekten duygulanmamak mümkün değil. Nitekim kitabı okurken kimi yerde hüzünleniyor, kimi yerde gülümsüyor, kimi yerde öfkeleniyorsunuz.

Kostas için Zincidere'de hayat Rumlar ve Türkler arasında tamamen sevgiye ve dini hoşgörüye dayanan bir hayattı ve olağan akışı içinde akıp gidiyordu. Ne var ki mübadele ile birlikte evlere, konaklara, kiliselere, mahallelere bir hüzün çöktü. Sadece Rumların değil Müslüman Türklerin evine de bir hüzün çöktü. Çünkü onlar da komşularının gitmesinden hoşnut değillerdi. Hatta öyle ki o ayrılık anı geldiğinde, farklı dinlere mensup bu insanlar yıllar, hatta asırlar boyunca gelişip güçlenen bağların ve aralarındaki derin sevginin farkına vardılar.

"Memleketi terkeden son aileydik. Anıtlara (mezarlığa) giderken peşimize davetsiz, dört beş tane yaşlı Türk kadını da takıldı. Dokunaklı bir refakatti bu. Suskun, sevecen ve hüzünlü. Son derece etkileyiciydi. Mezarlık, görkemli anıtlar ve aynı zamanda, sade, yoksulluğun izlerini taşıyan mezar taşları ile dolu, geniş bir alandı. Beraberimizde getirdiğimiz son tütsüyü ve bal rengi kalın

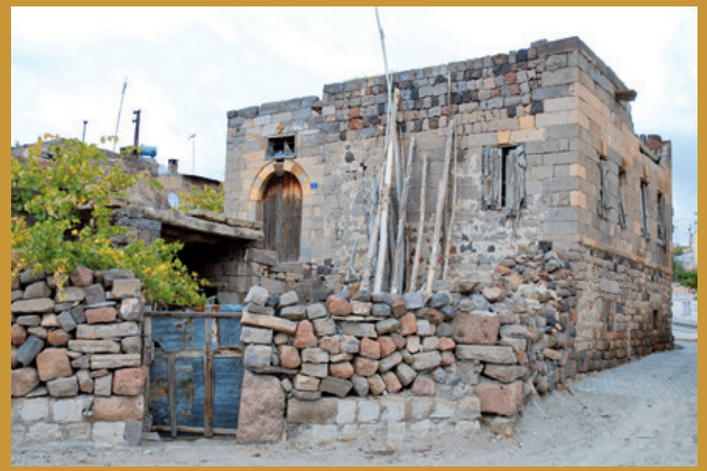

mumu yaktı ninem. Başlangıçta ölüm sessizliği hâkimdi ortalığa. Sonra Hıristiyanlarla Türklerin gözyaşlarını, ninemin, annemin ve benim sessizce haç çıkarışımız takip etti. Trajik ve unutulmaz bir sahneydi. Bir mezar taşının etrafında ağlayan beş altı Müslümanla Hıristiyan..."

Kostas yola çıktıklarında yaya olarak kendilerine ağlayarak eşlik eden Türk ailelerden söz eder. Ulukışla'ya giderken yol boyu hancıların ve insanların kendilerine insani davranışlarını hüzünle anlatır. Annesinin Kuran'dan ayetler bildiğini özellikle belirterek Zincidere'deki Rumların genel kültürel boyutlarına göndermede bulunur. Sabah ezan sesiyle uyandığında hissettiği ürpertiyi zikreder. Ezan için saygı uyandırıcı bir ilahi tanımlamasını yapar. Büyükannesinin ezanı dinlerken Haç çıkardığını, imamın söylediklerini Türkçe tekrar ettiğini belirtir.

Yazarın özellikle kültür tarihimiz bağlamında yaptığı analizler önemlidir. Türkleşme ile Müslümanlaşmayı eş anlamlı kullanması dikkat çekicidir.

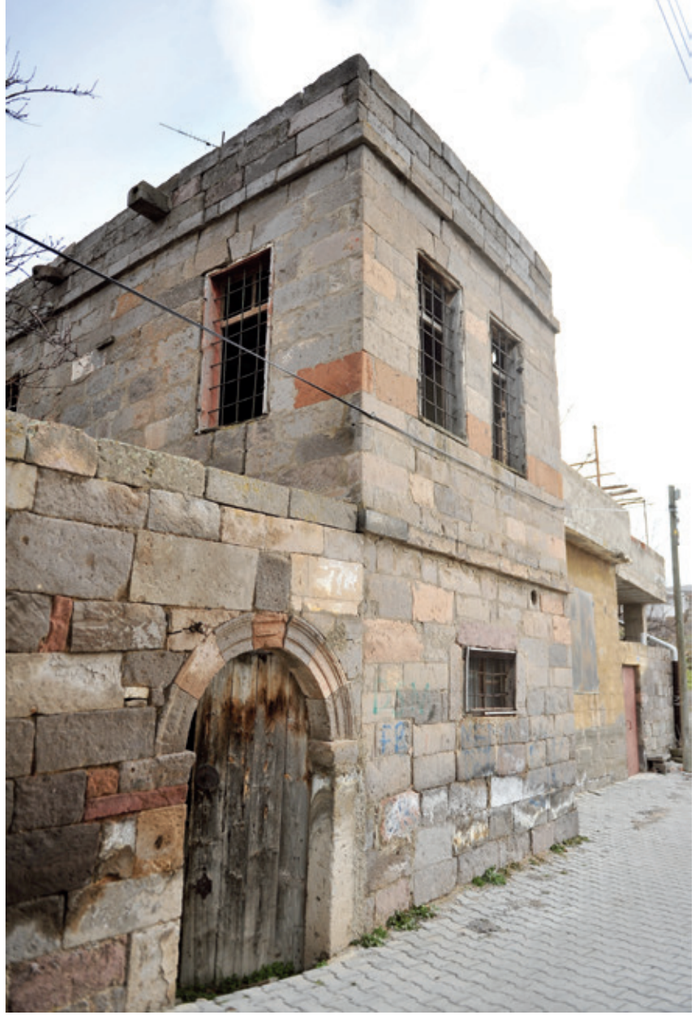

Yine Ninesinin geleneğe aykırı davranışları gavurlaşma olarak nitelemesi çok dikkat çekicidir. Hatta öyle ki ne Ninem ne de köydeki diğer Hristiyanlar asla domuz eti yemezlerdi der ve sebebini sorduğumda "pis hayvan" derlerdi diye de ekler. Daha sonra annesini bu konuda sıkıştırdığını ve annesinin Türklere saygı olsun diye yemediklerini ve bunun da daha sonra bir gelenek haline geldiğini belirtir ve annesinin şu cümlesini ekler " boş ver beyaz ve tombul Karaman koyunları daha güzel".. Aynı meseleyle ilgili olarak Ninesine domuz pastırması yedirme olayını anlatır. Pastırmanın domuz etinden yapıldığını anlayan Nenesi ağlayarak feryat eder ve "ne yaptınız bana, günahıma girdiniz; sizi dinsizler, sizi imansızlar" diye tepki gösterir. Kostas nenesinin Yunanistan'a gittiğinde bile domuz eti yemediğini belirtir. Hatta sık sık kendilerini "geleneklerinize sıkı sarılın" diye tenbihlediğini söyler.

Kostas'a göre Kayseri çok gelişmiş, modern ve Avrupai bir şehir görünümündedir. Halkı ağırbaşlı, muhafazakâr, maziye sahip çıkan iyi insanlardan oluşuyordu. Daha sonra Kayseri'nin önde gelen ailelerinin İstanbul, Beyrut, Kahire ve İzmir'e göç ettiklerinden söz eder. Kayseri'deki bağ ve sayfiye kültürünü anlatır.

Erciyes'in erimeyen karından, su kaynağı olmasından, geceleri eksi yirmileri aşan soğuğundan söz eden Kostas zaman zaman her gün yoğun ve neredeyse bir metreye yakın kar yağışından söz eder. Uzun kış gecelerini anlatışı da mistik ve gizemlidir. "Gökyüzü kurşun rengi olurdu. Soba sürekli yanar ve odanın ortasında duran bakır mangalın üstünde iki üç bakır cezve dururdu. Gece 15-16 saat sürerdi ama ilahi bir sıcaklık olurdu."

Kitap gerçekten de bir hüznün hikâyesi. Biz kitabın özellikle dini, sosyal ve kültürel tarihiyle ilgili belli bir kesitini yansıttık. Anadolu'nun hikâyesi ve tarihi bağlamında kitapta daha pek çok ilginç olay söz konusu. Elbette karşı çıkılacak, katılınmayacak yorumlar, anlatılar ve tahliller de olabilir. Ancak genel anlamda Kayseri tarihi açısından önemli bir metin olduğunu söyleyebiliriz. Sonuçta hatıra yazanın özü, bakışı, hüznü, gözyaşı ve duygusudur. Hatta bir anlamda onun var olma biçimidir. Nitekim Kostas'ın da belirttiği gibi; "İnsan için hatıra bir eğitmendir. Etrafımızda cereyan eden olaylar, görünen veya görünmeyen şeyler, geçmişimizde yer alan insanlar, iyi veya kötü hatıralar karakterlerimizi şekillendirir. Hatırasız insan kuru bir yaprak, rüzgâra kapılan bir tüydür. Hatıra tarihtir, derstir, gideceğimiz istikameti gösteren oktur." ■

Dünyayı Şekillendiren Makineler Kayseri'den

Türk ekonomisinin uzun yıllardan beri en önemli gündem maddesi cari açık... Söz konusu bu açığı da enerji ve yatırım malları ithalatı oluşturuyor. Petrol ve doğal gaza da sahip olmayan ülkemizde çözümün anahtarı makinecilerin elinde. Dünyada son 60 yılda orta gelir tuzağını sadece iki ülke, Tayvan ve Güney Kore aştı. Bunu makine, elektronik ve yazılıma önem vererek başardılar.

Tekerleğin icadından bu yana insanoğlunun doğayı kendi ihtiyacı doğrultusunda yapılandırma süreci hiç sonlanmadı. Bu amaçla tasarladığı makineler ile maddeye şekil verdi, bugün artık onlarsız yapamayacağımız yepyeni şeyler ortaya çıkardı, Çelik gibi.

Çelik kapılar, çelik mobilyalar, asansörler, mutfak eşyaları, iş ve tarım makineleri, uçaklar, gemiler gibi bir çok icadın arkasında çelik ve onu biçimlendiren insan aklı var.

Kayseri Organize Sanayi Bölgesi'nde çeliğin dilinden anlayan bir firma var, Dener Makina.

1974 yılında Eski Sanayi'de oto yedek parçası imal ederek başladığı üretim serüvenine, Kayseri OSB'de 20.000 m² kapalı alana kurulu bulunan modern makine parkı, eğitimli ve kalifiye operatörleri, teknisyenleri ve mühendisleri ile başarıyla devam eden firma yeni yatırımlar ile gelecekte de adından söz ettireceğe benziyor

■ Servo Elektrikli Abkant

■ CNC Fiber Lazer Kesim Makinası

2000'lerin başında üretmiş olduğu hidrolik abkant, makas gibi sac şekillendirme makineleriyle öncelikle Almanya, Hollanda ve Belçika'ya ihracat gerçekleştiren Dener Makina, 2001 yılında dünyanın en büyük makine fuarı olan EMO'da ve 2002'de Avrupa'nın en büyük fuarı olan EUROBLECH'de sergilediği ürünleriyle İngiltere, Belçika, İtalya, İspanya, Yunanistan ve hatta Avustralya pazarında hatırı sayılır bir yer edinmiş.

Bugün aktif olarak 60'tan fazla ülkeye sattığı Türk malı makineleri ile yüksek katma değer sağlayan firma, bu ülkelerdeki bayileri aracılığıyla kurulum, yedek parça ve satış sonrası destek hizmetleri de veriyor.

Firma, birçoğu yüksek eğitim görmüş, kalifiye 180 çalışanıyla, 1,5 metreden 12 metreye kadar seri ve özel üretim makineler ve bunlara ait yazılımları üretebilme kapasitesine sahip.

İnovatif bir perspektifle faaliyet gösteren Dener Makina, Türkiye'de ilk defa servo elektrikli abkantın seri üretimini gerçekleştirdi. Hidroliklere göre %3'un üzerinde daha az maliyetle üretim yapan elektrikli abkantlar aynı zamanda daha hızlı oluşlarıyla da sanayiciye rekabet avantajı sağlıyor. Üstelik yağa ihtiyaç duymamasıyla da konvansiyonel abkantlara oranla çevre kirliliğini azaltıyor.

Serbest Bölge'de Denser ismiyle CNC lazer kesim makineleri üreten firma, yakın zamanda satın aldığı TAKSAN ile de "makine yapan makineler", yani torna, taşlama ve freze makineleri üreterek öncelikle yerli sanayicinin hizmetine sunacak. ■

ŞEBİT Yağlaması

HAZIRLANIŞI

HAMURUN HAZIRLANIŞI

İlk olarak derin bir kaba hamuru için sıvı malzemeleri ve mayayı koyup biraz karıştırın. Tuz ve un ekleyerek ele yapışmayacak kıvamda hamur yoğurun ve üzerini örtüp yarım saat kadar dinlendirin.

Mayalanan hamurdan ceviz büyüklüğünde parçalar koparıp elinizde yuvarlayıp, düz bir zemine koyun ve üzerini örtün. Hamuru 18-20 eşit bezeye ayırın.

Un serpilmiş tezgah da pasta tabağı büyüklüğünde açın ve teflon tavada yağsız olarak arkalı önlü pişirin. Pişen bütün yufkaları üst üste koyun ve üzerine havlu bir bez örtün.

İÇİNİN HAZIRLANIŞI

Kıymalı sos için tavaya sıvı yağ koyup kıymayı ekleyip kavurun. Daha sonra küp küp doğranmış soğan ve biberi ekleyip kavurmaya devam edin.

Son olarak küp küp doğranmış domates, salça, tuz ve karabiberini ekleyip karıştırın. Çok az su ilavesi yapıp (hafif sulu olacak şekilde) pişirin.

Servis tabağına 1 tane yufka koyun ve her yerine kıymalı sos sürün. Bütün yufka ve kıymalı sos bitene kadar aynı işlemi uygulayın.

Ortadan ikiye kesip yoğurt ile servis yapın... ■

afiyet olsun...

Hamuru İçin

1/2 kg un
1 su bardağı ılık süt
1/2 su bardağı ılık su
3 yemek kaşığı sıvı yağ
1 çay kaşığı toz maya
1 çay kaşığı şeker
1 tatlı kaşığı tuz

İç Malzemesi

500 gr kıyma
5 çorba kaşığı tereyağı
2-3 adet kıyılmış soğan
1 tatlı kaşığı tuz
1 çay kaşığı karabiber
1 yemek kaşığı domates salçası
1 tatlı kaşığı biber salçası
2 adet domates
2 adet sivri biber
2 bardak sıcak su
1 kase yoğurt
1/2 demet maydanoz

■ **1.'lik Ödülü** | Sare Kural | Eski Sanayi

Medeniyetler Şehri Kayseri Fotoğraf Yarışması Yapıldı

İnsanlık tarihinin ilk yerleşim yerlerinden biri olan ve tarih akışı içerisinde birçok medeniyetin izlerini bağrında taşıyan Kayseri, adeta bir müze şehir hüviyetindedir. Sayısız tarih, kültür ve doğal zenginliklerine sahip olan Kayseri yetiştirdiği âlimleri ile de tanınmaktadır. Kayseri tarih boyunca belli başlı yollar üzerinde yer almıştır. Tarihi İpek Yolu'nun en önemli ticaret ve konaklama merkezlerinden birisi olmuştur. Fotoğraflarımızla geçmiş medeniyetlerden şimdiki modern dünyamıza bir ışık olalım…" sloganı ve amacı ile hareket eden Kayseri Büyükşehir Belediyesi fotoğrafın ve görsel sanatların toplum ve insan hayatındaki öneminin altını bir kez daha çizdi.

Kayseri Büyükşehir Belediyesi tarafından 3. sü Yapılan Medeniyetler Şehri Kayseri konulu Ulusal fotoğraf yarışması sonuçlandı. Ozan Sağdıç, Hamit Yalçın, Dursun Çiçek, Yusuf Kartal, Kemal Gönen, Uğur Aydın, Salih Özgöncü'den oluşan

■ **2.'lik Ödülü** | Sibel Aldemir | Yol Arkadaşı

jüri, binlerce fotoğraftan 56 tanesini belirlediler. İlk üçe giren fotoğrafların yarı sıra üç fotoğrafa da mansiyon ödülü verildi. 50 fotoğraf ise sergileme ödülü aldı.

Ödül töreninde konuşan Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Daire Başkanı Salih Özgöncü; fotoğrafın gerek belgesel yönünün, gerekse kültür ve sanat niteliğinin bilincinde olduklarını, Belediye olarak fotoğrafa bu bilinçle yaklaşan ve bu bilinçle fotoğraf üreten insanlara imkânları nisbetlerinde bu tür yarışmalarla destek olduklarını ve olmaya çalıştıklarını belirtti. 4. Yarışmanın hazırlıklarının da tamam olduğunu belirten Salih Özgöncü, fotoğrafı bir sanat ve kültür unsuru olarak kabul ediyoruz ve bu anlamda da Kayseri'nin görsel arşivini oluşturmaya çalışıyoruz dedi. Fotoğrafın tüketilen bir nesne haline getirilmemesi gerektiğini söyleyen Özgöncü, fotoğrafın bir birikimle, tarihi ve kültürel arka planı olan, düşünsel kaygıları olan insanlar tarafından sahiplenildiğinde ve çekildiğinde derinliğini ve sanatsal boyutunu yitirmeyeceğini söyledi.

Yarışmada ödül alanlara ödülleri verildi ve daha sonra açılan sergi gezildi.

■ **3.'lük Ödülü** | Osman Maaşoğlu | Gece

■ **Mansiyon** | Caner-Başer | Yahyalı Halısı

■ **Mansiyon** | Hasan UÇAR | Karatay Kervansarayı

■ **Mansiyon** | Levent Meriç | Talas Eski Konak

TİYATRO ETKİNLİKLERİ HIZ KESMEDEN DEVAM EDİYOR

TARİHTEN GÜNÜMÜZE UZANAN ŞEYTAN'IN OYUNCAĞI ALAMUT

Tiyatral Sanatlar Akademisi Vakfı, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin kültür-sanat etkinlikleri kapsamında geçtiğimiz haftalarda Kayseri'de 'Alamut' adlı tarihsel oyunlarını sahneledi. Bu oyunu belki de diğer oyunlardan ayıran en önemli özelliği, tarihi olmasına rağmen, günümüze/gündemimize dokunması.

Hasan Sabbah ve İngilizce Bir Kelime

Hasan Sabbah. Onbirinci yüzyılın ortalarından on ikinci yüzyılın başlarında geçen bir ömür. 34 yıl boyunca kalesinden dışarı çıkmamış. Ama zekasıyla mıknatıs gibi insanları kendine çekmiş. Onlara Cennet'i vaad etmiş. Cennet'in 'anahtarlarının' kendi ellerinde olduğuna inandırmış. Müritleri tarafından uçurulan zeki bir şaklaban ve şer kokusu bugüne kadar sinen, popüler kültürün deyimiyle bir anti-kahraman.

Hasan Sabbah bugün hala yaşıyor bir anlamda. Şöyle ki: İngilizce'de 'assassin' diye bir kelime var. Anlamı suikastçı. Kelimenin kökeni ise Fransızca'ya ve İtalyanca'ya, oradan da Arapça'ya dayanıyor. Haşhaş kullanıcıları anlamındaki 'haşhaşin' sözcüğüne. 'Haşhaşin'in doğduğu yer ise Hasan Sabbah'ın fitne ve kaosla örülmüş keskin zekası. Şeytan gibi, Ebu Cehil gibi, kendi gibi hakikatin içinde kaybolmuşlara Cehennem'in yolunu tarif eden bir zeka. Ve bu keskin zeka, tarih sahnesine dönüp bakanlar için, bir 'oyun' bırakmış ortaya: Alamut.

"Günümüze Tiyatral Zeminde Bir Ayna Olduk"

Oyun öncesinde Tiyatral Sanatlar Akademisi Vakfı Yapım Koordinatörü Fatih Kılıç'ın, Şehir dergisine yaptığı değerlendirmelerde oyunun çıkış sürecini anlatırken, "12. yüzyılda yaşanan bu fenomen günümüz olaylarına da tarihten tutulan bir aynadır." tespitinde bulunarak, tiyatral zeminde bir ayna olduklarını ifade etmesi takdire şayandı doğrusu. Takdire şayandı, çünkü kültür her daim değişen bir olguyken, 'Alamut'u bu değişime olumlu anlamda katkı yapan bir element olarak değerlenmek çok da abartı olmasa gerek. Zira, oyunda işlenen 'beyin yıkama' metodunun etkilerini ve sonuçlarını toplum olarak çok yakın zamanda, yani 15 Temmuz 2016'da, iliklerimize kadar hissettik. Kılıç da tam bu noktada, tiyatrodan ve sanattan ödün vermeden, bu yaşananlara tiyatral zeminde bir ayna olduklarını belirterek, "*Kör göze parmak sokmak şeklinde düşünmedik oyunun kurgusunu. Son yıllarda ülkemizde daha çok kullanılagelen Haşhaşi tanımından yola çıktık, evet. Ama bunu yaparken, sosyal sorumluluk gereği duyarsız kalamadık ve Hasan Sabbah'ın devlete yönelik düşmanlığının geri planında yatan zihin yapısını ve insanları, aynen bugün olduğu gibi, tek emirle ölüme gönderme olgusunu işledik.*" diyerek, 'Alamut'u doğuran motivasyonlarına işaret etti.

Hollywoodluk Dediğimiz Türden

Bu motivasyonun, izleyenler açısından, somut sonuçlarını da hemen görmek mümkündü. Teknik anlamda kaliteli bir oyunla karşı karşıyaydık. Sahne ışıkları ve sis efektlerinin uyumu izleyeni büyülü bir atmosfere çeken unsurlardı. Kostümler 12.yy'a uygun ve Can Atilla'nın alın teri döktüğü müzikler ise sahnedeki gizli yardımcı başrol oyuncusuydu. "Hollywoodluk" dediğimiz türden. Sahnenin oyuna göre biraz dar kalması bile bu kalite sebebiyle çok göze çarpmadı. Ağırlıklı olarak 25-30 yaş grubunun oluşturduğu 7'den 70'e salonu dolduran izleyiciler de kaliteli ve akla dokunan bir oyun izlediler.

Akla Dokunan Bir Oyun

'Alamut' akla dokunuyordu çünkü oyun sırasında insan ister istemez günümüzle ve gündemimizle örtüşen pek çok ögeye rastlıyordu. Mesela 'fedailik ruhunun' aşılanması, Haşhaşilerin illegal örgütlenmeleri ve bu örgütün iç yapısı... Herkes Hasan Sabbah'ı, nam-ı diğer Seyduna'yı göremiyordu. İnsanların zihinlerini bir şeye kutsallık atfetmeye evirten küçük küçük oyunlar, araya katılan cümleler; Sabbah'ın "Bana 'verilen' makamı elimden kimse alamaz!.. Cennet'in anahtarları benim elimde!" gibi cümleler. Bu cümleler, insanın aklına 'dur bir dakika' sinyali verdiriyor ve mümkün ki düşünmelerine belki araştırmalarına vesile oluyordu. Burada belirtmekte fayda var, eğlence olmasın demiyoruz. Salt eğlence de gerek insanın bünyesine, diğer taraftan salt akıl da gerek. Eğlencesiz kalan bir akıl bunalıma, akılsız kalan bir eğlence de, bugün televizyonlarda sıkça gördüğümüz üzere, ahmaklığa sürükleyebiliyor.

Alamut, bu noktada, akla ve biraz da duygulara (çünkü Cennet vaadi sadece akla değil duygulara da fazlasıyla hitap ediyor) Yapım Koordinatörü Fatih Kılıç'ın da dediği gibi, tarihi perspektiften tiyatral zeminde günümüze tutulan bir ayna işlevi gören ve bunun için günümüz seyircisinin kalite algısına da seslenen eden bir yapım olmuş.

KAYSERİ'DE BİR MARTI, HEM DE SIRADIŞI OLANINDAN

"Acılarla baş edemeyip hayatın kıyısında yaşamayı tercih eden bir arayış yolcusu. İç hesaplaşmaları, çözmeye çalıştığı kördüğümleri, aydınlatmaya çalıştığı kuytularıyla değişmez gerçeği arayan bir yolcu. Yürekten hisseden, kah susan, kah gülen bir meczup belki de. Kendi içsel macerasını yaşarken, hayatın hırçın dalgalarıyla boğuşan, rüzgarıyla savrulan, soğuğunda titreyen, üşüyen ve kimliğini kaybedenlerle kesişir yolları. Olanı değil, ardındaki hikmetin perdelerini aralamaya çalışan bir 'Sıradışı Martı' o." Böyle diyor Yakaza Tiyatrosu Sanat Yönetmeni Birol Cürgül, Sıradışı Martı için.

Kayserili ünlü tiyatrocu merhum Hasan Nail Canat'ın anısına hazırlanan ödüllü oyunu, Canat'ın kızı Hale Canat Cürgül yazdı.

Fatih Mehmet Koç'un yönettiği; Birol Cürgül, Erol Karaduman, Fatih Mehmet Koç, Mert Yıldırım ve Fatih Bulut'un rol aldığı oyun 13 Ocak'ta Kayserili izleyicisi ile buluştu.

Türkiye Yazarlar Birliği'nin 35 yıldır verdiği geleneksel "Yılın Yazar, Fikir Adamı Ve Sanatçıları Ödülleri"nde 2016 Tiyatro ödülüne layık görülen oyun Modern insanın arayışlarını ve bunalımlarını modernleştirilmiş bir ortaoyunu tadında ele alışı ile dikkat çekti.

ÇOCUKLAR DA UNUTULMADI

HOCA NASREDDİN

Büyükşehir Belediyesi, kültür sanat etkinlikleri çerçevesinde Kayserili çocukları Türk mizahının en önemli ismi olan Nasreddin Hoca ile buluşturdu. "Hoca Nasreddin" adlı oyun 14 Ocak Cumartesi günü Şehir Tiyatrosu'nda sahnelendi. Çocukların büyük ilgi gösterdiği oyunda Nasreddin Hoca fıkraları canlandırıldı. Ece Onur'un yönettiği oyun iki seans halinde sahnelendi.

ORMAN KANUNU

Büyükşehir Belediyesi, 15 Ocak Pazar günü ise "Ormanın Kanunu" adlı oyunu çocuklarla buluşturdu. Şehir Tiyatrosu'nda iki seans halinde sahnelenen oyunu Ferhat Yazıcı yönetti. Çocuklara hayvan ve doğa sevgisini öğretmeyi amaçlayan oyuna büyük ilgi gösterildi.

PİNOKYO

Büyükşehir Belediyesi, Kayseri'de yaşayan çocukları her hafta farklı tiyatrolarla buluşturmaya devam ediyor. Hafta sonu bu kez "Pinokyo" ve "Bir Kümes Müzikali" adlı oyunlar sahnelendi.

Büyükşehir Belediyesi 7 Ocak Cumartesi günü hikayeleriyle tüm çocukların tanıdığı Pinokyo'yu Kayseri'ye getirdi. Tiyatro Alkış oyuncuları tarafından Şehir Tiyatrosu'nda sahnelenen oyun çocukların büyük beğenisini topladı.

BİR KÜMES MÜZİKALİ

8 Ocak Pazar günü ise yine Büyükşehir Belediyesi kültür sanat etkinlikleri çerçevesinde bu kez "Bir Kümes Müzikali" adlı oyun sahneye konuldu. Oktay Şenol'un yazıp yönettiği iki perdelik oyun büyük ilgi gördü.

LA FONTEN ORMAN MAHKEMESİ'NDE

Büyükşehir Belediyesi en güzel çocuk oyunlarını Kayseri'ye getirmeye devam ediyor. Çevre Çocuk Tiyatrosu Oyuncularının rol aldığı "La Fonten Orman Mahkemesi'nde" adlı oyun Şehir Tiyatrosu'nda sahnelendi.

Kayseri'de yaşayan çocuklar, Büyükşehir Belediyesi kültür sanat etkinlikleri ile her hafta farklı oyunları izleme şansı buluyorlar. Bu hafta Çevre Çocuk Tiyatrosu tarafından "La Fonten Orman Mahkemesi'nde" adlı oyun sahnelendi.

Şehir Tiyatrosu'nda sahnelenen oyunda insanlar tarafından yok edilen ormanlardaki hayvanların bir araya gelerek La Fonten'den yardım istemeleri anlatıldı.

4000 YILLIK GELENEĞE YENİ BİR HALKA EKLENİYOR: BELSİN SEZAİ KARAKOÇ KÜTÜPHANESİ AÇILIYOR

Düşünce tarihinde yazının icadı ne kadar önemli ise, yazılı malzemenin toplanması da o kadar önemlidir.

İlk örnekleri Mezopotamya ve Antik Mısır'a kadar uzanan kütüphanelerin Kayseri'de de geçmişi bin yıllar öncesine dayanır. Kaniş Karum'da bulunan Asurca çivi yazılı tabletler bir arşiv-kütüphane niteliği taşır. İslam öncesi dönemde Kayseri'de kütüphanelerin mevcudiyeti bilinse de günümüze örnekleri kalmamıştır.

Selçuklular döneminde cami, medrese ve dergâhlarda teşekkül eden kütüphaneler Osmanlı döneminde özellikle Fatih döneminde sonra vakıflar aracılığıyla bağımsız birer kültür kurumu olarak karşımıza çıkar.

450 yıl önce Kapalıçarşı'da Kütüphane vardı

Osmanlı döneminde Kayseri'de bilinen en eski kütüphane 1553 tarihli Kadı Bedreddin Mahmut Kütüphanesi'dir. Kapalıçarşı'nın bitişiğinde bulunan Bedesten'de kurulmuş olan bu çarşı/esnaf kütüphanesinde 400 ciltten fazla yazma eser yer almaktaydı. Vakıf şartlarının ortadan kalkmasıyla kapanan kütüphanedeki eserler bugün Raşit Efendi Kütüphanesi'nde muhafaza edilmektedir.

Raşit Efendi Kütüphanesi

Zaman içerisinde Kayseri'de başka kütüphaneler de kurulmuştur. Bunların içerisinde bugün de aynı amaçla kullanılan Raşit Efendi Kütüphanesi'nin müstesna bir yeri vardır. Sultan III. Selim zamanında Reisülküttaplığa kadar yükselmiş bulunan Mehmed Raşit Efendi tarafından yaptırılan bu kütüphane, Cami-i Kebir'in güneydoğu köşesinde yer almaktadır. Kütüphane bugün Arapça, Farsça, Türkçe el yazması ve basma olarak yaklaşık 8.500 cilt eserden oluşan zengin bir koleksiyona sahip bulunmaktadır.

Bir dönem sayları 22'ye çıkan medreselerin de kütüphaneleri olduğunu düşünürsek Kayseri'de önemli bir kütüphane geleneğinin varlığından bahsetmek mümkün olmaktadır.

Bu geleneğin son halkası Belsin'de yenilenerek kapasitesi ve imkanları artırılan Sezai Karakoç Kütüphanesi oldu.

300 kişi kapasiteli olan Belsin Kütüphanesi'nde 10 bini basılı, 15 bini elektronik, 3 bini sesli olmak üzere toplam 28 bin kitap yer alacak. Okurlar, 100 ülkeden 60 farklı dilde güncel gazete ve dergi veritabanına ulaşabilecek. Ferah ders çalışma üniteleri, bilgisayar odası, şifreli emanet dolapları, masaj koltukları, satranç bölümleri ve dinlenme alanları yer alacak olan kütüphane, engelli dostu olarak planlandı.

YORDAM®

- Kütüphane Bilgi Belge Otomasyon Programı
- Dijital Medya Arşiv Otomasyon Programı
- RFID Destekli Entegre Müze Otomasyon Programı

Kütüphaneciliğe dair ne varsa....

CEP KÜTÜPHANEM® MATIK FileMaker İlişkisel Veritabanı Türkiye Dağıtıcısı YORDAM RFID AKILLI KÜTÜPHANE SİSTEMİ

Yordam Bilişim Teknoloji Danışmanlık Eğitim ve Elektronik Sistemleri San. Tic. A.Ş.
Aziz Mahmut Hüdâyi Mah. Hasbahçe Sok. No: 2/2 Üsküdar / İSTANBUL
Tel : +90 216 347 71 18 Faks : +90 216 347 71 10
www.yordam.com yordam@yordam.com

KAYSERİ BİLİM MERKEZİ

Kayseri Büyükşehir Belediyesi - TÜBİTAK işbirliği ile hayata geçirilen Kayseri Bilim Merkezi ziyaretçi akınına uğruyor.

4 Aralık 2016'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Başbakan Binali Yıldırım ve yerli ve yabancı seçkin davetlilerin katılımıyla yapılan toplu açılış töreni ile hizmete sunulan Bilim Merkezi'ni bugüne kadar 55.000 kişi ziyaret etti.

Anadolu Harikalar Diyarı kampüsü içerisinde 50.000 m² açık, 10.000 m² kapalı alana kurulu olan merkez çeşitli tematik bölümlerden oluşuyor.

100 sergi düzeneği ile 7'den 70'e herkesin sıkılmadan saatlerce gezebileceği merkezde devamlı ve geçici sergi alanları, üretim atölyesi, laboratuvarlar, kütüphane, hediyelik eşya mağazası, seminer odası, kafe ve 14 metre çapında 109 kişilik Türkiye'nin en büyük planetaryumu bulunuyor.

Kayseri'yi Bilimin Merkezi Yapalım

Şehrin yeni gözdesi haline gelen Kayseri Bilim Merkezi Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanı Faruk Özlü ile Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki'nin de katıldığı törenle kamuoyuna tanıtıldı.

Tanıtım töreninde konuşan Kayseri Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik, Bilim Merkezi'nin kendisini en çok heyecanlandıran projelerden biri olduğunu belirterek: "Gelin elbirliğiyle bilimi Kayseri'nin en önemli gündem maddelerinden biri haline getirelim" dedi.

Törende konuşan Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhaseki'de bir şehirde bilim, sanat ve kültürün eksik kalması halinde o şehrin kocaman bir huzurevi haline geleceğini belirtti. Küçüklüğünde büyüklerinden duyduğu bir sözü hatırlatan Bakan Özhaseki, "Büyüklerimiz bize 'İcat çıkarmayın' derlerdi. Ancak icat çıkarmamız lazım. Bilimden, teknolojiden uzaklaşmış gibi görünüyoruz; ama mazimize bakmalıyız. Mazimizde çok önemli bilim adamlarımız var" dedi.

Eğitimciler Tam Not Verdi

Bilim Merkezi eğitimcilerin de ilgi odağı oldu. Merkezi ziyaret eden Fizik öğretmeni Süleyman Değirmenci, "Bizler teorikte bu konuları anlatıyoruz; ama şimdi çocuklarımız uygulamada görme şansı bulmuş oldular. Sergilerin hepsi birbirinden muhteşem olmuş. Çocukların ufkunun daha da gelişeceğini düşünüyorum. Başta Büyükşehir Belediye Başkanımız Mustafa Çelik olmak üzere proje aşamasından yapılma aşamasına kadar emeği geçenlere çok teşekkür ediyorum" dedi.

ROBOTLARIN BABASI KAYSERİ'DE

Cizreli büyük mucit, bilgisayarların temellerini atan fen ve teknik adamı, robotlar, saatler, su makineleri, şifreli kilitler, şifreli kasalar, termos, otomatik çocuk oyuncakları gibi elliden fazla makinenin mucidi ve dünyanın ilk sibernetik bilgini kabul edilen El Cezeri'yi yakından tanımak ister misiniz?

Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve Tübitak işbirliğiyle hayata geçirilen Kayseri Bilim Merkezi'nde -başka bir çok güzel şeyin yanı sıra- El Cezeri'nin icatlarından bazılarının aslına uygun yapılmış kopyalarını görmeniz mümkün.

Çağımızdan yüzlerce yıl önce yaşamış olan bu bilgin sadece su ve mekanik parçalar yardımıyla çalışan makineler yapmış ve "**Makine Yapımında Yararlı Bilgiler ve Uygulamalar**" olarak tercüme edebileceğimiz el-Câmi beyne'l-İlm ve'l-Amel en-Nâfi Fi Sınaâti'l-Hiyel isimli eserinde yaptığı makineleri ayrıntıları ile anlatarak günümüze gelmesini sağlamıştır.

Cezeri, kitabında 50 aracın ayrıntılı tasarımını verir. Bu araçların 6'sı su saati, 4'ü mumlu saat, 6'sı ibrik, 7'si eğlence amaçlı kullanılan çeşitli otomatlar, 3'ü abdest almak için kullanılan otomat, 4'ü kan alma teknesi, 6'sı fıskiye, 4'ü kendinden ses çıkaran araç, 5'i suyu yukarı çıkartan araç, 2'si kilit, 1'i açıölçer, 1'i kayık su saati ve Amid kentinin kapısıdır.

Cezeri, en önemli çalışmalarını haberleşme, denge kurma, insanlar ile makinlerde bilgi alışverişi ve kontrolünü sağlama gibi konuları kapsayan Sibernetik alanında yaptı. Bilgisayarın dayandığı sistemin ve sibernetik biliminin temellerini atan Cezeri, sibernetiğin babalarından sayılan İngiliz nöroloji profösörü Dr. Ross Ashby'nin 1951'de 'Üstün Denge Durumu'nu ortaya atmasından sekiz yüz yıl kadar önce otomatik sistem kurmakla yetinmeyip, otomatik çalışan sistemler arasında denge kurmayı başardı.

Cezeri'nin tasarladığı özellikle su ve kandil saatleri gibi aletler, çok karmaşık bir yapıya sahipti. O dönemde elektrik gücü, manyetik güç, foton etkisi veya elektromanyetik güçler olmadığı için Cezeri, aletlerini yerçekimi kuvveti, su gücü ve basınç tesirinden faydalanarak çalıştırıyordu.

En bilinen eser Fil Saati kompleks bir mekanizmaya sahiptir. Bu sistemde her yarım saatte bir ejderhanın ağzına bir top düşüyor, bir filin üzerinde oturan adam bir sopa ile file vuruyor, elindeki sopa da saati gösteriyordu. (Kapak Resmi)

Aynı şekilde çalışan başka bir saat ise elinde tuttuğu bir balıkla karşısındakine bardak veren "balıklı adam" diye isimlendirilen bir robottu.

Cezeri'nin tasarladığı diğer bir alet ise kan aldırırken, (hacamat) alınan kanın miktarını ölçmek için kullanılan bir aletti. Şamandıralar yardımıyla kan miktarının ölçüldüğü bu sistem, elinde çubuk tutan bir kadın simgesinin kanın hacmini göstermesi şeklinde çalışıyordu.

Cezeri'nin, bunlar dışında tasarladığı bazı aletler de şunlardır: Otomatik yüzen kayık ve çalgıcılar, birbirine şerbet ikram eden iki şeyh, dört çıkışlı iki şamandıralı otomatik sistem, iki bölümlü testi (termos), otomatik su akıtma, ikramda bulunma ve kurulma makinesi, su çarkı kepçe mekanizması, motor kompresör mekanizması, su çarkı ve su dolabı.

Leonardo da Vinci'den 150 yıl önce yaşayan, İslam topraklarında bilimin altın çağını yaşadığı bir dönemin en önemli temsilcilerinden birisi olan El Cezeri, özellikle gençlerimiz tarafından bilinip tanınmayı hak ediyor. Tıpkı bugün de aktif olan en eski üniversiteyi kurmuş olan Fatıma el Fihri gibi, tıpkı fotoğraf makinelerinin atası olan Camera Obscura tekniğini bulan İbni Heysem gibi. Ya da bugün de kullanılan pek çok ameliyat aletini bundan 1000 yıl önce tasarlayıp hayata geçiren ez Zehravi gibi...

ADİL AİLE, ADİL TOPLUM

İyi bir anne ve baba olmak şüphesiz çocuklarımıza verebileceğimiz en büyük hediyelerden biridir. Ancak onları doğru yetiştirmek her şeyden daha önemlidir. Güler yüzlü, sakin, güven dolu, ailesine şükran hisleriyle dolu ebeveynler olmak sağlıklı bir aile ve huzurlu bir toplum olmanın anahtarıdır.

Türkiye'nin belki de en önde gelen iletişim psikolojisi uzmanı Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu "Geliştiren Anne-Baba"yı anlatmak için Kayseri'deydi. Cüceloğlu'nun Sosyolog-yazar Polat Doğru ile birlikte gerçekleştirdiği söyleşi büyük ilgi gördü.

Kadir Has Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleşen etkinliğe olan izleyici katılımı, Kayseri insanının değişime ve gelişmeye olan inancının da bir göstergesi gibiydi.

"Anne - babaların kucaklarında tuttukları sadece kendi çocukları değil, aynı zamanda benim ülkemin geleceğidir" diyen Doğan Cüceloğlu, sağlıklı bireylerin oluşturacağı bir Türkiye'nin aşırı bireyselleşmiş, kapitalist sistem içerisinde yalnızlaşmış Batı insanına'da iyi bir alternatif getirebileceğine inandığını ifade etti.

AGÜ'DE CAKA KONSERİ

AGÜ CAKA Grubu'nun keman ve piyano çalan küçük sanatçıları Abdullah Gül Üniversitesi'nde (AGÜ) klasik müzik konseri verdi.

CAKA
CİHAT AŞKIN VE KÜÇÜK ARKADAŞLARI
CIHAT AŞKIN AND LITTLE FRIENDS

Ulusal ve uluslararası alanda keman çalmayı özendirmek ve yaygınlaştırmak, aynı zamanda da yetenekli genç kemancıları keşfetmek vizyonu ile yola çıkan Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşlarının (CAKA), konseri, Sümer Kampüsü konferans salonunda yapıldı. Konserde keman ve piyano çalan 4,5 yaşından 20 yaşına kadar öğrenciler sahne alarak, ünlü klasik eserleri seslendirdi. Keyifli anların yaşandığı konserde minik sanatçılar, başarılı performansları nedeniyle dinleyicilerden bol alkış aldı. Caka Grubu, AGÜ'de geçen yıl da konser vererek klasik müzik dinleyicileri ile bir araya gelmişti.

KAYMEK MOSTAR'DA SERGİ AÇTI

Bosna Hersek'in Mostar şehrinde Yunus Emre Enstitüsü ile başlattığı kurslarla Sırp, Hırvat ve Boşnak vatandaşlar arasında barış köprüsü kuran KAYMEK, bu kurslarda yapılan eserlerden oluşan bir sergi açtı. Serginin açılışında kurslara katılan 170 kursiyere de sertifikaları verildi.

kaymek

KAYMEK ve Yunus Emre Enstitüsü'nün **1. Mostar El Sanatları Sergisi** Mostar Yunus Emre Enstitüsü binasında açıldı. Sergide; iğne oyası, takı tasarımı, ahşap boyama, keçe yapımı, hüsn-i hat kurslarında yapılan yaklaşık 400 eser sergilendi.

YAR SARMAZSA MEVLA'M SARAR

Zaferlerimiz kadar yenilgilerimizde de bir kahramanlık, bir destan bulmak mümkün çoğu zaman. Osmanlı Ordusu'nun yenilgisiyle sonuçlanan Sarıkamış Harekatı bunun en etkileyici örneklerinden birisidir. Harekat, çok ağır koşullar altında kahramanca savaşan Türk askerinin vatanı ve namusu uğruna neler yapabileceğinin bir delili olmuştur.

Rus Kafkas Ordusu Kurmay Başkan Vekili Aleksandroviç Pietroviç, 60.000'i donarak olmak üzere 78.000 şehit verdiğimiz Sarıkamış Harekatı'nda bu kahramanlığı anılarında şöyle anlatır:

"İlk sırada diz çökmüş 9 kahraman. Mavzerleriyle nişan almışlar, tetiğe asılmak üzereler ama asılamamışlar... İkinci sırada cephane taşıyanlar var, sandıkları bir avuçlamışlar ki, kainattan hırslarını almak istiyor gibiler. Öylesine kaskatı kesilmişler... Ve sağ başta Binbaşı Nihat. Dimdik ayakta, başı açık, saçları beyaza boyanmış, gözleri karşıda... Allahuekber dağlarındaki son Türk müfrezesini teslim alamadım. Bizden çok evvel, Allah'larına teslim olmuşlardı."

22 Aralık 1914'te donarak can veren kahramanlarımız, şehadetlerinin 102. yılında Kayseri'de düzenlenen etkinliklerle anıldı.

Anma Yürüyüşü

Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve Kayseri Valiliği tarafından bir anma yürüyüşü düzenlendi. Yürüyüş Erciyes'teki olumsuz hava şartları nedeniyle Cumhuriyet Meydanı'ndan başladı ve Kartal Şehitliği'nde sona erdi.

Soğuk havaya rağmen çok sayıda katılımcı ecdadımız için yürüdü. Sarıkamış destanının anlatıldığı pankartlarla yapılan yürüyüşte katılımcılar ay yıldızlı şapka ve kaşkol taktı. Yürüyüşe Vali Süleyman Kamçı ile Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik, Garnizon Komutanı Ercan Teke ve ilçe Belediye başkanları katıldı.

Şehitlikte protokol konuşmalarının ardından 17 Aralık Cumartesi günü Kayseri'de yaşanan hain saldırıda şehit düşen askerlerimiz ve Sarıkamış Şehitlerimiz için öğrenciler tarafından gerçekleştirilen bir oyun sahnelendi. Anma programı Halil Necipoğlu'nun okuduğu naat ve İl Müftüsü Şahin Güven'in yaptırdığı duanın ardından sona erdi.

Vakt-i Vefa Gecesi

Vakt-i Vefa Gecesi Kadir Has Kültür ve Sanat Merkezi'nde yapıldı. Geceye Ünlü Sanatçılar Melihat Gülses ile Halil Necipoğlu katıldı. Ünlü Sanatçıların birlikte söyledikleri türkü ve ilahiler Sarıkamış Destanını yazan atalarımız ve vatan uğruna can veren şehitlerimize adandı.

Melihat Gülses ve Halil Necipoğlu gecede yaptıkları konuşmalarda Kayseri'de bulunmaktan ve böylesine anlamlı bir geceye katılmaktan duydukları memnuniyeti dile getirdiler. Halil Necipoğlu Kayseri ile ilgili "**Mübarek Şehir**" ifadelerini kullandı.

KELİME AVI

A	W	F	K	W	C	J	T	T	A	V	L	U	S	U	N	I	O	R	C
F	W	N	Y	W	L	J	U	C	G	E	L	K	R	S	O	İ	H	Z	R
O	W	L	A	T	J	H	V	T	H	T	E	İ	Q	W	S	V	B	İ	S
O	G	M	E	E	L	O	W	P	H	U	G	Y	F	E	C	J	S	K	A
O	İ	S	J	N	S	V	R	M	Z	F	V	L	L	O	L	E	P	A	H
C	L	E	Q	N	H	U	K	N	U	F	W	U	R	F	S	N	M	P	R
B	A	Y	S	U	Y	T	L	E	U	O	K	L	W	E	Q	L	B	U	N
I	B	K	E	R	A	Z	E	T	B	T	A	D	R	R	R	S	L	Z	F
C	O	X	Y	İ	H	C	J	D	A	G	T	D	E	V	E	L	İ	B	Y
S	R	G	I	C	Y	Q	T	A	K	N	E	I	F	X	C	W	Q	A	M
D	U	U	U	A	A	C	S	I	F	M	S	R	Q	Q	H	P	Q	Ş	D
Z	Q	M	D	M	L	V	W	O	U	I	E	A	M	X	G	H	Y	I	S
B	G	B	U	İ	I	V	E	L	P	Z	E	V	Z	İ	Z	Y	D	İ	T
P	K	H	T	L	Q	K	N	A	E	S	T	K	U	L	R	N	M	R	B
U	D	E	W	Z	L	U	K	S	Q	M	C	M	Q	L	I	A	K	L	E
R	Q	G	I	P	G	S	F	R	G	K	L	O	L	O	C	Ğ	E	B	Z
N	N	W	M	V	A	K	I	K	D	V	A	F	V	U	C	W	I	R	A
B	F	E	A	V	I	S	Z	K	F	B	Y	Y	L	L	V	L	P	Z	Q
I	W	R	İ	Z	V	L	D	C	S	F	A	U	R	B	P	E	M	J	K
U	U	S	R	U	J	X	T	M	L	Q	J	S	A	L	H	C	T	G	I

Listedeki kelimeleri harf yığınının arasında bulabilecek misiniz bakalım?

AVGUNLU MEDRESESİ
DEVELİ
GERMİR
GİLABORU
KAPUZBAŞI
LİFOS
SAAT KULESİ
SİVAS KAPISI
SULTAN SAZLIĞI
TAVLUSUN
TENNURİ CAMİ
ULU CAMİ
YAHYALI

BULMACA

Kayseri'yi ne kadar tanıyorsunuz?

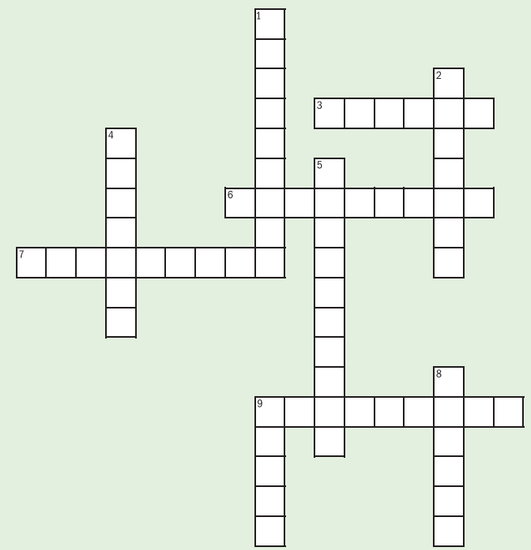

YATAY

2. Pınarbaşı, Tomarza, Develi, Yahyalı ilçelerinden geçen ve rafting sporu için belli başlı lokasyonlardan birisi olan ırmağımız

6. Danişmentliler döneminden kalma, çini mihraplı camimiz.

8. Osmanlının ilk medresesine Baş Müderrisi olarak atanan, Osmanlı eğitim sisteminin kurucularından birisi olan alimin ön adı.

9. Kapalı Çarşı'nın batısında bulanan, 'Kapan Hanı' ya da 'Pembe Han' olarak da bilinen yapı.

DİKEY

1. Kayseri'deki ilk Türk idaresini kuran Ahmet Gazi'nin "bilge", "yol gösteren kişi anlamına gelen unvanı.

3. Kayseri'nin 30 km kuzeybatısında, Kızılırmak üzerinde bulunan 120 m. uzunluğunda tarihi köprü.

4. Eski adı Hamidiye olan ilçemiz.

5. Zamantı Kalesi de denilen, Pazarören yakınlarındaki tarihi kale.

7. 1232-1236 tarihleri arasında yaptırılmış Kayseri - Sivas Karayolu üzerinde bir kervansaray

10. Erciyes'in bilinen en eski ismi. Gümüş Dağı anlamına gelir.

SUDOKU

Sudoku Nasıl Oynanır

Toplamda 9×9=81 kare olan kümelere 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilir. Her bir rakam, her bir satırda ve her bir sütunda sadece bir kez kullanılabilir. Her bir rakam, 3×3=9 kareden oluşan bloklarda da sadece bir kez kullanılabilir. Bulmacayı tamamlamak için tabloyu öyle bir şekilde doldurmalısınız ki dokuz kareden oluşan her satır, her sütun ve her blok 1'den 9'a kadar bütün rakamları içersin, hiçbir rakam tekrarlanmasın ve eksik kalmasın. Bazı rakamlar bulmacaya zaten yerleştirilmiş olacaktır. Bu rakamlar ne kadar artarsa bulmaca o kadar kolaylaşır.

Zorluk: ✪

		2		3	4	7	1	5
7		4	5		6			
	3					9		
	7		3	4		5		
2	5						8	3
		3		2	5		7	
	6	5	4					
			7			6		9
9	8		6		2	3	4	

Zorluk: ✪✪✪✪✪

		9						8
6	1	5	8		3			9
			2				4	
	6		3			1		
5				2				6
		7			9		3	
	3				2			
2			1		8	6	9	3
7						2		

Cevaplar sayfa 96'da...

ŞUBAT 2017
KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ REHBERİ

01 ŞUBAT ÇARŞAMBA
GÖSTERİ
SALON SİRKİ
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
13.30 - 19.30

02 ŞUBAT PERŞEMBE
GÖSTERİ
SALON SİRKİ
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
13.30 - 19.30

03 ŞUBAT CUMA
GÖSTERİ
SALON SİRKİ
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
13.30 - 19.30

04 ŞUBAT CUMARTESİ
GÖSTERİ
SALON SİRKİ
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
13.30 - 19.30

05 ŞUBAT PAZAR
GÖSTERİ
SALON SİRKİ
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
13.30 - 19.30

07 ŞUBAT SALI
SAĞLIK SÖYLEŞİSİ
MİDE VE BAĞIRSAK KANSERLERİ
DOÇ.DR.AHMET KARAMAN
DOÇ.DR.BURAK CİVELEK
KONSERVATUVAR SEMİNER SALONU - 14.00

09 ŞUBAT PERŞEMBE
SÖYLEŞİ
METE YARAR
ŞEHİR TİYATROSU - 15.00

10 ŞUBAT CUMA
KONSER
TSM KENT KOROSU
ŞEHİR TİYATROSU - 19.30

11 ŞUBAT CUMARTESİ
ÇOCUK TİYATROSU
BİNBİR GECE MASALLARI
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
12.00 - 15.00

11 ŞUBAT CUMARTESİ
TİYATRO
ŞİMDİ NE OLACAK?
ŞEHİR TİYATROSU - 19.30

12 ŞUBAT PAZAR
ÇOCUK TİYATROSU
GARFİELD
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ
12.00 - 15.00

12 ŞUBAT PAZAR
GÖSTERİ
REDBULL
JUMP AND FREEZE
ERCİYES TEKİR KAPI
12.00

12 ŞUBAT PAZAR
ÇOCUK TİYATROSU
KÜL KEDİSİ
İNCESU BELEDİYESİ KONFERANS SALONU
13.00 - 15.00

16 ŞUBAT PERŞEMBE
SÖYLEŞİ
PELİN ÇİFT / AHMET ŞİMŞİRGİL
ŞEHİR TİYATROSU - 19.30

18 ŞUBAT CUMARTESİ
ÇOCUK TİYATROSU
OYUNCAKLAR
ŞEHİR TİYATROSU
12.00 - 15.00

18 ŞUBAT CUMARTESİ
TİYATRO
HAYALLER ÜLKESİ
DEVELİ MUSTAFA AKSU KÜLTÜR MERKEZİ - 12.00 - 15.00

18 ŞUBAT CUMARTESİ
TİYATRO
KARANLIKTA AÇAN ÇİÇEKLER
ŞEHİR TİYATROSU - 19.30

19 ŞUBAT PAZAR
ÇOCUK TİYATROSU
ŞARKILARLA MASALLARLA
ŞEHİR TİYATROSU
12.00 - 15.00

19 ŞUBAT PAZAR
DİNLETİ
İBRAHİM SADRİ
ŞEHİR TİYATROSU - 19.30

24 ŞUBAT CUMA
ÇOCUK SİNEMASI
KARLAR KRALİÇESİ
KAYSERİ PARK CİNEMAXCİMUM
BİLGİ İÇİN: 232 20 40

24 ŞUBAT CUMA
KONSER
MURAT KEKİLLİ
KADİR HAS KÜLTÜR VE SANAT MERKEZİ - 19.30

25 ŞUBAT CUMARTESİ
ÇOCUK TİYATROSU
ÇOCUK ÜLKESİ
ŞEHİR TİYATROSU
12.00 - 15.00

25 ŞUBAT CUMARTESİ
TİYATRO
İNSAN NE İLE YAŞAR?
ŞEHİR TİYATROSU - 19.30

26 ŞUBAT PAZAR
ÇOCUK TİYATROSU
GÖKKUŞAĞININ ALTINDA
ŞEHİR TİYATROSU
12.00 - 15.00

26 ŞUBAT PAZAR
PROFESYONEL FOTOĞRAF GEZİSİ
TALAS TARİHİ EVLERİ
TALAS
BİLGİ İÇİN: 232 20 40

ŞEHİR AKADEMİ AÇILIYOR

Açılış Tarihi: 3 Mart 2017

- Şehir Akademisi Varlık, Değer, Bilgi, Zaman, Mekan ve Siyaset başlıkları altında akademik seminerleri içeren süreli bir eğitim ve kültür programıdır.
- Akademi programında yer alan derslere, belirlenen ve ilan edilen süre içinde kayıt yaptıranlar katılabilecektir.
- Şehir Akademi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin kültür hizmetleri çerçevesinde faaliyetler yapacaktır.
- Şehir Akademi, şehir merkezli çalışmaların, proje ve etkinliklerin gerçekleştirileceği bir yapılanmadır.
- Şehir Akademisi, şehir üzerine, şehir felsefesi, şehir tarihi, şehir yönetimi, şehir estetiği, şehir kültürü ve ahlakı, şehir mimarisi, şehrin hafızası ve geleceği üzerine düşünce ve araştırma eksenli faaliyetleri amaçlayan bir oluşumdur.
- Şehir Akademisi, ülkemizin yetiştirdiği, alanında söz sahibi önde gelen bilim, sanat ve kültür adamlarını seminer, konferans ve paneller gibi entelektüel, bilimsel etkinliklerde bir araya getirmeyi hedeflemektedir.
- 3 Mart 2017 Cuma günü, Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu'nun açılış dersi ile başlayacak olan Şehir Akademisi için kayıt adresi ve zamanı:

Başvurular, 01- 20 Şubat 2017 tarihleri arasında, sehirakademikayseri@kayseri.bel.tr adresine e-posta yoluyla yapılacaktır.

Başvuru yapacak adayların; Ad Soyad, iletişim bilgileri, yazışma adresleri ve kısa özgeçmişleri PDF formatında olacaktır.

ŞEHİR AKADEMİ, **Kayseri Büyükşehir Belediyesi**'nin bir kültür hizmeti olarak faaliyet gösterecektir.

C E V A P L A R

KELİME AVI

A	W	F	K	W	C	J	T	T	A	V	L	U	S	U
F	W	N	Y	W	L	J	U	C	G	E	L	K	R	S
O	W	L	A	T	J	H	V	T	H	T	E	I	O	W
O	G	M	E	E	L	O	W	P	H	U	G	Y	F	E
O	I	S	J	N	S	V	R	M	Z	F	V	L	L	O
C	L	E	Q	N	H	U	K	N	U	F	W	U	R	F
B	A	Y	S	U	Y	T	L	E	U	O	K	L	W	E
I	B	K	E	R	A	Z	E	T	B	T	A	D	R	R
C	O	X	Y	I	H	C	J	D	A	G	T	D	E	V
S	R	G	I	C	Y	Q	T	A	K	N	E	I	F	X
D	U	U	U	A	A	C	S	I	F	M	S	R	Q	Q
Z	Q	M	D	M	L	V	W	O	U	I	E	A	M	X
B	G	B	U	I	I	V	E	L	P	Z	E	V	Z	I
P	K	H	T	L	Q	K	N	A	E	S	T	K	U	L
U	D	E	W	Z	L	U	K	S	Q	M	C	M	Q	L
R	Q	G	I	P	G	S	F	R	G	K	L	O	L	O
N	N	W	M	V	A	K	I	K	D	V	A	F	V	U
B	F	E	A	V	I	S	Z	K	F	B	Y	Y	L	L
I	W	R	I	Z	V	L	D	C	S	F	A	U	R	B
U	U	S	R	U	J	X	T	M	L	Q	J	S	A	L

H	Z	R	C	G	E	L	K	R
I	H	Z	R	T	H	T	E	I
V	B	I	S	U	G	Y	F	E
L	E	P	A	H	V	R	M	Z
N	M	P	R	W	U	R	F	S
Q	L	B	U	N	E	U	O	K
R	S	L	Z	F	B	T	A	D
A	G	T	D	E	V	E	L	I
C	W	Q	A	M	K	N	E	I
H	P	Q	Ş	D	F	M	S	R
Y	I	S	M	U	I	E	A	M
Z	Y	D	I	T	V	Z	E	V
N	M	R	B	E	S	T	K	U
L	I	A	K	L	E	Q	M	C
O	C	G	E	B	Z	G	K	L
C	W	I	R	A	K	I	K	D
L	V	L	P	Z	Q	Y	Y	B
E	M	J	K	I	S	F	A	U
H	C	T	G	I	U	J	X	T

SUDOKU

Çözüm ✪✪

6	9	2	8	3	4	7	1	5
7	1	4	5	9	6	2	3	8
5	3	8	2	7	1	9	6	4
1	7	6	3	4	8	5	9	2
2	5	9	1	6	7	4	8	3
8	4	3	9	2	5	1	7	6
3	6	5	4	1	9	8	2	7
4	2	1	7	8	3	6	5	9
9	8	7	6	5	2	3	4	1

Çözüm ✪✪✪✪✪

4	2	9	7	1	5	3	6	8
6	1	5	8	4	3	7	2	9
3	7	8	2	9	6	5	4	1
9	6	2	3	8	7	1	5	4
5	8	3	4	2	1	9	7	6
1	4	7	5	6	9	8	3	2
8	3	6	9	5	2	4	1	7
2	5	4	1	7	8	6	9	3
7	9	1	6	3	4	2	8	5

BULMACA

								G						
								Ü						
								L					Z	
								Ü		B	Ü	N	Y	A	N
		A						K					M	
		R						C		S			A	
		G				P	A	M	U	K	H	A	N	I
		A						M		L			T	
M	E	L	İ	K	G	A	Z	İ		T			I	
		O								A				
		S								N				
										H				
										A			T	
								D	A	N	İ	Ş	M	E	N	D
								A		I			K	
								V					G	
								U					Ö	
								D					Z	

Hediyelik Eşya Mağazamızı Ziyaret Ettiniz mi?

KAYTUR
Kayseri Büyükşehir Belediyesi

Cumhuriyet Meydanı Tarihi Saat Kulesi'ndeyiz...

Avrupa'nın
En İyi Havayolu
A STAR ALLIANCE MEMBER
MIAMI'YE UÇMAK İÇİN
ÇOK SEBEBİNİZ VAR
DİREKT UÇMAK İÇİNSE
TEK SEÇENEĞİNİZ
Türk Hava Yolları'yla, İstanbul'dan Miami'ye direkt uçun.
Dünyanın en popüler sahillerini, en lüks alışveriş merkezlerini
Türk Hava Yolları konforuyla keşfedin.
TURKISHAIRLINES.COM
SKYTRAX PASSENGERS CHOICE ÖDÜLLERİNDE
AVRUPA'DA 2016 YILININ EN İYİ HAVAYOLU SEÇİLDİ.
TURKISH
AIRLINES